

Informe de la diagnosi dels projectes d'educació per a la justícia global 2018-2022

Informe
Desembre 2023

Direcció de Serveis de
DH, Justícia Global i
Cooperació
Internacional.
Àrea de Drets Socials,
Salut, Cooperació i
Comunitat

Ajuntament
de Barcelona

Ajuntament de Barcelona, Direcció de Drets Humans, Justícia Global i Cooperació Internacional.
Coordinació: Juanjo Arranz Martín, Glòria Meler Marco i Maria Monzó Tatjé

Equip consultor:

Brenda Bär Kwast

Anna Bernal Martínez

Jordi Casas Romero

Contingut

1.	INTRODUCCIÓ	7
1.1.	CONTEXT I JUSTIFICACIÓ.....	7
1.2.	METODOLOGIA	9
1.2.1.	Fase 1: anàlisi de les dades de les convocatòries 2018-2022 d'EpJG de la DJGCI	9
1.2.2.	Fase 2: Tallers participatius.....	15
2.	MARC TEÒRIC.....	19
2.1.	DES DE L'EDUCACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT CAP A L'EDUCACIÓ PER A LA JUSTÍCIA GLOBAL	19
2.2.	NOVES APORTACIONS PER A LA CONSOLIDACIÓ DEL PARADIGMA DE LA JUSTÍCIA GLOBAL ...	23
2.3.	AFRONTAR LA PANDÈMIA DES DEL MARC DE LA JUSTÍCIA GLOBAL.....	25
2.4.	OPORTUNITATS PER A L'EPJG A BARCELONA	27
3.	RESULTATS DE LA DIAGNOSI.....	30
3.1.	PRESENTACIÓ PANORÀMICA	30
3.2.	JUSTÍCIES I CONNEXIÓ AMB EL SUD GLOBAL.....	36
3.3.	DIMENSIONS DE L'EpJG TREBALLADES	39
3.4.	ÀMBITS DE TREBALL I APRENTATGE SERVEI.....	44
3.5.	TERRITORI I COL·LABORACIONS.....	54
3.6.	IMPACTE, COMUNICACIÓ I AVALUACIÓ	61
4.	CONCLUSIONS I ORIENTACIONS	65
4.1.	Sobre l'aprofundiment en el paradigma d'EpJG, la connexió sud i les seves implicacions	65
4.2.	Sobre les justícies i les dimensions de l'EpJG.....	66
4.3.	Sobre els àmbits de treball i els projectes d'ApS.....	67
4.4.	Sobre l'arrelament territorial i les col·laboracions dels projectes.....	68
4.5.	Sobre la comunicació, l'avaluació i l'impacte	69
5.	REFERÈNCIES	70
6.	ANNEXOS.....	73
6.1	Annex 1: Llistat de projectes per anys	73
6.2.	Annex 2: Proposta d'eina de buidatge i anàlisi per a futures diagnosi	100

“Formem professionals molt sensibles a les injustícies i que acompanyen altres persones. Així que tinguem un reducte de polsim o gra de sorra en aquest procés, és un bon motiu per fer-ho [...]. És el que fa que no sigui una feina per guanyar-se la vida, sinó una feina que li dona sentit a la vida. La teva vida té sentit per allò que fas. Fins al dia que pugui ser, estàs encantat de fer-ho.”

Laura Rubio, LaFede.cat, vídeo: *Fent i pensant la justícia global.*

Índex de gràfics

Gràfic 1. Nombre de projectes subvencionats (evolució 2018-2022)	31
Gràfic 2. Nombre de projectes subvencionats segons la modalitat (comparativa entre els períodes 2012-2017 i 2018-2022)	32
Gràfic 3. Import (en euros) atorgat a la convocatòria de subvencions (evolució 2018-2022)	33
Gràfic 4. Import total dels projectes d'EpJG segons la modalitat (percentatges total període 2018-2022)	34
Gràfic 5. Projectes segons l'àmbit on es desenvolupa l'acció. Percentatges (2018 i 2022)	36
Gràfic 6. Projectes segons les justícies treballades. Percentatges (evolució període 2018-2022)	37
Gràfic 7. Projectes segons modalitat i justícies. Percentatges (evolució període 2018-2022)	38
Gràfic 8. Projectes segons si tenen connexió amb el sud global o no. Percentatges (evolució 2018-2022)	38
Gràfic 9. Àrea geogràfica de vinculació amb el sud global. Percentatges (totals 2018-2022)	39
Gràfic 10. Projectes segons les dimensions on s'inscriuen. Percentatges (evolució 2018-2022)	40
Gràfic 11. Projectes segons la modalitat de la convocatòria i les dimensions d'EpJG. Percentatges (total període 2018-2022)	41
Gràfic 12. Projectes d'incidència i mobilització segons l'agent al qual adrecen les accions. Percentatges (total període 2018-2022)	42
Gràfic 13. Participants en les accions de recerca segons la modalitat de la convocatòria. Percentatges (total període 2018-2022)	43
Gràfic 14. Realització d'accions de difusió de les accions de recerca. Percentatges (evolució període 2018-2022)	44
Gràfic 15. Tipus de producte sorgit de les accions de recerca segons la modalitat de la convocatòria. Percentatges (total període 2018-2022)	44
Gràfic 16. Projectes segons l'àmbit en què es desenvolupa l'acció. Percentatges (evolució 2018-2022)	45
Gràfic 17. Projectes segons àmbit i modalitat. Percentatges (total període 2018-2022)	46
Gràfic 18. Públic destinatari de les actuacions. Percentatges (total període 2018-2022)	47
Gràfic 19. Titularitat dels projectes. Percentatges (total període 2018-2022)	48
Gràfic 20. Projectes segons la modalitat i l'etapa educativa. Percentatges (total període 2018-2022)	50
Gràfic 21. Accions segons C2 ApS i etapa educativa. Percentatges (total període 2018-2022)	51
Gràfic 22. Accions segons el tipus de servei que realitzen els projectes de C2. Percentatges (total període 2018-2022)	51
Gràfic 23. Accions segons el tipus de servei que realitzen els projectes de C2. Percentatges (evolució 2018-2022)	52

Gràfic 24. Projectes segons la modalitat C2 i l'àmbit de treball. Percentatges (total període 2018-2022).....	53
Gràfic 25. Públic destinatari de les accions de la modalitat C2. Percentatges (total període 2018-2022).....	53
Gràfic 26. Projectes localitzats territorialment. Percentatges (evolució 2018-2022).....	54
Gràfic 27. Nombre de projectes en agrupació. Percentatges (evolució 2018-2022).....	58
Gràfic 28. Agents amb els quals s'estableixen col·laboracions. Percentatges (total període 2018-2022).....	59
Gràfic 29. Agents amb els quals s'estableixen col·laboracions segons la modalitat de la convocatòria. Percentatges (total període 2018-2022).....	60
Gràfic 30. Valoració de l'impacte dels projectes. Percentatges (evolució 2018-2022 i segons modalitat).....	61
Gràfic 31. Estratègia de comunicació dels projectes. Percentatges (evolució 2018-2022 i segons modalitat).....	63
Gràfic 32. Publicació de la documentació. Percentatges (evolució 2018-2022 i segons modalitat).....	64
Gràfic 33. Mecanismes d'avaluació dels projectes. Percentatges (evolució 2018-2022 i segons modalitat).....	64

Índex de taules

Taula 1. Variables incloses en l'anàlisi de projectes.....	12
Taula 2. Sessions participatives: dates, objectius i metodologia general.....	16
Taula 3. Generacions de l'EpD segons el model de desenvolupament i la tasca educativa de les entitats.....	20
Taula 4. Elements del Pla director de cooperació per a la justícia global 2023-2026 de l'Ajuntament de Barcelona	24
Taula 5. Eixos que han de formar part d'una acció educativa orientada a la justícia global	25
Taula 6. Recomanacions en l'àmbit educatiu per reduir els riscos associats a una polarització creixent	29
Taula 7. Import (en euros) destinat al programa d'EpJG (evolució 2018-2022).....	33
Taula 8. Relació entre entitats i projectes subvencionats (total període 2018-2022).....	34

Índex de mapes

Mapa 1. Districtes on es desenvolupen més i menys accions d'EpJG (total període 2018-2022).....	55
---	----

Sigles

ApS: aprenentatge servei

CFGM: cicle formatiu de grau mitjà

CFGS: cicle formatiu de grau superior

CMCID: Consell Municipal de Cooperació Internacional per al Desenvolupament

EpD: educació per al desenvolupament

EpJG: educació per a la justícia global

DJGCI: Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional

ODS: objectius de desenvolupament sostenible

ONG: organització no governamental

1. INTRODUCCIÓ

Fer una mirada enrere ens ajuda a adonar-nos del camí recorregut, tenir més informació sobre el que ha passat i poder planificar amb més eines les actuacions futures. Amb aquesta intencionalitat, es torna a fer una nova diagnosi de les accions d'educació per a la justícia global (d'ara endavant, "EpJG") realitzades entre el període 2018 i 2022. Aquest informe recopila els resultats principals de l'avaluació dels projectes d'EpJG finançats per la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional (d'ara endavant, "DJGCI") de l'Ajuntament de Barcelona en les convocatòries de subvencions entre els anys 2018 i 2022. Aquesta nova avaluació es fa amb la voluntat d'actualitzar l'estratègia d'EpJG 2019-2021 de la DJGCI davant dels desafiaments de la ciutat en relació amb l'EpJG per als anys vinents.

L'elaboració de la diagnosi es divideix en dues etapes, que proporcionen una visió detallada del panorama de l'EpJG a Barcelona. La primera fase (març-setembre 2023) ha possibilitat l'anàlisi, des d'una perspectiva quantitativa, del conjunt de projectes subvencionats en les últimes convocatòries d'EpJG de la DJGCI (2018-2022). En aquest procés, s'han analitzat 277 projectes de 84 entitats seguint el model d'eina de buidatge generat a la diagnosi anterior (2012-2017) per permetre una comparació en l'evolució. També s'han actualitzat i aprofundit algunes categories de l'eina per aconseguir-ne més informació. La segona fase (setembre-novembre 2023), de tipus qualitatiu, s'ha basat en la realització de tallers participatius amb actors rellevants de l'EpJG a la ciutat (entitats i institucions). Aquesta fase ha possibilitat contrastar els resultats de l'anàlisi quantitativa i aprofundir en la seva interpretació mitjançant la compartició de perspectives diverses, amb l'objectiu de generar coneixement col·lectiu.

L'estructura del document respon a l'ordre següent: en primer lloc, es proporciona una justificació de la diagnosi en el context del nou Pla director de cooperació per a la justícia global 2023-2026; en segon lloc, es descriu la metodologia i s'expliquen detalladament els diversos elements utilitzats per accedir a les dades disponibles i fer-ne l'anàlisi; en tercer lloc, es presenta el marc teòric que enquadra l'EpJG i contextualitza la diagnosi; en quart lloc, es mostren els resultats del procés d'anàlisi, amb una presentació de les dades obtingudes de la fase quantitativa i enriquides amb la informació qualitativa obtinguda dels tallers participatius; finalment, es presenten les conclusions de la diagnosi i s'apunten les principals propostes que han de guiar l'estratègia d'EpJG.

1.1. CONTEXT I JUSTIFICACIÓ

Les polítiques de justícia global de l'Ajuntament de Barcelona donen resposta a una voluntat de la ciutadania d'abordar, des de la ciutat, els grans problemes del nostre temps, que tenen un impacte i vinculacions globals que superen els límits de la ciutat de Barcelona i requereixen actuacions que tinguin una mirada responsable a llarg termini. A Barcelona s'han articulat ja cinc plans directors amb aquesta intenció, el darrer dels quals és el Pla director de cooperació per a la justícia global de 2023 a 2026, que busca orientar les polítiques de l'àrea amb els reptes d'aquest nou període.

Els plans directors aposten per un enfocament estratègic per respondre de manera més eficaç als seus reptes. Aquest s'ha de basar en una anàlisi de les actuacions executades per poder ajustar-les o reenforçar-les de manera rigorosa amb participació de les persones que les executen. La seva participació no només busca incorporar la seva visió, que és vital i necessària, sinó també obrir un espai de diàleg amb

elles que encamini una construcció conjunta de la situació i visions comunes per orientar les actuacions que es duen a terme, de manera que contribueixin als objectius comuns plantejats.

L'anterior Pla director de cooperació per a la justícia global de Barcelona 2018-2021 ja preveia l'elaboració d'una estratègia d'educació per a la justícia global. Aquesta estratègia es va presentar l'abril del 2019 amb un període d'implementació 2019-2021. Per tal d'elaborar l'estratègia, es va encarregar una primera [Diagnosi dels projectes d'educació per a la justícia global 2012-2017](#) finançats per la Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional en el marc de les convocatòries de subvencions. Aquesta diagnosi va ser el punt de partida per construir l'Estratègia d'educació per a la justícia global 2019-2021. Quan l'any 2023 es va aprovar el nou Pla director de cooperació per a la justícia global de Barcelona 2023-2026, seguint el bon exemple de la diagnosi anterior, es va decidir repetir aquesta acció fent una nova diagnosi dels projectes entre l'any 2018 i 2022 que donés suport a l'actualització i l'ampliació de l'Estratègia d'educació per a la justícia global.

El treball d'aquestes diagnosi s'inicia en un context en què les agendes de cooperació i desenvolupament globals estan en un procés de revisió i construcció que les porta a caminar cap al paradigma de la justícia global. En aquest context, l'educació per a la justícia global (EpJG) és una peça estratègica, ja que té un potencial transformador i pot articular els diversos agents que promouen la justícia global a la ciutat.

En la diagnosi anterior, era important veure com aquesta concepció estava aterrant en el món de les entitats i quins impactes tenia en les seves actuacions. Era vital veure quin era el trànsit des d'accions puntuals fins a altres de més coordinades i coherents amb el paradigma transformador que es proposava, conèixer el relat entre l'acció local i la dimensió global, les connexions que es teixien entre agents en aquest aterratge local, així com les necessitats de treballar eixos estratègics com la comunicació, la cultura de l'avaluació i les noves propostes que emergien de la teoria del canvi.

En aquesta segona diagnosi, buscarem aprofundir en alguns dels reptes oberts que suposa l'aprofundiment en aquest paradigma de justícia global i la situació actual. Això suposa, per exemple, situar la mirada en la connexió amb el sud global dels projectes, en com els projectes mantenen la seva clara connexió amb vulneracions del sud tot i en les actuacions locals a les quals es vinculen. També cal observar com han evolucionat les connexions i la xarxa territorial i l'impacte que ha tingut en aquestes la situació de pandèmia. Així mateix, cal preveure també la possibilitat d'aprofundir en alguns aspectes de vital influència per a l'EpJG, com la comunicació o l'avaluació, ja previstos en la diagnosi anterior, i sumar-ne d'altres com l'impacte; o en algunes actuacions concretes, per obtenir més informació sobre el seu desenvolupament, com ara les actuacions d'incidència o recerca. De manera global, la diagnosi busca donar resposta a les preguntes prioritàries següents en el context actual:

- ❖ Quina ha estat l'evolució dels actors de l'EpJG a la ciutat de Barcelona?
 - Com incorporen la dimensió global els projectes d'EpJG a la ciutat de Barcelona?
 - Quina ha estat l'evolució de l'EpJG a la ciutat de Barcelona els darrers anys?
- ❖ Quina tipologia de projectes s'estan subvencionant?
 - Quines són les temàtiques, els àmbits d'actuació i les dimensions (consolidades i emergents) de les accions d'EpJG a la ciutat?
 - Hi ha superposició de propostes molt similars?
 - A quin públic arriben les propostes d'EpJG? Només arriben al públic sensibilitzat?
 - Quina és la seva distribució territorial i quines implicacions té o pot tenir

- aquesta distribució?
- Quin impacte ha tingut la pandèmia en les actuacions i el seu arrelament territorial?
 - ❖ Es continuen identificant noves relacions o nous tipus de col·laboracions entre els actors de la ciutat?
 - ❖ Quantes recerques s'han elaborat i quin recorregut han tingut?
 - ❖ Quin tipus d'accions d'incidència es fan i quin impacte tenen?
 - Hi ha evolució amb el tipus d'accions d'incidència? Hi ha aprenentatges?
 - Es comparteixen? Es treballa en xarxa en l'àmbit local i internacional?

Per respondre les preguntes anteriors, s'ha elaborat una diagnosi que combina dades quantitatives i qualitatives, des de les dades i les veus de les persones participants. Aquesta diagnosi es descriu a l'apartat següent.

1.2. METODOLOGIA

Per elaborar aquesta diagnosi, s'ha mantingut la mateixa metodologia que es va dur a terme en la diagnosi dels projectes d'educació per a la justícia global 2012-2017. Això fa que s'hagi tornat a optar per una metodologia mixta desenvolupada en dues fases: una primera, de tipus quantitativa, en la qual s'han analitzat les dades dels projectes d'EpJG subvencionats per la DJGCI entre el 2018 i el 2022. I una segona fase, de tipus qualitativa, en què s'articulen un conjunt de tallers participatius amb entitats i institucions que formen part del Grup de Treball Estratègia d'EpJG del Consell Municipal de Cooperació Internacional per al Desenvolupament (d'ara endavant, "CMCID"). A continuació, es descriu el desenvolupament de les dues fases i s'especifiquen els aspectes metodològics més rellevants del procés:

1.2.1. Fase 1: anàlisi de les dades de les convocatòries 2018-2022 d'EpJG de la DJGCI

En la primera fase s'han analitzat els projectes subvencionats en les convocatòries d'EpJG (2018-2022). D'aquesta manera, s'han examinat un total de 277 projectes de 84 entitats diferents. Per tal d'extreure la informació necessària per confeccionar aquesta diagnosi, es fa una anàlisi en profunditat per contrastar i validar tota la documentació que la DJGCI ens proporciona de cadascun dels projectes. Es tracta d'un dossier, elaborat per les mateixes entitats, que engloba el formulari de sol·licitud i els informes finals de justificació. Convé subratllar que, en el cas concret dels projectes del 2022, només es disposa dels formularis de sol·licitud, ja que en aquest moment encara no han acabat (s'estan executant).

Eina de buidatge

Per al desenvolupament d'aquesta anàlisi s'ha actualitzat l'eina de buidatge elaborada en la diagnosi anterior, un instrument idoni per identificar les principals característiques dels projectes i amb el qual analitzar les principals tendències en EpJG a la ciutat durant el període 2018-2022. L'equip consultor ha acordat, amb l'equip de la DJGCI, la readaptació de la matriu de buidatge i hi ha afegit noves variables i indicadors d'anàlisi. Així mateix, s'han tornat a examinar les variables i els indicadors existents per evitar l'ambigüitat, assegurar que els diversos ítems de buidatge siguin precisos i inequívocs i garantir un procés de codificació sense errors.

Les variables utilitzades han permès analitzar aspectes diversos dels projectes a dos nivells: descriptiu i valoratiu. En el nivell descriptiu s'han definit noves variables i, per tant, s'ha ampliat el nombre de blocs que el conformen. En canvi, el nivell valoratiu manté l'únic bloc creat, tot i que se n'han actualitzat algunes variables. A continuació, s'expliquen en detall cadascun dels blocs d'ambdós nivells:

El primer bloc del nivell descriptiu es manté sense variacions, això vol dir que continua fent referència a aspectes formals d'identificació del projecte: el nom de l'entitat, l'any de convocatòria, el pressupost atorgat o la modalitat, en el marc del programa d'EpJG a la qual s'ha presentat el projecte (C1, C2, C3, C4).¹ En el segon bloc, referent a aspectes generals del projecte, se substitueixen els eixos de l'EpD proposats per Edualter per les dimensions de la justícia global definides al Pla director de cooperació per a la justícia global 2023-2026 (justícia econòmica, justícia ambiental, justícia de gènere i dret al refugi, a desplaçar-se i a migrar), definides en el nou paradigma de justícia global. La resta d'aspectes es mantenen igual: l'àmbit educatiu (formal, no formal, informal i mixt) i les dimensions d'EpJG on s'inscriu l'acció (sensibilització, educació-formació, recerca i incidència política-mobilització social). Es crea un tercer i quart bloc per analitzar les especificitats dels projectes de recerca i d'incidència política-mobilització social. En el tercer bloc (projectes de recerca), hi ha particularitats, com ara les persones participants que elaboren la recerca, la difusió o el tipus de producte resultant; el quart bloc inclou els actors destinataris de la incidència política. El cinquè bloc de variables fa referència als espais de desenvolupament del projecte: la localització del projecte, la ubicació territorial (districtes) en el cas dels localitzats i la titularitat del centre educatiu on es desenvolupen les accions. Aquest bloc es complementa amb dues noves variables que detallen la connexió que tenen els projectes amb realitats del sud global (seguint els principis d'interdependència i acció col·lectiva de la justícia global). Els blocs sisè i setè es mantenen exactament igual que en la diagnosi anterior. Respectivament, d'una banda, un bloc recull les característiques de les persones destinatàries del projecte i l'etapa educativa en la qual es troba aquest públic. De l'altra, hi ha les col·laboracions o els partenariats en el desenvolupament del projecte i la naturalesa de les institucions o entitats que estableixen col·laboració. Així mateix, es manté el bloc addicional de variables per als projectes d'aprenentatge servei (d'ara endavant, "ApS"). Finalment, s'incorpora un bloc per determinar si s'ha publicat la diversa documentació del projecte i, en cas afirmatiu, si s'hi pot accedir.

Pel que fa al nivell valoratiu, aquest està format per les variables que permeten identificar aspectes qualitius en la formulació del projecte. S'ha actualitzat agregant, a la qualitat dels mecanismes d'avaluació i de l'estratègia de comunicació, la valoració de l'impacte de les accions. S'ha optat per substituir la variable de grau d'alineament amb l'EpJG que es valorava de manera més subjectiva en indicadors més concrets, com l'existència de connexió amb el sud global i una valoració transversal a partir dels altres indicadors. En aquesta ocasió, no s'ha inclòs la valoració de la teoria del canvi, perquè està pendent que es treballin indicadors i revisions específiques que puguin analitzar millor aquest aspecte en els diferents projectes.

Anàlisi de la matriu de dades

Un cop analitzats tots els projectes subvencionats d'EpJG (2018-2022) i traspassades les dades a la matriu de buidatge, s'ha elaborat una anàlisi descriptiva de la informació recollida: s'han exposat les tendències clau i s'han observat les situacions. Cal remarcar que algunes variables s'han recodificat per poder-les explotar més adequadament. Un bon exemple n'és l'adaptació de les sis categories d'EpD (drets

¹ Les modalitats del programa d'EpJG són les següents. Modalitat C1A: projectes d'EpJG (durada anual); modalitat C1P: projectes d'EpJG (durada pluriennal); modalitat C2: projectes d'aprenentatge servei; modalitat C3: projectes adreçats a promoure la coherència de polítiques públiques per al desenvolupament i la responsabilitat exterior; i modalitat C4: projectes que a partir del 2020 passen d'incidir en la sensibilització i la conscienciació de la temàtica del refugi i asil, els fluxos migratoris, els desplaçaments forçats i les causes que els originen, a la temàtica de la justícia ambiental i climàtica.

humans, cultura de la pau, sostenibilitat, equitat de gènere, medi ambient i interculturalitat) dels projectes del 2018 al nou paradigma de justícia global (justícia econòmica, justícia ambiental, justícia de gènere i dret al refugi, a desplaçar-se i a migrar). Tal com es presenta a la secció de resultats, s'han fet anàlisis univariants (és a dir, en què només s'analitza una variable) i creuaments bivariants (en què s'analitza l'associació entre dues variables o més), principalment, entre variables del primer bloc (aspectes formals i d'identificació del projecte) i variables de la resta de blocs.

A continuació, la taula 1 mostra les variables d'anàlisi:

Taula 1. Variables incloses en l'anàlisi de projectes.²

Nom de la variable	Definició de la variable
Any de la convocatòria	Any de la convocatòria a la qual es presenta l'acció analitzada
Entitat	Nom de l'entitat que desenvolupa l'acció
Títol del projecte	Títol del projecte subvencionat
Tipus de subvenció	Tipus de subvenció (C1A genèrica anual, C1P genèrica plurianual, C2 ApS, C3 coherència, C4 a prioritari)
Import de la subvenció	Import (en euros) de la subvenció que assigna el programa d'EpJG
Dimensió de la justícia global	Justícies globals del projecte (justícia econòmica, justícia ambiental, justícia de gènere i dret al refugi, a desplaçar-se i a migrar)
Àmbit d'actuació educativa	Àmbit en què es desenvolupa l'acció (formal, no formal, informal o mixt)
Dimensió d'EpJG de l'acció	Dimensió d'EpJG de l'acció (sensibilització, educació i formació, recerca, incidència política - mobilització social)
Participants en els projectes de recerca	Participants que duen a terme la recerca (professionals de l'entitat, ciutadania general, col·lectius vulnerables...)

² Adjunta a l'annex 2 hi ha la taula completa i detallada de la descripció de les variables i dels indicadors d'anàlisi. S'ha adaptat la matriu de la diagnosi 2012-2017 amb les noves variables. Aquesta ha de servir com a eina de buidatge i anàlisi per a futures diagnosi.

Difusió dels projectes de recerca	Grau de difusió de la recerca
Producte resultant dels projectes de recerca	Tipus de producte que elabora la recerca (acadèmics, divulgatius, eines aplicables, d'incidència política...)
Destinatari dels projectes d'incidència política	Actors destinataris de la incidència política (administració local, diputació provincial, Generalitat de Catalunya, Administració estatal, Unió Europea, empreses, entitats o organitzacions, administracions d'altres països...)
Localització	Grau de localització/territorialització de l'acció
Ubicació territorial de l'acció (districtes)	Territori o territoris on s'ubica l'acció, a escala de districte
Existència de connexió amb el sud global	Grau de connexió del projecte amb el sud global
Àrea geogràfica de vinculació	Continent o continents del sud global amb què es connecta l'acció
Titularitat del centre	Titularitat del centre receptor de l'acció educativa, en cas de centres educatius formals (públic, privat, concertat)
Públic destinatari	Tipus de públic destinatari de l'acció
Etapa en la qual es desenvolupa l'acció	Etapa educativa (infantil, primària, secundària, batxillerat, CFGM, CFGS, universitat, formació de persones adultes, educació en el lleure)
Mecanismes d'avaluació	Mecanismes previstos per a l'avaluació interna de l'acció (baix, mitjà, alt)
Valoració de l'impacte de les accions	Estratègies previstes per valorar l'impacte de les accions (baix, mitjà, alt)
Publicació de materials	Publicació dels materials relacionats amb el projecte (no, en accés restringit, en obert)

Estratègia de comunicació	L'acció integra un pla de comunicació dels seus processos o resultats (baix, mitjà, alt)
Partenariat	Establiment de partenariat entre l'entitat promotora i altres actors
Tipus de partenariat	Naturalesa de les institucions/entitats que estableixen partenariat (ONG + ONG, ONG + ins. pública, ONG + entitat, ONG + agent)
Tipus d'agent en partenariat	Tipus d'agent en col·laboració (educació formal, educació no formal, entitats d'acció social, entitats ONG, moviments socials, equipaments o serveis del territori, universitats, administracions públiques, agents de segon ordre tipus xarxes/federacions, comunicació i mitjans, agents privats, col·legis professionals, sindicats i grups de treballadors/es, persones independents)

Font: Elaboració pròpia

Limitacions de la diagnosi quantitativa

La diagnosi elaborada consolida l'avenç en la sistematització del coneixement sobre l'EpJG a la ciutat de Barcelona. No obstant això, i sense invalidar els resultats obtinguts, encara persisteixen les limitacions detallades en la diagnosi anterior (2012-2017):

- La naturalesa quantitativa de les dades permet fer una fotografia sòlida, àmplia i global de la situació de l'EpJG a la ciutat, però implica un baix grau d'aprofundiment en els fenòmens estudiats i no permet arribar a les raons que expliquen els comportaments observats. Aquesta limitació s'ha mitigat amb la realització de la segona fase de la diagnosi, és a dir, les sessions participatives, que precisament han buscat complementar de manera qualitativa les dades resultants de la primera fase.
- La mostra restringida a les convocatòries de subvencions d'EpJG de la DJGCI comporta que aquesta anàlisi no representi tot el que passa a la ciutat en l'àmbit de l'EpJG. Si bé els projectes subvencionats en aquestes convocatòries en poden ser una mostra, en certa manera, representativa, aquest és un element que cal tenir en compte per evitar fer generalitzacions i inferències categòriques.
- Les fonts d'informació utilitzades per al buidatge provenen dels documents disponibles en els expedients dels projectes, principalment, dels formularis de sol·licitud contrastats amb els informes finals de justificació. Amb relació a aquestes fonts, cal considerar l'existència d'una possible distància entre "allò escrit" i "allò executat", si bé aquestes fonts són les úniques disponibles i d'accés viable. A més, en el cas concret dels projectes de l'any 2022, no s'han pogut validar les dades amb els informes finals, ja que aquests encara s'estan duent a terme.

1.2.2. Fase 2: Tallers participatius

A partir dels resultats quantitatius obtinguts en la fase 1 (anàlisi dels projectes subvencionats a les convocatòries 2018-2022 d'EpJG de la DJGCI), entre finals de setembre i principis de novembre de l'any 2023, s'han organitzat un seguit de sessions participatives amb institucions i entitats que formen part del Grup de Treball Estratègia d'EpJG del CMCID. Aquestes sessions s'han plantejat amb l'objectiu de contrastar els resultats extrets de la diagnosi quantitativa i recollir les perspectives dels principals actors en el camp de l'EpJG a la ciutat. En aquest sentit, s'ha considerat l'enfocament participatiu com el més adequat per facilitar un procés de reflexió col·lectiva on posar en comú les diverses visions i generar coneixement compartit.

Així mateix, els principis dels tallers participatius han estat la transparència, la visió estratègica i l'operativitat. Amb relació a la transparència, es considera fonamental que les sessions s'hagin contextualitzat en el marc del procés d'actualització de l'Estratègia 2019-2021, i també que les persones participants hagin estat informades no només dels resultats de cada sessió mitjançant actes públiques, sinó també dels resultats finals del procés i de la seva concreció en l'estratègia. Pel que fa a la visió estratègica, tot i que l'objectiu operatiu dels tallers ha estat recollir les perspectives dels actors i contrastar els resultats de la diagnosi, aquests també han respost a la voluntat estratègica de la DJGCI d'actualitzar

l'estratègia (que, a causa de la pandèmia de la COVID-19, no s'ha pogut desplegar) i reprendre les relacions i complicitats amb les entitats i les institucions del Grup de Treball Estratègia d'EpJG del CMCID. En darrer lloc, i pel que fa a l'operativitat, els tallers s'han organitzat tenint en compte les possibilitats i necessitats de les entitats i institucions. En aquest sentit, s'han convocat tres sessions participatives (d'una durada d'entre 90 i 120 minuts) amb l'organització prèvia d'una dinàmica de treball concreta, per així assegurar l'assoliment dels objectius plantejats. La primera sessió ha estat una plenària (en horari de tarda) i la resta (en horari de matí) s'han desenvolupat a través de petits grups de treball.

En termes generals, els tallers han estat els següents:

Taula 2. Sessions participatives: dates, objectius i metodologia general.

Sessió	Objectius	Metodologia	Dates de realització
Presentació general (PG)	Presentar els resultats de la diagnosi a institucions i entitats que formen part del Grup de Treball d'Educació per a la Justícia Global del CMCID	Sessió plenària i torn obert de paraules	10 d'octubre (2023)
Presentació a tècniques de districte (PTD)	Presentar els resultats de la diagnosi a agents específics que tenen relació amb els projectes d'EpJG, per tal d'obtenir interpretacions de les dades analitzades	Sessió plenària i torn obert de paraules	28 de setembre (2023)
Presentació a universitats (PU)		Sessió plenària i torn obert de paraules	23 de gener (2024)
Grup de Treball 1 (GT1)	Recollir les experiències de les persones participants, identificar obstacles, oportunitats i resistències i recollir propostes de futur al voltant dels tres àmbits de treball següents: <ul style="list-style-type: none"> ● Temàtiques i dimensions ● Paradigma de la justícia global ● Destinataris i impacte 	Treball en petits grups	24 d'octubre (2023)
Grup de Treball 2 (GT2)	Recollir les experiències de les persones participants, identificar obstacles, oportunitats i resistències i recollir propostes de futur al voltant dels dos àmbits de treball següents: <ul style="list-style-type: none"> ● Territori i col·laboracions ● Àmbits educatius 	Treball en petits grups	7 de novembre (2023)

Font: Elaboració pròpia

Metodologia de les sessions participatives

Presentació general (PG)

El primer taller s'ha desenvolupat en forma de sessió plenària: primerament, l'equip de la DJGCI ha contextualitzat la diagnosi en el marc del Pla director de cooperació per a la justícia global de Barcelona 2023-2026, i també s'ha explicat l'impediment a l'hora de desplegar les línies de l'Estratègia d'EpJG 2019-2021 a causa de la pandèmia de la COVID-19. A continuació, l'equip consultor ha presentat els principals resultats de l'anàlisi. En darrer lloc, s'ha obert un torn de paraules entre les persones participants i les aportacions s'han recollit a l'acta de la sessió.

Presentacions particulars (PTD i PU)

A més de la presentació a institucions i entitats (primer taller), s'han organitzat dues sessions específiques (juntament amb l'equip de la DJGCI) per tal de presentar els resultats. Una sessió s'ha fet per a les tècniques de justícia global dels diferents districtes de la ciutat i l'altra, per a les universitats. En ambdues sessions, la DJGCI ha explicat els objectius de la diagnosi i el calendari del procés i l'equip consultor ha presentat aquelles dades sobre les quals els agents implicats poguessin aportar interpretacions i anàlisis. Finalment, igual que en la presentació general, s'ha obert un torn de paraules entre les persones participants i s'han recollit les aportacions a l'acta de la sessió.

Grups de treball 1 i 2 (GT1 i GT2)

Després la presentació general, s'ha prioritzat la participació dels diferents actors mitjançant el treball en petits grups. Cada grup l'han dinamitzat dues persones membres de la DJGCI, l'equip consultor i, quan ha estat necessari, s'ha comptat també amb l'ajuda de persones col·laboradores. Les sessions s'han desenvolupat seguint la dinàmica següent:

- Distribució de les persones participants en **grups de treball**, cadascun dels quals al voltant d'una taula on s'ha treballat una de les temàtiques plantejades a la sessió. **Cada trenta minuts, les persones participants han canviat de taula**, per tant, tothom ha pogut participar en els diferents àmbits temàtics, que han estat:
 - Sessió 2: **temàtiques i dimensions; paradigma de la justícia global; destinataris i impacte**
 - Sessió 3: **territori i col·laboracions; àmbits educatius**
- **Explicació** de les principals dades quantitatives de cada temàtica per part de les dinamitzadores de cada taula i **posterior plantejament de les preguntes de debat**:
 - Com se situa l'entitat/Administració/altres amb relació al tema objecte de debat?
 - Quina transició s'ha fet en aquest àmbit? A quina motivació respon?
 - Obstacles, oportunitats i resistències identificats

- Propostes de futur en aquest àmbit
 - Distribució de diverses notes adhesives a cada participant i cinc minuts de reflexió individual: s'ha demanat **a les persones participants que anotin una idea per nota adhesiva**, en tantes notes com es necessitin.
 - **Ronda de presentació d'idees**: després del treball individual, s'ha deixat un temps perquè cadascú expliqui breument les idees escrites a les notes adhesives. Una de les dinamitzadores les ha anat col·locant al panell o a la pissarra i les ha agrupades per afinitat d'idees, i l'altra dinamitzadora ha pres nota de tot allò que ha anat sortint al debat.
 - **Síntesi del treball del grup anterior**: en el moment de rotació de taula, quan hi ha arribat el grup nou, les dinamitzadores han fet un breu resum del que s'ha treballat a la ronda anterior i s'ha obert el debat per tal de validar, matisar o afegir idees respecte del que s'ha dit anteriorment.

Totes les aportacions fetes als tallers participatius **s'han recollit en actes** (elaborades pel conjunt de persones dinamitzadores), que s'han **enviat a totes les persones participants** en els tallers amb un doble objectiu: **com a retorn** del treball realitzat a les sessions i **per obrir l'opció de poder fer esmenes o aportacions addicionals** als continguts recollits a les actes.

2. MARC TEÒRIC

2.1. DES DE L'EDUCACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT CAP A L'EDUCACIÓ PER A LA JUSTÍCIA GLOBAL

Els darrers anys s'ha produït un canvi de mirada en la manera d'entendre el sentit de les relacions i accions de cooperació internacional i desenvolupament amb una consciència progressiva de les responsabilitats dels agents. Tal com identificaven Castejón, Garcia-Alba i Rubio (2018) en l'edició prèvia d'aquesta diagnosi, el canvi de mirada suposava un treball de reflexió, qüestionament dels impactes i cerca de pràctiques participatives transformadores coherents per part de les entitats per educar d'una manera crítica centrada a potenciar les capacitats i l'autonomia de les persones i els col·lectius per canviar el món en clau de justícia. El camí d'acció i reflexió es veia acompanyat d'un canvi en la manera de referir-nos a aquestes pràctiques. El canvi de terminologia ens permet parlar d'una transició des del concepte d'educació per al desenvolupament (EpD), un enfocament educatiu de llarga trajectòria, cap a la idea d'educació per a la justícia global (EpJG), una proposta que comença a consolidar-se en les pràctiques del sector. La concepció terminològica continua oberta i hi ha contextos en què s'empren altres termes similars, com "educació per a la ciutadania global", "educació per a la ciutadania democràtica" o "educació global" (Celorio i López, 2007; Celorio i del Río, 2015), però tots comparteixen la voluntat de comprensió de problemàtiques estructurals, participació activa i compromís amb un món més just i sostenible.

L'educació per al desenvolupament (EpD) és un paradigma educatiu que va sorgir a la dècada del 1950 amb l'objectiu de promoure el desenvolupament econòmic i social dels països del sud. No obstant això, l'EpD va ser criticada per centrar-se en les persones del sud com a receptores passives de l'ajuda i per no qüestionar les causes estructurals de la pobresa i les desigualtats. En resposta a aquestes crítiques, a partir de la dècada del 1990 es va començar a desenvolupar un nou paradigma educatiu en clau de ciutadania global que va acabar caminant cap a l'educació per a la justícia global (EpJG) en la nostra realitat, d'ençà que les entitats catalanes acullen aquest paradigma durant la dècada del 2010. L'EpJG parteix de la premissa que les desigualtats globals són el resultat de relacions de poder desiguals entre el nord i el sud i entre diferents grups socials i econòmics. Per això, l'EpJG té com a objectiu promoure la comprensió crítica de les causes i les conseqüències de les desigualtats globals i desenvolupar les capacitats individuals i col·lectives per actuar per a la transformació social.

Diferents autors i autores han descrit l'evolució de temàtiques, conceptualitzacions i continguts de l'anomenada EpD diferenciant cinc generacions (Mesa 2000 i 2014; Boni, 2011; Pajarín i Navarro, 2018) des de l'enfocament assistencial, l'enfocament desenvolupista, l'educació crítica i solidària, l'educació per al desenvolupament humà i sostenible i l'educació per a la ciutadania global. Els darrers anys també es planteja la necessitat d'incorporar-hi una mirada que aprofundeixi en les premisses capitalistes, patriarcals i colonials que sustenten la idea de ciutadania i es parla d'una possible sisena generació d'educació emancipadora i justícia global (Muñoz i Montané, 2022). Pensem que és un aprofundiment en la idea de descolonitzar la proposta de justícia global sorgida des de les cosmovisions del nord, ja que es poden obrir per ser enriquides des de les epistemologies del sud. Es tracta d'una proposta que, possiblement, suposa una aportació a

una consolidació més rica de la cinquena generació o pot comportar un replantejament cap a un nou paradigma. Hi entrarem en més profunditat a l'apartat següent.

A la taula següent es recuperen aportacions principals d'aquest camí entre generacions. Si bé aquestes venen marcades per períodes històrics, també conviuen en el temps pràctiques d'enfocaments diferents.

Taula 3. Generacions de l'EpD segons el model de desenvolupament i la tasca educativa de les entitats.

Generacions	Model de desenvolupament	Tasca educativa de les entitats
1a generació Enfocament caritatiu assistencial	<p>Es reconeix el subdesenvolupament dels països del sud i els seus ciutadans són percebuts com a subjectes passius de la pobresa. La solució ha de provenir del nord.</p> <p>Es mobilitza la caritat i s'explica que s'ha de donar el peix als països endarrerits.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - No es pot parlar pròpiament d'educació per al desenvolupament. - Campanyes econòmiques i d'ajuda humanitària. - Ús d'imatges catastrofistes del sud.
2a generació Enfocament desenvolupista	<p>Es reconeix el subdesenvolupament dels països del sud i es treballa en el context. No es tenen en compte els problemes estructurals del desenvolupament i s'eludeix la responsabilitat del nord.</p> <p>Cal donar suport als països en vies de desenvolupament i donar-los la canya perquè puguin pescar.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - L'acció de les ONG passa a la realització de projectes de desenvolupament i cooperació. - Neix pròpiament l'educació per al desenvolupament - S'inicia la tasca de sensibilització per donar a conèixer la realitat dels països del sud on actuaven les ONG.
3a generació Educació crítica i solidària	<p>Les relacions entre nord i sud comencen a entendre's en clau d'interdependència. En aquest sentit, es comencen a analitzar els factors estructurals subjacents a la desigualtat i es qüestiona la responsabilitat del nord.</p> <p>Cal preguntar-se per què uns tenen la canya i altres no.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - L'EpD com a procés d'aprenentatge. - Participació dels i les educands. - Coneixements i actituds. - Desenvolupament apropiat per a cada lloc. No model únic. - Avaluació del procés d'aprenentatge.

<p>4a generació</p> <p>Educació per al desenvolupament humà i sostenible</p>	<p>El concepte de desenvolupament evoluciona i incorpora altres perspectives: ambiental, cultural, democràcia i de drets humans, etc. Es qüestiona el sistema polític, econòmic i social dels països del nord.</p> <p>Cal assegurar l'accés equitatiu als peixos i a una gestió sostenible del riu i el seu entorn.</p>	<p>- L'EpD esdevé un espai per al qüestionament del model de desenvolupament occidental.</p> <p>- S'entra en el camp polític i l'ús de mitjans de comunicació de masses.</p> <p>- Hi conflueixen amb educació en temes transversals.</p>
<p>5a generació</p> <p>Educació per a la ciutadania global</p>	<p>Ciutadania global, mundial o cosmopolita que pretén connectar allò local amb allò global.</p> <p>Transformar-nos i analitzar les causes de per què el nord s'abasteix dels peixos del sud i enverina els seus rius.</p>	<p>- Local/global tant al nord com al sud.</p> <p>- Educar per a la transformació social.</p>

Font: Reeelaboració partint de Castejón, Garcia-Alba i Rubio (2018), Boni (2011) i Muñoz i Montané (2022).

L'aprofundiment que fan les entitats catalanes en la cinquena generació de ciutadania global la fa caminar cap al concepte d'educació per a la justícia global per sumar des d'una perspectiva emancipadora en clau de justícia i situada en la realitat, incorporant una crítica a premisses colonialistes que porta la idea de ciutadania universal. Hi ha veus com les de Muñoz i Muntané (2022) que plantegen la possibilitat d'estar parlant d'una sisena generació que situï una educació emancipadora i de la justícia global crítica amb premisses colonialistes i economicistes. Per a aquestes autores, la idea d'una generació més ha de suposar un camí per a la incorporació de les epistemologies del sud i el gir ecoterritorial. Així doncs, s'entén l'educació en un nou paradigma que mira al sud i a les cosmovisions que, seguint les analogies del quadre, protegeixen tant els peixos com els béns comuns.

En la línia explicada, no és casual que s'aposti pel terme de justícia global, que aporta diferents línies d'anàlisi entre les quals destaquen la del dret, la filosofia política o la de l'economia. Se centra, principalment, a veure les injustícies i situar com a aspiració aconseguir viure en un món més just (Nagel, s. d.). Alhora, recull la visió de les lluites socials per combatre injustícies i la de diferents autors i autores sobre quin ha de ser l'abast de la justícia i el paper dels diferents agents, entre els quals hi ha la ciutadania i les seves institucions, per aconseguir-ho.

Abans d'endinsar-nos en les noves aportacions al concepte d'EpJG, en la diagnosi anterior es destacaven algunes idees que considerem vitals i volem resumir per entendre la necessitat que hi havia de parlar de justícia des d'una perspectiva global i ampliar la comunitat política comuna a la qual puguem fer referència, més enllà dels que comparteixen un ordre institucional. Per a Rawls (1971), l'estat ha de garantir aquesta justícia equitativa i Pogge (2007) estén la idea que aquesta estructura bàsica ha de reconèixer l'existència d'un ordre institucional global que, imposat pels països més rics, perjudica la vida de moltes

persones al món. Per això, Young (2011) proposava superar la visió parcial i entendre que l'anàlisi moral supera les fronteres de l'estat i obliga a qüestionar-se la pròpia forma de vida en un món global i globalitzat d'interdependències constants (Nussbaum, 2010) en què cada individu també és responsable. No s'ha d'oblidar que en aquests processos no només participen institucions i les seves lleis, sinó també empreses, mitjans de comunicació i la mateixa ciutadania a escala individual (Sen, 2010), des de les seves eleccions vitals i preferències de relació, oci, consum, etc.

Per aquest motiu, és important recuperar la idea de responsabilitat compartida, no només des d'una acció humanitària o paternalisme, sinó des d'una acció col·lectiva que incorpori les persones que pateixen les injustícies (Young, 2011). És a dir, cal entendre la justícia global com una responsabilitat que implica repensar les nostres relacions amb el medi natural, la societat i els individus, per tal de promoure un desenvolupament humà sostenible (Aznar i Barrón, 2017). Aquest imaginari de la justícia global havia de permetre, tal com planteja Andreotti (2016), avançar cap a alternatives del desenvolupament i apoderar desconstruint la idea de primer o tercer món. Això significa canviar les regles del joc i avançar cap a altres possibilitats de coexistir en un planeta finit. La justícia global pretén superar l'eterna dicotomia entre el nord i el sud, incidir sobre les causes estructurals de les injustícies i els mecanismes que generen desigualtats i fer visible la interdependència de les accions a escala global i local (Monzó, Rifà i Rubio, 2018). En aquest context, és necessari el compromís i la responsabilitat de la ciutadania global per afrontar els grans reptes. Això inclou un treball des de l'esfera política i des de l'educació, a través de l'EpJG, una proposta que promou la presa de consciència sobre les desigualtats i la necessitat de transformar-les. També ha de fomentar la responsabilitat compartida i l'acció col·lectiva.

Com recullen Castejón, Garcia-Alba i Rubio (2018), Barcelona va començar a desenvolupar l'EpJG a partir de l'any 2014, impulsada per entitats, administracions i centres educatius, centrant el debat en la seva doble dimensió de l'EpJG: formativa i social. En aquest context, el concepte d'EpJG s'entén com un procés de coneixement i anàlisi crítica de la realitat que vincula l'acció local amb la seva dimensió global. La seva finalitat és promoure una consciència crítica envers les causes que generen desigualtats i conflictes. També contribueix al canvi d'actituds i pràctiques que han de fer possible una ciutadania responsable, respectuosa i compromesa amb la transformació social (Rubio i Lucchetti, 2016).³

D'una banda, en l'àmbit d'entitats i moviments socials, la Federació Catalana d'ONG per la Pau, els Drets Humans i el Desenvolupament passa a denominar-se LaFede.cat - Organitzacions per a la Justícia Global. Això va reflectir la comprensió que la justícia global és una oportunitat i un repte per a la transformació social (Lafede.cat, 2016). D'altra banda, en l'àmbit institucional, l'Ajuntament de Barcelona va incorporar el concepte de justícia global per primera vegada al seu Pla director de cooperació per a la justícia global 2018-2021. Aquest Pla considera que la justícia global és un marc d'anàlisi més ampli i complet que la cooperació al desenvolupament i destaca la importància de l'EpJG com a eix fonamental d'una cooperació transformadora.

³ Aquesta definició es va elaborar en el marc d'un grup motor configurat per diferents agents en l'inici del programa d'EpJG i aprenentatge servei.

2.2. NOVES APORTACIONS PER A LA CONSOLIDACIÓ DEL PARADIGMA DE LA JUSTÍCIA GLOBAL

Com s'ha introduït anteriorment, durant el període que comprèn aquesta diagnosi, LaFede.cat (2020) ha publicat la *Guia d'educació per a la justícia global: Educar per a futurs alternatius*. Es tracta d'un document que defineix les bases d'aquest nou paradigma. A més, planteja l'EpJG com una eina fonamental amb la qual poder-nos qüestionar críticament les realitats interconnectades nord-sud i articular accions per tal de transformar-les.

Aquesta guia conceptualitza els principis d'aquest nou paradigma i detalla el corpus teòric de la justícia global. Parteix de la idea de justícia, que ha de reconèixer que actualment hi ha un ordre institucional global injust i que els països del nord global en tenen una gran responsabilitat: “en el moment en què es fa evident l'existència d'un règim global liderat per una elit extractiva [...] és convenient i necessari un sistema alternatiu, incloses normes i institucions, dedicat a perseguir un règim de justícia global” (Llistar i Monzó, 2022, 163). La globalització ha materialitzat una interdependència i connexió global-local de la qual deriva l'existència d'una responsabilitat mútua i compartida: “hem de canviar la mirada en un món globalitzat, on les fronteres estan difuminades i tot està interconnectat, tothom té una part de responsabilitat” (Llistar i Monzó, 2022, 165). Sorgeix la necessitat d'articular un pensament sistèmic i complex, una justícia global equilibrada que avança cap a una mirada interseccional que individualment i col·lectivament reconeix, denuncia, repensa i repara les relacions de poder que generen injustícies. En definitiva, cal redefinir les formes comunitàries de vida, la vida en comú. Unes accions col·lectives no només entre els éssers humans, sinó també amb l'entorn, reconstruint els lligams que el capitalisme ha destruït. Cal incidir en una justícia cognitiva que va més enllà del pensament hegemònic i reivindica múltiples sabers a fi d'originar un equilibri entre el sud i nord globals: “la justícia global i l'educació ens han d'ajudar a incorporar aquests pensaments alternatius” (Llistar i Monzó, 2022, 166). Així doncs, LaFede.cat (2020) defineix que la justícia global esdevé

“una estratègia per incidir en les estructures econòmiques, polítiques i socials, tant a escala global com local, i per qüestionar els models de vida i de desenvolupament, tant individuals com col·lectius, amb l'objectiu de transformar les relacions de poder perquè es garanteixi l'eliminació de tota forma de violència i la sostenibilitat de la vida en el planeta”. (p. 5)

Tanmateix, el nou Pla director de cooperació per a la justícia global 2023-2026 consolida el paradigma de la justícia global, ja que responsabilitza l'Ajuntament de Barcelona i la ciutadania a ser crítics en les decisions, les accions i les formes de consumir i viure per tal de no perpetuar les injustícies i contribuir a construir un món més just. És a dir, considera que la funció pública i l'Administració, a través d'una política pública específica, ha d'articular accions col·lectives connectades amb el sud global que vetllen i consciencien els conciutadans i les conciutadanes de les responsabilitats compartides. Això s'associa amb el discurs crític, que té capacitat per comprendre processos multidimensionals i plantejar respostes a la justícia global.

Taula 4. Elements del Pla director de cooperació per a la justícia global 2023-2026 de l'Ajuntament de Barcelona.

Analitzar les causes sistèmiques que generen injustícies globals.	Qüestionar els modes de producció, distribució, gestió i consum que no consideren les externalitats negatives ni els límits planetaris.
Articular una cooperació de banda ampla amb una corresponsabilitat global-local. Interrelacionar les problemàtiques globals que requereixen actuacions d'igual amplitud i transversalitat.	Desplegar una coherència de polítiques des d'una "aproximació del conjunt de polítiques del govern" i no només d'ajut internacional.

Font: Reelaboració a partir del Pla director de cooperació per a la justícia global 2023-2026 de l'Ajuntament de Barcelona.

És interessant destacar que el nou Pla director (2023-2026) defineix la justícia global com una convergència de quatre dimensions: la justícia de gènere, la justícia econòmica, la justícia ambiental i la justícia social (que reformula i amplia el dret al refugi, a desplaçar-se i a migrar, el qual s'empra en aquesta diagnosi). Altres autores afegeixen una cinquena dimensió a la qual anomenen "justícia digital" (Llistar i Monzó, 2022).

Tenint en compte els reptes que planteja aquest nou paradigma, l'educació per a la justícia global esdevé un mecanisme imprescindible amb què conscienciar i contribuir al canvi d'actituds i pràctiques de les causes que generen desigualtat, conflictes i injustícies, així com incidir políticament en la millora de les condicions de vida (LaFede.cat, 2020). Llistar i Monzó (2022) remarquen que l'EpJG fomenta el pensament crític d'una societat que es qüestiona la realitat, que és complexa i interdependent globalment, i, alhora, articula comunitats que col·lectivament despleguen accions que transformen el context proper i tenen un impacte global. La pràctica educativa ha de superar el marc escolar i tenir en compte altres àmbits educatius no formals i en estreta col·laboració amb les organitzacions socials, i abordar els grans problemes globals-locales. Una de les estratègies que va seguir la DJGCI, juntament amb el Grup de Recerca en Educació Moral de la UB i el Centre Promotor d'Aprenentatge Servei de Catalunya, va ser el desplegament de l'aprenentatge servei (ApS) entre les entitats d'educació per a la justícia global de la ciutat de Barcelona.

"L'educació per a la justícia global busca propostes educatives actives, significatives i transformadores per implementar-se, i és aquí on s'uneix amb l'aprenentatge servei. Aquesta unió de les dues propostes ha estat clau a la ciutat de Barcelona i ha estat possible gràcies a l'impuls, el convenciment, l'energia i la cura de diferents persones, en especial, de la Laura Rubio." (p. 159)

L'educació com a pràctica transformadora no pot estar al marge dels grans reptes que enfronta la humanitat en l'àmbit nacional i multilateral, per això el nou Pla director relaciona les dimensions de la justícia global amb l'Agenda 2030 i els objectius de desenvolupament sostenible, ja que permet obrir oportunitats per consolidar l'educació per a la ciutadania global. No obstant això, Muñoz i Montané (2022) analitzen les causes estructurals de les injustícies generades per la globalització —interrelacionant-les amb el capitalisme, el

patriarcat i el colonialisme— i plantegen un enfocament que critica els fonaments eurocèntrics de la ciutadania universal. Aquestes autores, basant-se en els principis dels feminismes comunitaris i decolonials de les epistemologies del sud global, fan palès el predomini de la visió hegemònica i eurocèntrica a través del monopoli del coneixement que arrela en la ciència i la filosofia de l'anomenada modernitat occidental, un pensament que discrimina, anul·la i menysprea completament els altres sabers de les cultures no europeistes (Marcos, 2018; Paredes y Guzmán, 2014; Grosfoguel, 2011). En conseqüència, exposen uns processos educatius que es nodreixen de diverses teories, moviments socials i agents per tal de redefinir constantment el concepte de justícia global des de la pràctica. Aquests processos permeten que l'EpJG esdevingui una eina essencial per crear pensament crític, generar focus d'emancipació i subvertir la realitat. A continuació, es resumeixen els cinc eixos que la formen.

Taula 5. Eixos que han de formar part d'una acció educativa orientada a la justícia global.

Superar les lògiques binàries de la cooperació internacional basades en un creixement econòmic il·limitat	Analitzar les causes i les responsabilitats del nord global de les desigualtats entre països i territoris	Reconèixer la interdependència global i l'ecodependència com a elements inherents a la naturalesa humana	Defensar la vida en comú i la comunitat per tal de superar l'individualisme capitalista i pensar formes alternatives de viure	Promoure un equilibri de sabers que desnaturalitza l'imaginari del relat occidental i afavoreix la justícia cognitiva
---	---	--	---	---

Font: Reelaboració d'acord amb l'article *Construir puentes entre la justicia global y la educación transformadora*, de Judith Muñoz Saavedra i Alejandra Montané López.

Unes iniciatives que estableixen les bases dels processos de canvi que reverteixen els valors i els paradigmes hegemònics, productors d'injustícies globals.

2.3. AFRONTAR LA PANDÈMIA DES DEL MARC DE LA JUSTÍCIA GLOBAL

En el període entre el 2018 i el 2022, el món va haver de fer front a la pandèmia per la COVID-19; a causa de les mesures de confinament que es van donar al país, la sostenibilitat del model productiu i de vida es va posar en entredit per poder-se compaginar amb les necessitats de cures i protecció de la salut col·lectiva.

En aquest món desigual i poc sostenible, podríem dir que l'àmbit de la cooperació ja estava assumint la tasca de contenció dels efectes devastadors de les moltes pandèmies del món globalitzat. Les crisis ja eren múltiples (ambientals, polítiques, econòmiques i socials) i la pandèmia va agreujar el que ja era insostenible. Per això, van ser moltes les veus de les entitats de cooperació i justícia global que van veure en la pandèmia originada per la COVID-19 un espai per poder situar diferents aspectes crucials per estendre el discurs de la justícia global. D'una banda, cal situar la realitat dels països del sud i les moltes pandèmies per altres malalties que ja viuen altres països, així com valorar els seus coneixements i experiències de resposta. De l'altra, hi ha la necessitat de posicionar els problemes estructurals i la necessitat de respostes col·lectives que posin la mirada en un canvi global.

Segons Yayo Herrero (2020), el que era característic i paradoxal de la complexa situació de pandèmia era, justament, que es tractava de quelcom esperat, fruit de decisions tolerades de manera majoritària.

“La pandèmia ha revelat amb nitidesa la fragilitat del metabolisme social construït al voltant del repudi dels límits, l'exercici desigual del poder, la violència i els diners com a prioritats. Ha permès, almenys fugaçment, interconnectar i posar en relació les diferents dimensions. Ha possibilitat, potser, comprendre que les crisis que conflueixen en aquests temps del còlera són el resultat, diríem inevitable, d'un govern de les coses que s'orienta només mitjançant la brúixola del càlcul i la maximització de beneficis.”

Davant d'aquesta realitat, necessitàvem explicacions profundes i evidenciar alternatives possibles. En aquest sentit, era clar que les respostes que es buscaven a la pandèmia havien d'incorporar el discurs que ja feien les entitats per posar èmfasi en els qüestionaments i les oportunitats que ofereix l'educació per a la justícia global, la qual obre la mirada per comprendre les interdependències que ens connecten i que són la clau per a la transformació global (Muñoz et al., 2022). Per això, les entitats van fer tots els esforços possibles per mantenir en marxa activitats, programes i projectes que sabien que eren importants malgrat les múltiples restriccions. Davant d'una crisi sistèmica, multidimensional i global, era necessari avançar cap a una justícia global més gran (una justícia climàtica, de gènere i econòmica, i també social), i la cooperació internacional havia de tenir un paper fonamental en aquest propòsit (Oxfam, 2022).

En aquest context, l'educació prenia un paper rellevant com a eina per ajudar a comprendre aquesta realitat global, analitzar-la de manera crítica, reflexionar sobre les desigualtats i la solidaritat. Referents educatius com el Consell d'Educació Popular d'Amèrica Llatina i el Carib (CEAAL) situen la necessitat d'aprofitar el moment de crisi sanitària internacional per “reprendre, resignificar i recrear la dimensió profunda del sentit de les nostres pràctiques i processos organitzatius” i per “impulsar accions i propostes de descolonització i despatriarcalització de les formes de concebre i organitzar les relacions socials i econòmiques, generant altres espais i criteris d'acció basats en la lògica del *bon viure*, en l'economia social i solidària, en la cura mútua i en la natura de la que formem part” (CEAAL; 2020). La pandèmia va suposar moltes reflexions en la clau de les de la Red de Educadoras y Educadores por una Ciudadanía Global, que invitava a redissenyar l'escola que necessitem per salvar el planeta i cuidar-nos (Gutiérrez, 2020), o les d'Edualter, que va cridar a [#AturemPerTransformar](#) i a obrir espais de reflexió per evidenciar la contínua crisi dels models capitalista, heteropatriarcal i colonial.

A més, hem de tenir en compte que en aquest escenari de confinament un dels sectors més afectats va ser el de l'educació. La crisi generada per la COVID-19 accentua, a escala global, l'existència d'una esclota socioeducativa (Cabrera, 2020, en Albalá et al., 2020) que dificulta l'accés igualitari a les oportunitats educatives. Poder mantenir el dret a l'educació i no agreujar les diferències per la COVID-19 també era un aspecte present per a tots els agents compromesos amb l'educació.

En un món postpandèmia, és fonamental destacar el treball de les organitzacions que aposten per l'educació per a la justícia global com una estratègia d'acció que integri processos de recerca, aprenentatge i educació i de mobilització i incidència política (Coordinadora de Organizaciones para el Desarrollo, 2020). Així doncs, més enllà del concepte de justícia global, trobem un paradigma en la recerca de formar una ciutadania que promogui un canvi estructural de les injustícies globals (Muñoz et al., 2022).

Segons l'informe *Covid-19 i Cooperació* de l'Observatori de la Cooperació Municipal del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament, la pandèmia va suposar un impacte significatiu en la pràctica diària de les entitats del sector, així com la reorientació d'accions i la reconfiguració de rutines i maneres de treballar (Carrillo, 2022). En l'àmbit concret de l'EpJG, es va recollir que les entitats van haver de posar en marxa nous formats obligats per la virtualitat, tant en l'organització com en l'execució de les accions. Moltes accions directes es van convertir en campanyes d'activisme en línia a través de xarxes socials. Aquest fet va suposar un enriquiment de les eines tecnològiques disponibles, tot i que es recollia una saturació de virtualitat i una necessitat de tornar a la presencialitat. També es va evidenciar, en veu de les entitats, que la pandèmia va obrir portes per parlar de temes vinculats a la justícia global i la sostenibilitat de la vida, tot i que es reconeix que cal aprofundir en un relat que faci visible la seva utilitat en el continu de crisis i construcció de drets. L'informe també va recollir que les entitats van centrar la seva preocupació també en els neguits viscuts per l'alumnat i el professorat que valdria la pena considerar a futur: la necessitat de tenir espais dedicats al treball emocional i de cures.

Un darrer aspecte destacat a l'informe va ser la dificultat per mantenir col·laboracions i el treball en xarxa amb altres agents. Tot i que es reconeixen les oportunitats que va suposar per establir noves relacions amb espais i grups de suport del context més proper dels barris on es treballava, s'evidencia la dificultat en el manteniment de relacions i treball col·laboratiu. Des d'aquesta anàlisi es va valorar que sortia reforçada la idea de col·laboració davant la idea de capacitat individual per superar la pandèmia, aprofitant per situar els impactes en les persones més desfavorides i connectant amb la dimensió local. Són aspectes que s'han tingut en compte en aquesta diagnosi per comprovar els possibles impactes en els projectes i la valoració de les entitats, així que ens allunyem dels moments de crisi viscuts en aquesta pandèmia de la COVID-19.

2.4. OPORTUNITATS PER A L'EPJG A BARCELONA

Són diverses les situacions de conflicte i injustícies que fan palesa la importància de treballar des de l'EpJG. Aquesta no sempre és una tasca senzilla, perquè implica un treball profund i en xarxa. Disposem d'unes quantes oportunitats en l'actualitat i en l'entorn més immediat de la ciutat de Barcelona que és interessant mencionar i considerar per al marc d'actuació d'aquesta diagnosi i la seva posterior estratègia de futur.

Des de l'Administració educativa, en l'actualitat s'han desplegat una sèrie d'actuacions que poden ser beneficioses per a l'encaix de l'EpJG. En primer lloc, és interessant mencionar que ja s'ha produït el desplegament, a tots els centres de secundària, del decret de servei comunitari (Decret 187/2015, de 25 d'agost, Dept. d'Educació). Així doncs, tots els centres han de dur a terme un projecte amb metodologia aprenentatge servei (ApS) al segon cicle de secundària. Aquesta actuació es considera interessant, atès que l'ApS és una proposta educativa amb molts punts de trobada amb l'EpJG i l'educació transformadora (Bär, Campo i Rubio, 2020) i una de les línies d'impuls de la DJGCI.

En segon lloc, fruit de la llei estatal LOMLOE, a Catalunya s'està fent el desplegament d'un canvi de currículum en l'educació obligatòria que aposta per aconseguir una societat més

justa i democràtica, cohesionada i inclusiva que tingui en compte totes les persones i en què sigui possible la igualtat d'oportunitats i la igualtat real i efectiva. S'ha decidit destacar sis vectors de caràcter transversal, que són aspectes clau per a la societat actual. El cinquè d'aquests vectors és la "ciutadania democràtica i consciència global". Cal tenir present aquest vector en totes les decisions i programacions escolars. Molts centres educatius ja tenien aquest eix i objectiu de treball en el seu funcionament, i aquesta visibilització més clara en el currículum ajuda a ampliar-ho i consolidar-ho formalment. També a partir d'aquest canvi curricular apareixen en l'educació postobligatòria les matèries optatives de "Problemàtiques socials" i de "Ciutadania, política i dret" al batxillerat. Aquest espais suposen una oportunitat per treballar l'EpJG.

En tercer lloc, cal destacar l'oportunitat que suposen les apostes pels plans comunitaris i educatius d'entorn per donar suport al treball en xarxa i les col·laboracions necessàries per aterrar de manera més significativa les actuacions de manera local i aportar la mirada global en tots els espais del territori. Tal com defensa Marco Marchioni —assessor del primer pla comunitari del barri de la Trinitat Nova el 1996—, el desenvolupament comunitari és aquella praxi que aspira a una plena participació, en iguals condicions, de totes les membres de la comunitat, tot i l'existència de diferències socials i culturals. Són iniciatives que es duen a terme amb el conjunt de la població per tal de lluitar i evitar els processos de diferenciació que condueixen a les desigualtats. Es tracta d'un àmbit que té en compte la important vinculació de la comunitat amb la cultura, o més aviat amb les cultures, si qüestionem el binocle etnocèntric, el qual no només vetlla perquè les comunitats es democratitzin, sinó per la instauració d'una democràcia cultural que consideri les membres de la comunitat com a creadores i productores de la mateixa cultura (Caride, 2005).

Per acabar, cal esmentar la importància de treballar per l'equitat i la justícia digital en un món cada vegada més mediat per les tecnologies i les seves noves formes de relació en tots els àmbits de la vida (productiu, personal, reproductiu, etc.). Obviar la capacitació a les competències digitals en el camp educatiu comporta que les noves generacions s'endinsin acríticament en un món virtual i, conseqüentment, s'alineïn als interessos privats i hegemònics, així com als discursos d'odi que ofereixen les xarxes informàtiques. En definitiva, ignorància i tecnologia és una combinació que, si l'EpJG no s'hi centra, abocarà les persones a acceptar els discursos i les complexitats del món digital.

Tot i que la situació de polarització a Catalunya, tal com argumenta Barbeito (2022), no es troba en una situació alarmant, l'EpJG és una oportunitat per fer front a aquesta qüestió. Abans que la situació s'agreugi, cal aprendre a abordar temes d'actualitat controvertits i complexos. Això fa que les escoles hagin de prendre partit i saber tractar temes potencialment polaritzadors, ja que aquestes accions promouen l'adquisició d'unes competències amb les quals l'alumnat podrà resistir-se i fer front a discursos d'odi o d'una polarització excessiva. Tot i que l'EpJG ja té una tradició a tractar temes relacionats amb els drets humans, les situacions de conflicte i la cultura de la pau, la polarització s'embrida amb factors econòmics, polítics i comunitaris, els quals s'han de tractar per tal d'aprofundir-hi. D'aquesta manera, Barbeito recomana un seguit d'accions per implementar en l'àmbit educatiu que afavoreixen la reducció dels riscos creixents dels discursos d'odi i la prevenció de la polarització.

“Les temàtiques relacionades amb la justícia global faciliten educar en el debat i en la discussió de temes controvertits. D'aquesta manera, des d'EpJG s'aposta per incorporar, de manera regular, la tradició de debatre i dialogar. Així, si es produeixen situacions de conflicte, es podrà utilitzar tot allò après per parlar-ne amb garanties a dins de l'aula. Parlar, debatre i fomentar el pensament crític a l'aula en temes com els conflictes i el comerç d'armes, les persones refugiades, l'emergència climàtica, la banca ètica i les defensores dels drets humans farà que la cultura democràtica i la gestió del conflicte permeti abordar amb respecte una situació de conflicte o de possible polarització.” (Ajuntament de Barcelona, 2024, p.16)

Taula 6. Recomanacions en l'àmbit educatiu per reduir els riscos associats a una polarització creixent.

Polítiques educatives	Reforçar la formació de professorat
	Crear i difondre materials de referència amb enfocament de temes controvertits
	Augmentar els temps de preparació del professorat
Escoles i docents	Planificar accions educatives de manera gradual, especialment quan no hi hagi pic de polarització o conflicte
	Generar les condicions en el grup
	Prioritzar metodologies educatives emocionals i segures
	Centrar-se a comprendre els valors de les persones
	Tenir clars els límits

Font: Reelaboració d'acord amb l'article *Educar en contextos polaritzats. Retrat i propostes des de l'educació per la Justícia Global*, de Cécile Barbeito.

3. RESULTATS DE LA DIAGNOSI

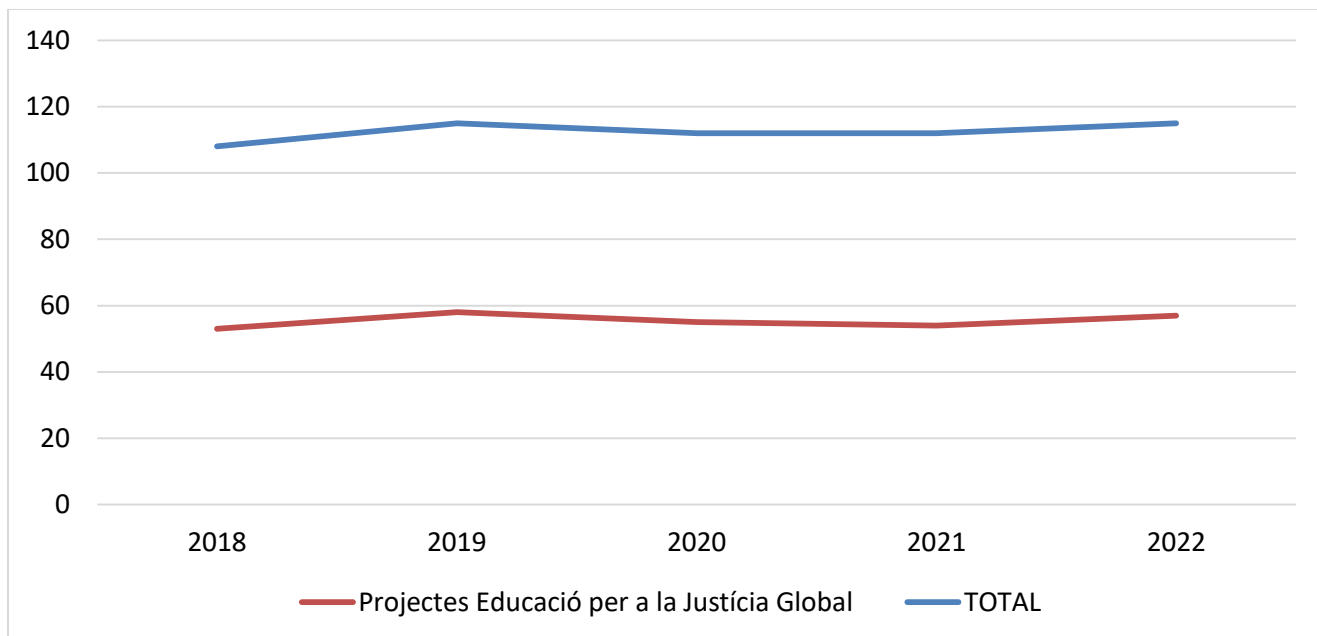
3.1. PRESENTACIÓ PANORÀMICA

En aquest primer apartat es presenta una panoràmica general de les dades treballades comparant-les amb els resultats obtinguts en la diagnosi dels projectes d'educació per a la justícia global 2012-2017. Aquesta anàlisi, que s'ha fet en clau evolutiva en els casos pertinents (2018-2022) i, en altres, s'ha desglossat segons les modalitats de les subvencions (C1. Genèrica, C2. ApS, C3. Coherència, C4. A Prioritari), detalla l'abast de la convocatòria (nombre de projectes subvencionats i import destinat a les subvencions, la distribució per entitats), així com els àmbits en què es desenvolupen les accions.

La convocatòria de subvencions per a projectes de justícia global i cooperació internacional és una iniciativa de la DJGCI de l'Ajuntament de Barcelona que pretén, mitjançant un procés de concurrència pública, avançar en la consecució dels objectius del Pla director de cooperació per a la justícia global de Barcelona 2023-2026. Aquesta línia de subvencions té tres programes específics: el de cooperació per a la justícia global, el de cooperació per a la justícia global en ciutats específiques i el d'EpJG. Aquest darrer programa és l'objecte d'aquesta diagnosi, en el qual se centren les dades que es presenten a continuació.

En primer lloc, el gràfic 1 presenta l'evolució del nombre de projectes subvencionats en les convocatòries 2018-2022: tant del conjunt de la convocatòria com del programa d'EpJG. S'hi observa una tendència constant: valors que es van estabilitzar el 2015. En altres paraules, cada convocatòria subvenciona, de mitjana, un total de 112 projectes (55 en el cas del programa específic d'EpJG).

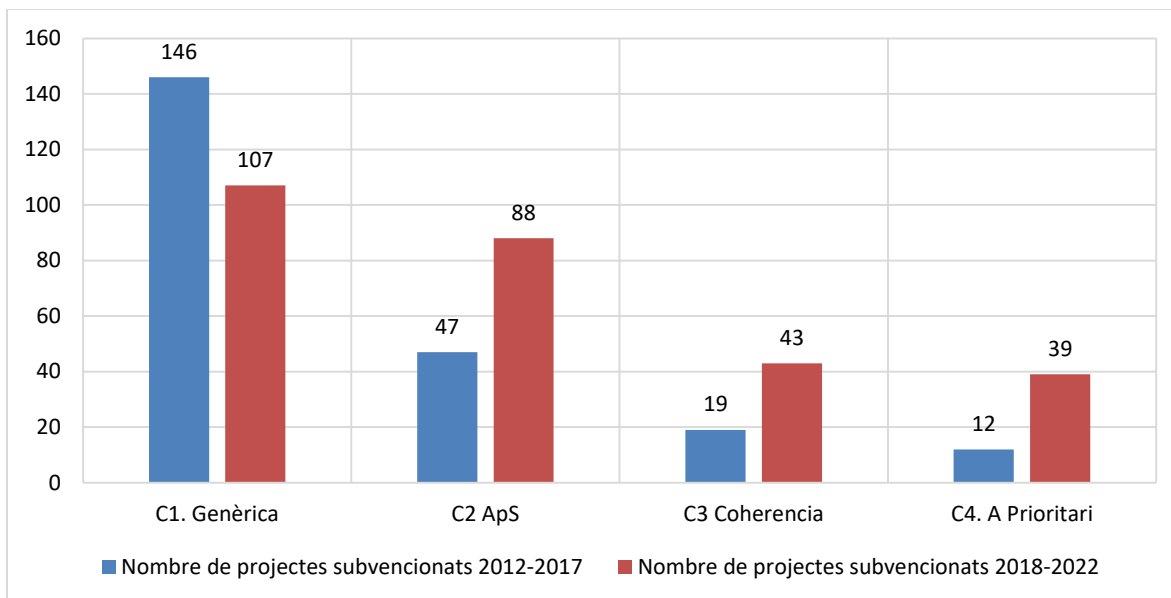
Entre el 2018 i el 2022 s'han subvencionat 562 projectes (277 dels quals d'EpJG). Això representa, respecte a la diagnosi precedent (2012-2017), uns increments: del 20% del total de projectes subvencionats i de gairebé un 25% en el cas del programa d'EpJG (53 projectes més en total). Convé remarcar que aquesta anàlisi engloba un any menys que l'anterior.

Gràfic 1. Nombre de projectes subvencionats (evolució 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

A més d'això, també es pot determinar el pes relatiu dels projectes d'EpJG respecte del conjunt de la convocatòria (gràfic 1), que fluctua al llarg del període (2018-2022) entre un 49% i un 50%. Això implica, pràcticament, un augment de dos punts respecte a la diagnosi anterior.

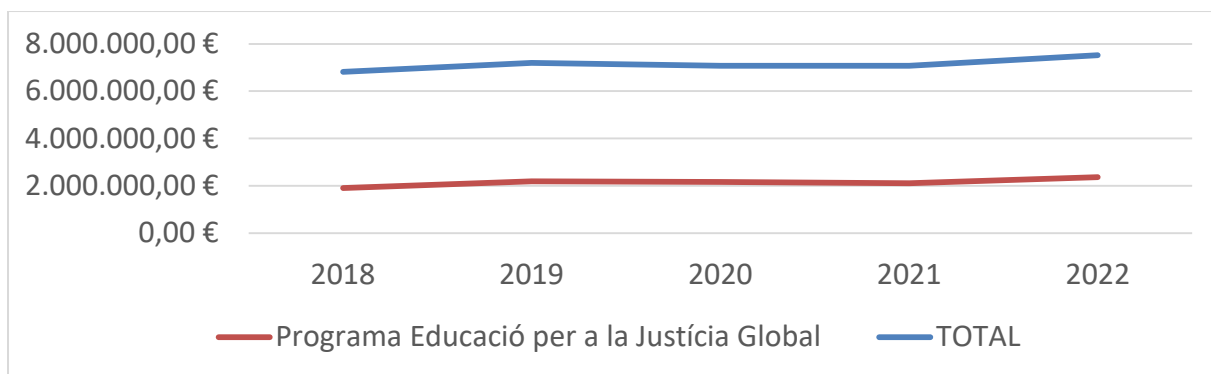
Dins del programa d'EpJG, s'han mantingut les modalitats —segons l'objecte i l'enfocament de les propostes presentades a la convocatòria— creades en anys previs. Tan sols s'ha canviat la temàtica concreta de la modalitat C4, la qual es va reemplaçar el 2020 del “dret al refugi” per la “justícia climàtica”. Com es pot veure al gràfic 2, prenen rellevància i es consoliden les noves modalitats creades els darrers anys de la diagnosi anterior (C2. ApS, C3. Coherència, C4. A Prioritari). A tall d'exemple, en la modalitat C2 s'ha passat de 47 projectes subvencionats a 88 projectes (de 19 a 43 en la modalitat C3 i de 12 a 39 en la C4). Així doncs, atesa la consolidació de la resta de modalitats, es justifica el descens del 25% en la modalitat genèrica, i el més remarcable ha estat el de la C1A (projectes d'EpJG de durada anual, que passa de 89 a 57 projectes subvencionats).

Gràfic 2. Nombre de projectes subvencionats segons modalitat (comparativa entre els períodes 2012-2017 i 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

D'altra banda, al gràfic 3, seguint la mateixa lògica del primer gràfic, es representa l'evolució dels pressupostos destinats a cadascuna de les convocatòries de subvencions per a projectes de justícia global i cooperació internacional entre els períodes 2018 i 2022, tant del còmput total de la convocatòria com específicament del programa d'EpJG. De la mateixa manera que en l'evolució del nombre de projectes subvencionats (gràfic 1), la tendència també es manté constant, ja que s'ha mantingut el compromís —implementat el 2015— de destinar el 0,7%⁴ d'ingressos propis a polítiques de cooperació i EpJG. Concretament, l'import total de cada convocatòria ha estat d'uns 7 M€, i ha fet un petit repunt el darrer any. Ara bé, si ens centrem exclusivament en les subvencions dels projectes del programa d'EpJG, entre el 2018 i 2022 s'han superat els 10 M€ (al gràfic 2 i a la mateixa taula 7), la qual cosa suposa un increment respecte a la diagnosi precedent (2012-2017) de més del 30%. Cal destacar també que, progressivament, s'ha anat augmentant el pressupost i el 2022 s'ha arribat als 2,37 M€.

⁴ A l'efecte de l'aportació del 0,7%, cal considerar com a ingressos propis municipals tots els impostos directes; els impostos indirectes; les taxes, els preus públics, les contribucions especials i les quotes d'urbanització, excepte els reintegraments, i els ingressos patrimonials (inclosos els beneficis d'empreses i els canons de concessions de la previsió d'ingressos del pressupost de l'exercici anual corresponent). Aquest càlcul es basa en l'estudi, encarregat pel Fons Català de Cooperació al Desenvolupament i amb el suport de l'Ajuntament de Barcelona, del catedràtic de Finances Públiques i director del Màster en Hisenda Autònoma i Local de la Universitat de Barcelona, Joaquim Solé i Vilanova.

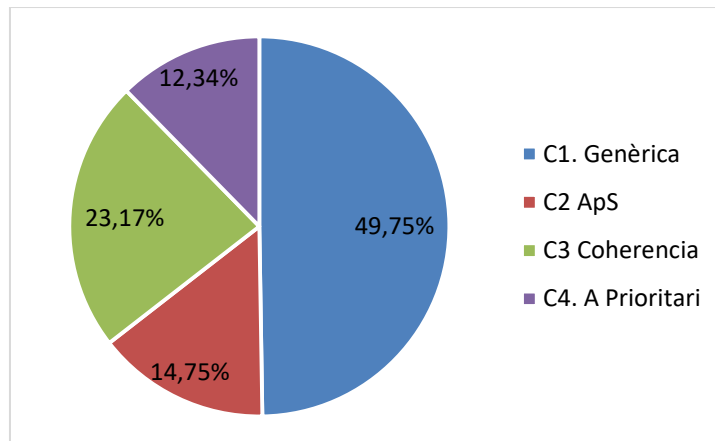
Gràfic 3. Import (en euros) atorgat a la convocatòria de subvencions (evolució 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

Taula 7. Import (en euros) destinat al programa d'EpJG (evolució 2018-2022)

any	Import destinat al programa d'EpJG
2018	1.900.000,00 €
2019	2.183.500,00 €
2020	2.156.700,00 €
2021	2.100.000,00 €
2022	2.370.000,00 €
TOTAL	10.710.200,00 €

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI. [T2 Excel]

Tanmateix, al gràfic 4 s'evidencia que el 50% de l'import total de subvencions d'EpJG es concedeix als projectes de modalitat genèrica (cada projecte rep una mitjana de 50 M€). La resta de modalitats (C2. ApS, C3. Coherència, C4. A Prioritari) es repeteixen l'altre 50% (amb un import mitjà de 20 M€, 60 M€ en dos anys i 35 M€, respectivament). Cal remarcar que els imports coincideixen amb el màxim atorgat en cada convocatòria, la qual cosa permet afirmar que les entitats han aprofitat al màxim els recursos que tenen al seu abast.

Gràfic 4. Import total dels projectes d'EpJG segons modalitat (percentatges total període 2018-2022).
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

Com ja s'ha detallat anteriorment, entre el 2018 i el 2022 s'han subvencionat 277 projectes d'EpJG, és a dir, en aquestes cinc convocatòries hi ha hagut 84 entitats que han rebut fons per desenvolupar els projectes que havien presentat. Encara més, la distribució de projectes entre elles ha evolucionat respecte al 2012-2017 i s'ha homogeneïtzat bastant. Així doncs, un nombre considerable d'aquestes entitats han realitzat un nombre molt elevat de projectes al llarg d'aquests cinc anys (per exemple, quatre, cinc, sis o més). Com mostra la taula 8, al llarg d'aquest període (2018-2022), aproximadament el 40% (32 entitats) gestionen una mica més d'un 65% de les subvencions, mentre que només un 25% (21 entitats) han rebut fons per desenvolupar un sol projecte.

Aquestes dades milloren considerablement respecte a la diagnosi dels projectes d'educació per a la justícia global 2012-2017, ja que un 20% (18 entitats) gestionaven vora un 50% del total de projectes subvencionats, mentre que gairebé el 40% (34 entitats), només un sol projecte. Així doncs, en aquest període (2018-2022), la DJGCI ha tingut en compte el risc de concentració de projectes en unes poques entitats detectat en la diagnosi anterior i ho ha posat en pràctica a l'hora de planificar les convocatòries. Això s'ha assolit implementant una política que limita a les entitats presentar més de tres projectes per convocatòria.

No obstant això, aquests resultats generen una nova qüestió a aquelles entitats les propostes de les quals no arriben mai a percebre subvencions, ja que s'observa que en aquesta diagnosi ha augmentat un 25% el nombre de projectes d'EpJG subvencionats, però alhora són un 6% menys les entitats que han rebut subvencions. Tanmateix, cal tenir en compte que en aquesta diagnosi s'està analitzant un any menys que en la diagnosi anterior. En la sessió on es presenten els resultats de la diagnosi (taula 2), alguns agents participants (entitats que formen part del Grup de Treball d'Educació per a la Justícia Global del CMCID) tornen a emplaçar la DJGCI a estudiar si a cada convocatòria són el mateix grup d'entitats les que perceben subvencions, deixant fora possibles noves incorporacions al programa d'EpJG.

Taula 8. Relació entre entitats i projectes subvencionats (total període 2018-2022).

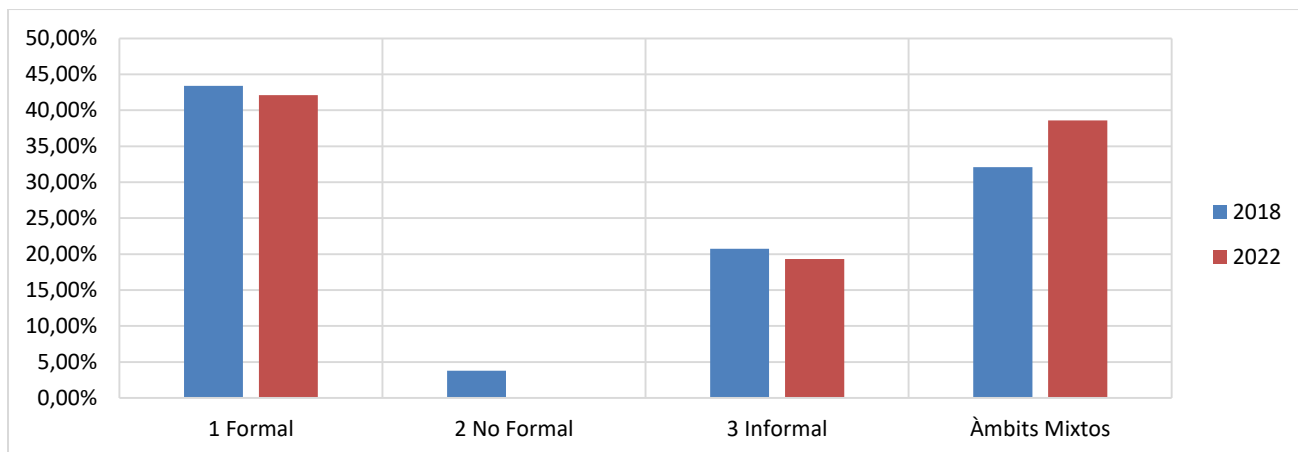
Nre. projectes per entitat	Nre. entitats	Projectes	% respecte entitats	% respecte projectes
1	21	21	25,0%	7,6%
2	21	42	25,0%	15,2%
3	10	30	11,9%	10,8%
4	9	36	10,7%	13,0%
5	8	40	9,5%	14,4%
6	15	108	17,9%	39,0%
TOTAL	84	277	100%	100%

Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI. [T2 Excel]

En darrer lloc, s'analitzen, en termes evolutius, els diferents àmbits⁵ on es desenvolupen les accions: àmbit formal, no formal i informal, així com la combinació d'aquests (àmbits mixtos). Tal com mostra el gràfic 5, continuen tenint un pes considerable (més del 40%) els projectes que treballen en l'àmbit formal, i també es percep un creixement en l'àmbit mixt (de més de 5 punts al llarg d'aquests anys). En canvi, es veu una forta davallada en el cas dels projectes en què només es desenvolupen accions en l'àmbit de l'educació no formal (ENF). Una causa d'això és que alguns projectes complementen diversos àmbits (àmbit mixt), ja que un total de 65 projectes (23,5%) duen a terme alguna acció en l'ENF.

Ara bé, durant les sessions participatives, hi ha entitats que comenten que, tot i que disposen de projectes en l'àmbit no formal, no els presenten a la convocatòria perquè són canviants, és a dir, costa mantenir-los en el temps i hi sorgeixen més imprevistos. A conseqüència d'aquesta volatilitat, es proposa que la DJGCI ho tingui en compte i flexibilitzi el formulari de la convocatòria. Altres entitats també manifesten la dificultat per encabir les accions d'ApS en l'ENF i l'informal.

⁵ La descripció de cadascun dels àmbits és la següent. Àmbit formal: activitat pedagògica sistematitzada i organitzada dins el sistema reglat (àmbit escolar); àmbit no formal: activitat pedagògica sistematitzada i organitzada ubicada fora del sistema reglat; àmbit informal: accions no clarament sistematitzades ni intencionals, però amb repercussions educatives en els individus o la comunitat.

Gràfic 5. Projectes segons l'àmbit on es desenvolupa l'acció. Percentatges (2018 i 2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

3.2. JUSTÍCIES I CONNEXIÓ AMB EL SUD GLOBAL

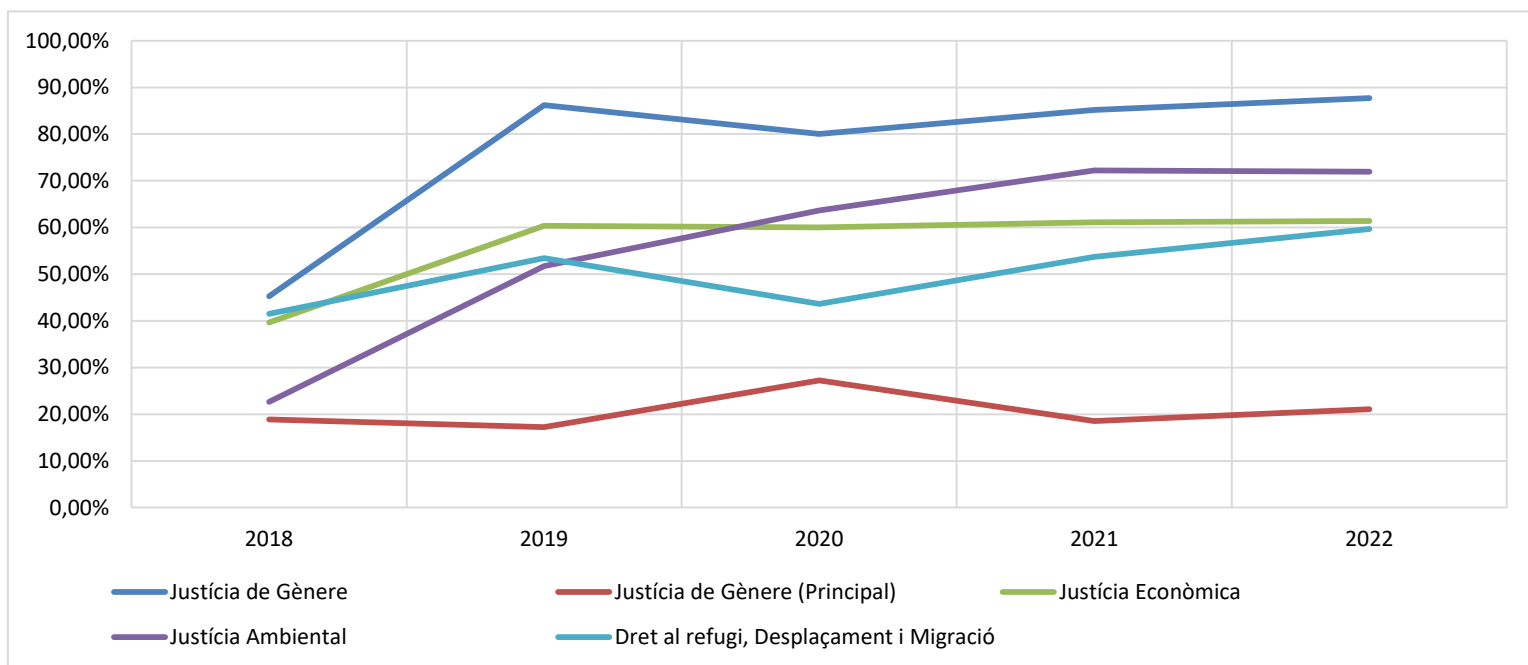
En aquest apartat es revisen les principals dades extretes relacionades amb les dimensions de la justícia global treballades (justícia econòmica, justícia ambiental, justícia de gènere i dret al refugi, a desplaçar-se i a migrar) i la connexió amb el sud global. Cal destacar que, a més de les dades quantitatives, el procés participatiu amb les entitats ha permès aprofundir en la interpretació dels resultats que es presentaran a continuació.

El gràfic 6 mostra una anàlisi evolutiva dels projectes segons les **justícies** d'EpJG que treballen (econòmica, ambiental, gènere i dret al refugi, a desplaçar-se i a migrar). Per interpretar aquest gràfic, però, cal tenir en compte que aquesta variable no és exclouent i, per tant, un projecte pot tenir diferents justícies associades.

Tal com s'observa al gràfic 6, la justícia de gènere ha estat la més treballada de manera transversal en els projectes subvencionats. Cal destacar, però, que la justícia de gènere com a àmbit principal d'intervenció en els projectes se situa al capdavant de les justícies i té més presència el 2020, amb un 27,27%.

Si observem el dret al refugi, a desplaçar-se i a migrar, el 2020 pateix una baixada pronunciada; en aquesta mateixa línia, la justícia ambiental incrementa a partir del 2019, fet que es pot relacionar amb el canvi de temàtica a la modalitat C4 (àmbit prioritari).

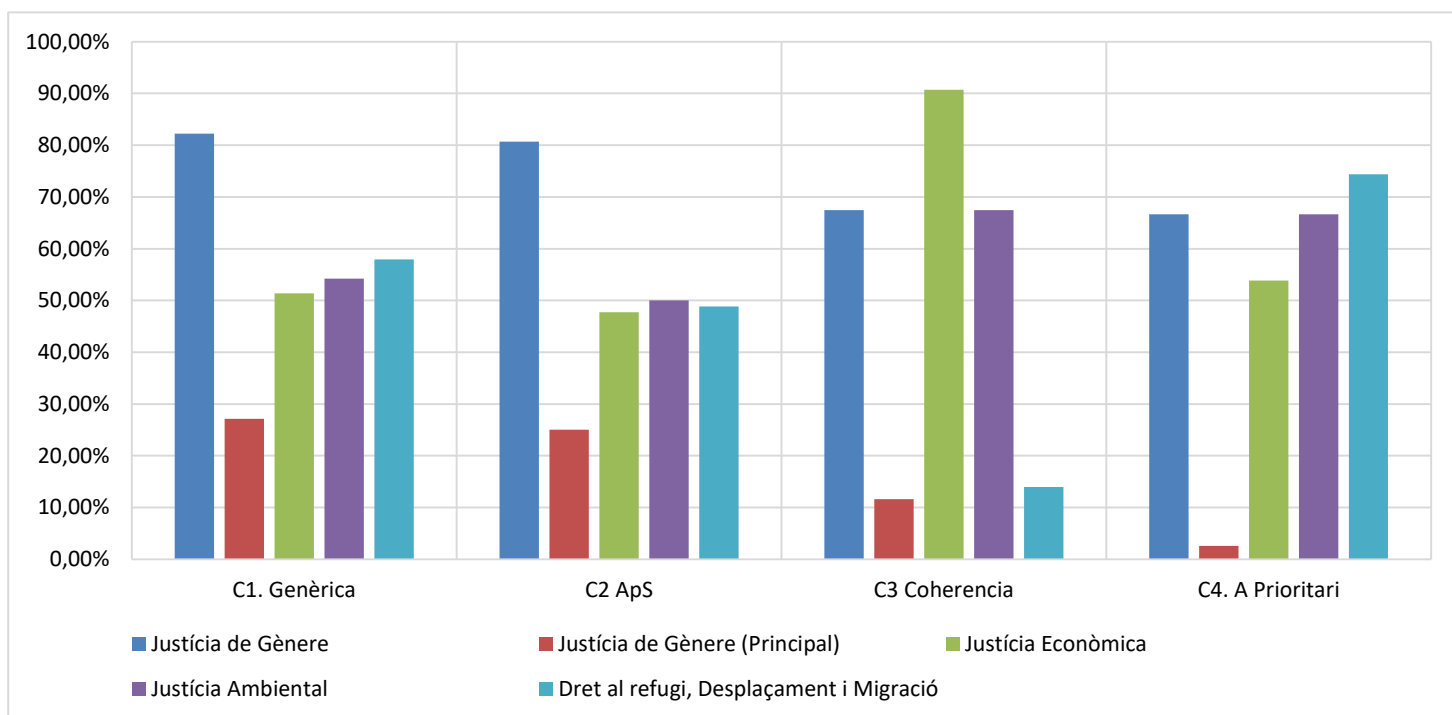
Tot plegat, aquestes dades contrasten amb les aportacions que les entitats van fer als grups de discussió, on de manera generalitzada es comentava la dificultat de treballar la justícia de gènere com a àmbit principal a causa de les resistències de les persones destinatàries —sobretot en escoles i instituts— i de la facilitat de radicalització dels discursos. Així mateix, s'assenyalava l'enriquiment que suposa treballar el gènere de manera transversal, ja que això possibilita la interrelació amb altres temàtiques i el treball interseccional. Aquesta transversalització de les justícies s'ha vist com una oportunitat per veure les interdependències i com l'impacte de les nostres accions repercuteix de manera àmplia.

Gràfic 6. Projectes segons les justícies treballades. Percentatges (evolució període 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

Si ens fixem en els projectes segons modalitats i justícies (gràfic 7), les modalitats C1 i C2 ApS s'han caracteritzat per concentrar més diversitat quant a justícies treballades i són les que més transversalització han desenvolupat. En la modalitat C3 (coherència de polítiques), la justícia més treballada, amb un 90,70%, és la justícia econòmica; i en la modalitat C4 (àmbit prioritari), les justícies més treballades són la justícia ambiental i el dret al refugi, a desplaçar-se i a migrar, ambdues justícies corresponents a les temàtiques treballades al llarg del període 2018-2022.

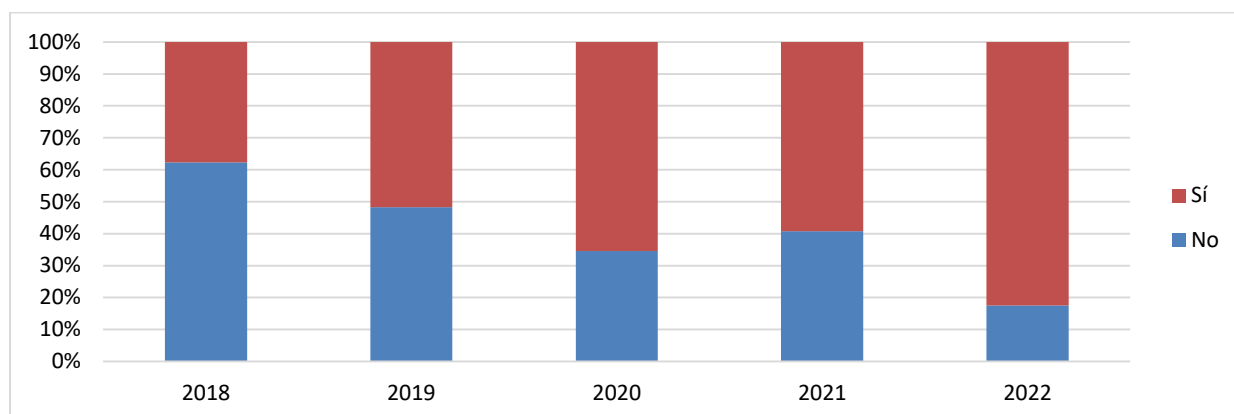
En el cas de la justícia ambiental, les entitats van relacionar el seu creixement amb dos fets: d'una banda, la necessitat de treballar la crisi climàtica existent i, de l'altra, la facilitat d'abordar la temàtica amb diversitat de destinataris, ja que, com que és una temàtica actual, acostumen a estar-hi més sensibilitzats. Seguint aquest fil, de manera general, els grups de discussió van destacar la importància de les noves narratives a l'hora de tractar la crisi climàtica. En aquest sentit, van compartir la idea de reenfocament, deixant enrere aquells models de discurs centrats en futurs destructius per donar pas a futurs possibles en què s'interpel·li la temàtica en clau d'oportunitat de canvi i transformació social.

Gràfic 7. Projectes segons modalitat i justícies. Percentatges (evolució període 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

Quant a la **connexió amb el sud global**, s'observa un creixement en el nombre de projectes amb referències concretes amb entorns globals. El 2022, un 82,46% dels projectes subvencionats han treballat la connexió nord-sud.

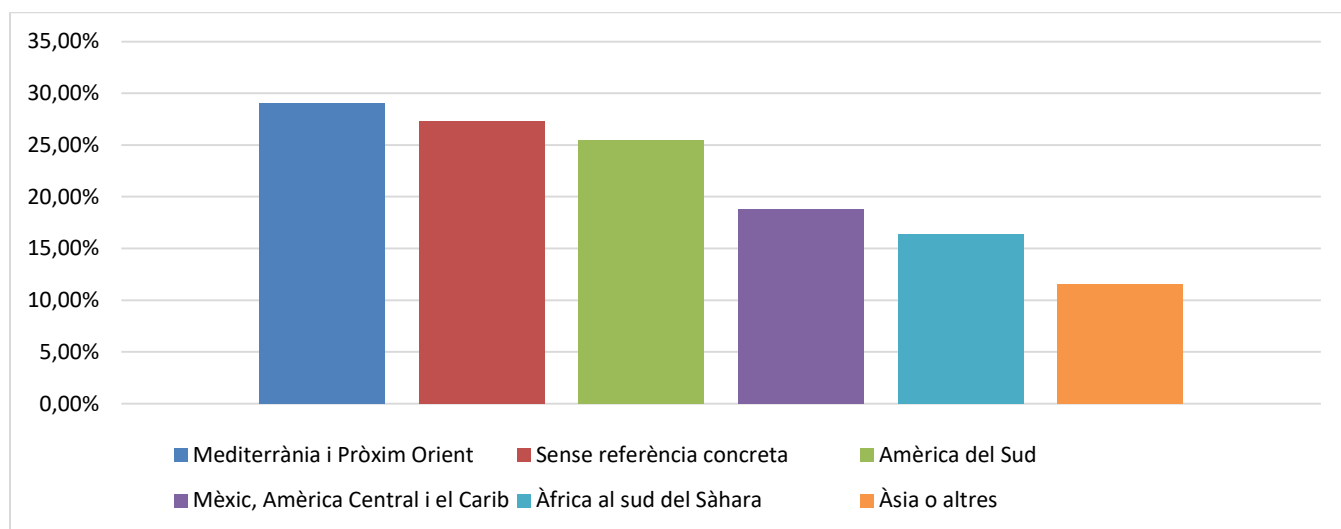
En relació amb la connexió nord-sud, els grups de discussió van expressar que, tot i que les entitats subvencionades es troben dins del paradigma de justícia global, a vegades és complex especificar i concretar la dimensió global del projecte, ja que aquesta no sempre va arrelada a una realitat concreta d'alguna zona del sud global.

Gràfic 8. Projectes segons si tenen connexió amb el sud global o no. Percentatges (evolució 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

Si ens aproximem als projectes que treballen la connexió amb el sud global, s'observa com el 29,09% treballen l'àrea Mediterrània i Pròxim Orient, que engloben el Marroc, Algèria, Tunísia, Líbia, Egipte, Líban, Jordània, Síria, Turquia i poblacions palestines de Cisjordània o la Franja de Gaza. Seguidament, trobem un 27,27% de projectes sense referència concreta, és a dir, que treballen la vinculació amb el sud global, però no vinculen les seves accions a cap àrea específica.

Cal destacar que, dels projectes amb connexió amb el sud global, només un 11,52% treballen la vinculació amb Àsia o d'altres.

Gràfic 9. Àrea geogràfica de vinculació amb el sud global. Percentatges (totals 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

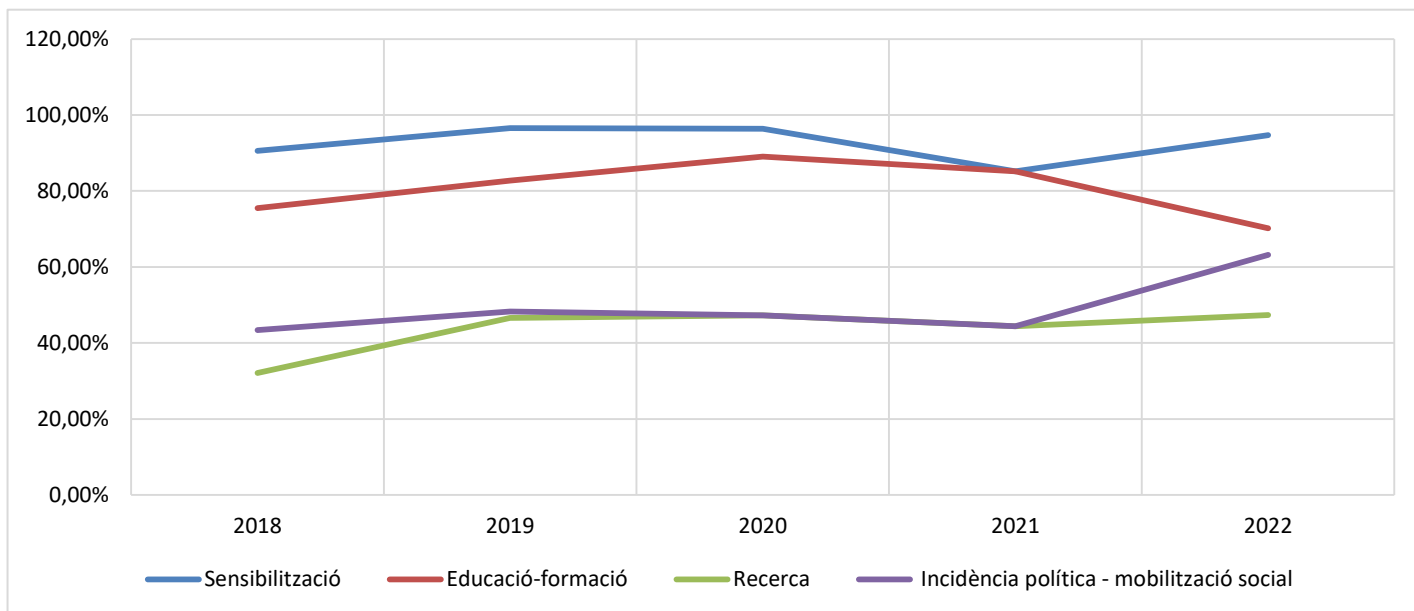
Seguint amb els projectes en connexió amb el sud global, les entitats van destacar que els era més fàcil establir relacions de cooperació i projectes en aquells països on prèviament ja havien treballat i tenien experiència. En aquest sentit, però, van destacar que la manca de relacions de cooperació amb diferents actors i països no implica que no existeixi la connexió nord-sud, ja que la dimensió global d'un projecte passa per la comprensió, la mirada i la incorporació de la interdependència global.

Finalment, en general, les entitats van verbalitzar la necessitat de treballar amb realitats concretes del sud global quan els projectes es realitzen amb segons quins destinataris —sobretot, infants i joves—, ja que acostumen a trobar dificultats per connectar amb el que s'està treballant si no veuen explícitament de què tracten les injustícies.

3.3. DIMENSIONS DE L'EpJG TREBALLADES

En el marc teòric s'han exposat quatre tipologies de dimensions de treball de l'EpJG (sensibilització, recerca, educació i formació, i incidència i mobilització). Ara s'observarà, a partir de les dades quantitatives, quines d'aquestes dimensions s'han treballat en les diferents accions que s'han dut a terme en els projectes subvencionats i quina ha estat la seva evolució en el període 2018-2022. Gràcies als espais de discussió qualitius, també podem aprofundir en els motius de les entitats per apostar per aquesta mena d'actuacions, així com la seva percepció sobre l'impacte d'aquesta mena d'actuacions en clau de justícia global.

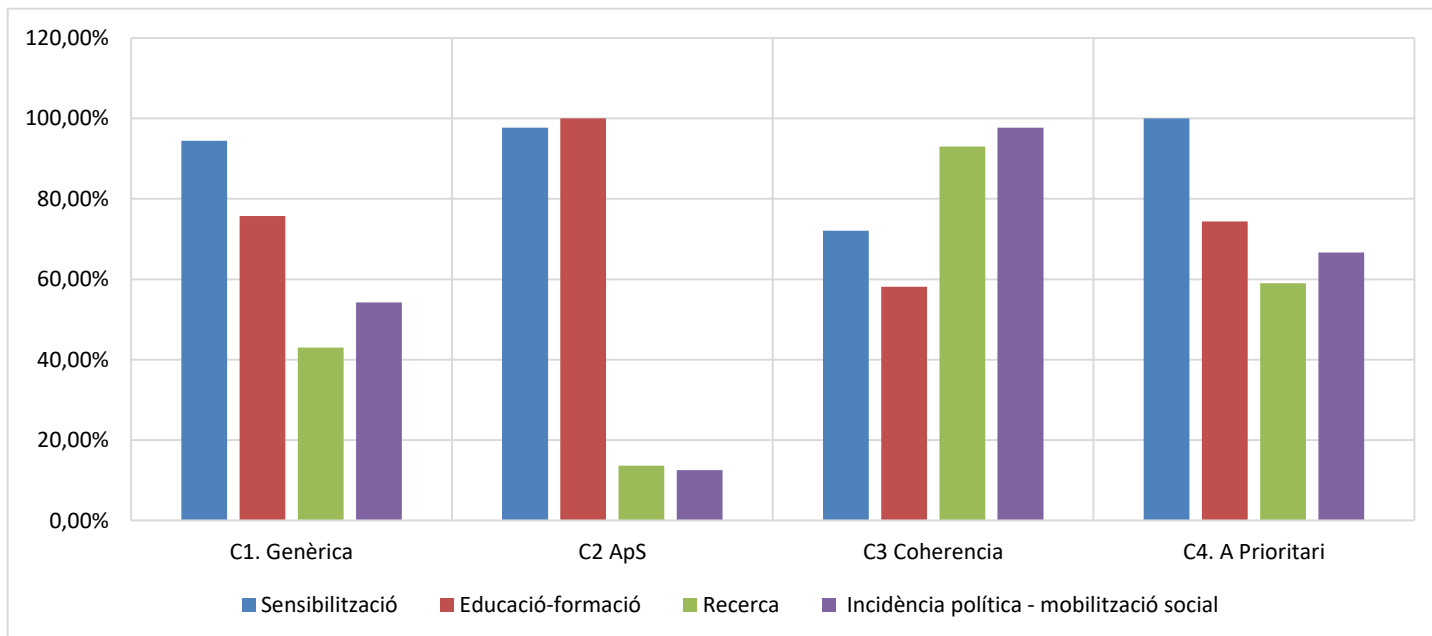
El gràfic 10 presenta l'evolució dels percentatges de projectes segons les dimensions de l'EpJG que incorporen. Cal recordar que no és exclouent que un mateix projecte incorpori accions de diferents dimensions. És a dir, per exemple, un projecte pot incorporar alhora accions de sensibilització i altres de recerca.

Gràfic 10. Projectes segons les dimensions on s'inscriuen. Percentatges (evolució 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

Observant el gràfic, veiem com la **sensibilització** continua sent la dimensió més treballada en el conjunt de projectes subvencionats, seguint la tendència que s'havia observat en períodes anteriors. Entre el 2018 i el 2022, la sensibilització és de les accions més presents; entre un 85 i 96% (segons l'any) incorporen actuacions d'aquesta mena. És interessant destacar que aquests projectes no són exclusius de sensibilització, sinó que alhora incorporen altres tipologies d'actuacions, com la incidència-mobilització, recerca o educació-formació. Als espais de debat qualitatius les entitats destaquen que es tracta d'un pas necessari per introduir-se en les realitats i obrir-se a connectar amb les injustícies i les seves causes. En la seva visió, consideren que la sensibilització és un pas previ, però que un projecte complet s'hauria d'obrir a treballar altres dimensions, ja que treballar des de diverses dimensions enriqueix els projectes. Consideren que és un treball progressiu per arribar a una transformació social més gran. De fet, és un treball que es va aconseguint i només un 8,41% dels projectes només fa accions de sensibilització.

Les diferents persones vinculades a les entitats creuen que s'han hagut de centrar més en accions de sensibilització davant de les dificultats de dur a terme accions més complexes durant la pandèmia i l'entrada de noves entitats que han iniciat les seves accions per aquesta mena d'actuacions. També consideren que als projectes d'ApS, en el cas dels serveis que fan les participants, hi pot haver una certa manca de confiança en què infants i joves puguin dur a terme altres tipus d'accions, com la recerca o la incidència-mobilització. Aquesta realitat també queda palesa quan mirem la mateixa anàlisi de les dimensions treballades incorporant-hi les modalitats dels projectes (gràfic 11).

Gràfic 11. Projectes segons la modalitat de la convocatòria i les dimensions d'EpJG. Percentatges (total període 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

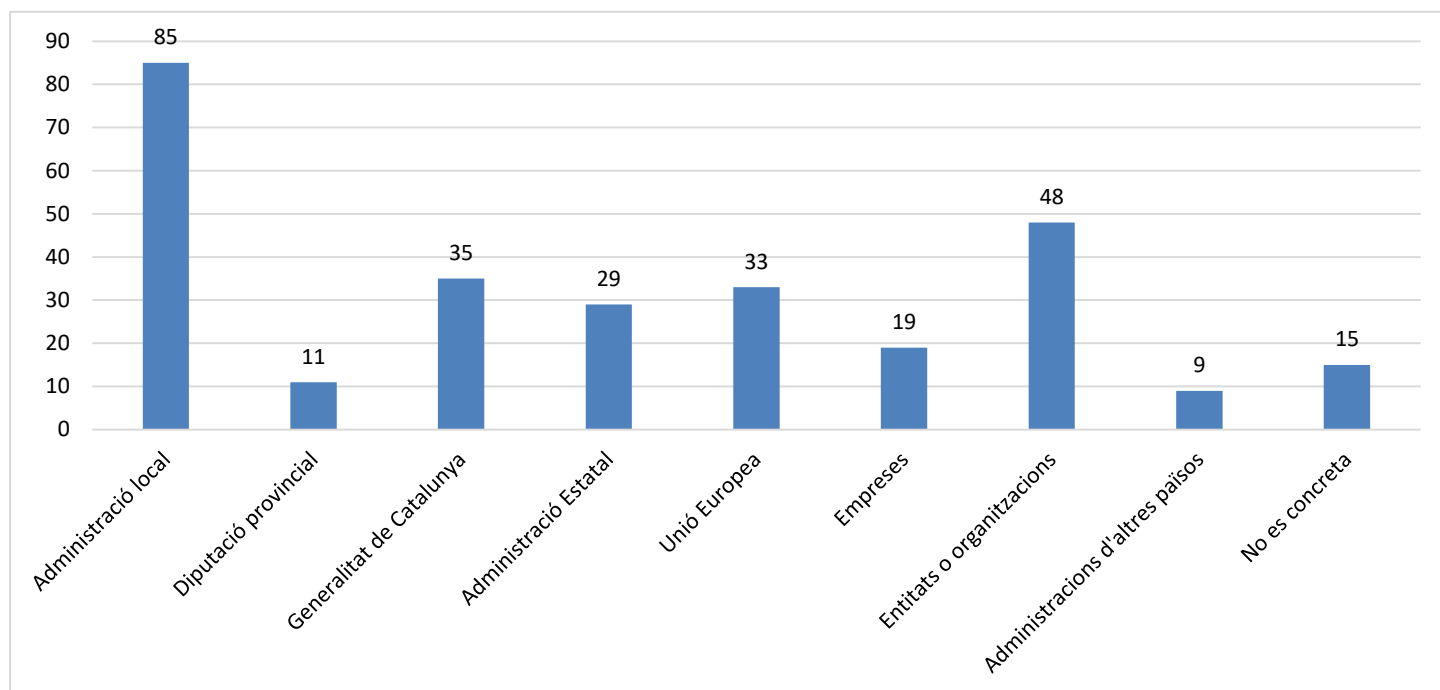
També podem observar com les accions d'**educació i formació** tenen una importància rellevant, ja que ocupen el segon tipus d'acció més nombrosa en tres de les quatre modalitats, però es redueixen en les modalitats genèrica, de coherència i d'àmbit prioritari entre el 2019 i el 2022. Les referents de les entitats vinculen aquesta realitat, principalment, a la dificultat d'establir relacions de llarga durada o més intenses durant els anys de pandèmia amb espais formatius; per tant, es van canviar per accions més puntuals de sensibilització o difusions en línia i es va perdre aquesta mena d'actuacions que s'havien incrementat de manera important el període anterior. Les entitats manifesten la intenció de recuperar aquesta mena d'actuacions.

Les col·laboracions en clau d'educació i formació es mantenen altes, principalment, per la modalitat ApS durant aquest període. Es tracta d'una metodologia que sempre busca una col·laboració més profunda i fuig d'activitats puntuals entre entitats i centres educatius i, per aquest motiu, el conjunt de la modalitat sempre treballa aquesta dimensió en tots els projectes que es duen a terme. Tanmateix, aquesta mena d'accions d'educació i formació que també es buscava que fessin les participants en els serveis d'ApS també s'ha vist alterada per la pandèmia i s'ha limitat a propostes sensibilitzadores, però es comentarà amb més profunditat quan ens endinsem en aquesta mena de projectes.

Les actuacions de **mobilització i incidència** evidencien un creixement moderat, exponencial el darrer any analitzat (2022). Segons les entitats, això pot estar vinculat a un canvi en la voluntat de deixar posicionaments pessimistes i proposar actuacions de mobilització i canvi. La modalitat C3 de coherència de polítiques és una porta interessant per treballar accions d'incidència, així com la proposta de modalitat C4 de temàtica prioritària, en què les dimensions es complementen de manera més generalitzada en els projectes, tot i la preponderància ja exposada de la sensibilització.

Tal com s'observa al gràfic 13, els projectes d'incidència i mobilització que es realitzen mitjançant aquestes subvencions s'adrecen principalment a l'Administració local, en aquest cas, l'Ajuntament de Barcelona. També destaquen les actuacions que s'adrecen a altres entitats o organitzacions en les quals es busquen accions de canvi. Les entitats miren d'influir entre elles i que s'incorporin diferents visions per sumar per un treball interseccional i interdisciplinari. Pel que fa a les temàtiques en les quals es vol fer incidència, un 72% de les accions ho fan amb propostes vinculades a la justícia de gènere, un 65% en justícia econòmica, un 62% en justícia ambiental i un 47% en dret al refugi, a desplaçar-se i a migrar, fet que fa palesa la necessitat de treballar amb aquestes diferents àrees de l'Administració local.

Des de les responsables de justícia global a les universitats, es planteja que puguin disposar d'aquest agent per aprofitar possibilitats d'incidència i canvi a les seves institucions des de les accions de coherència de polítiques o incidència.

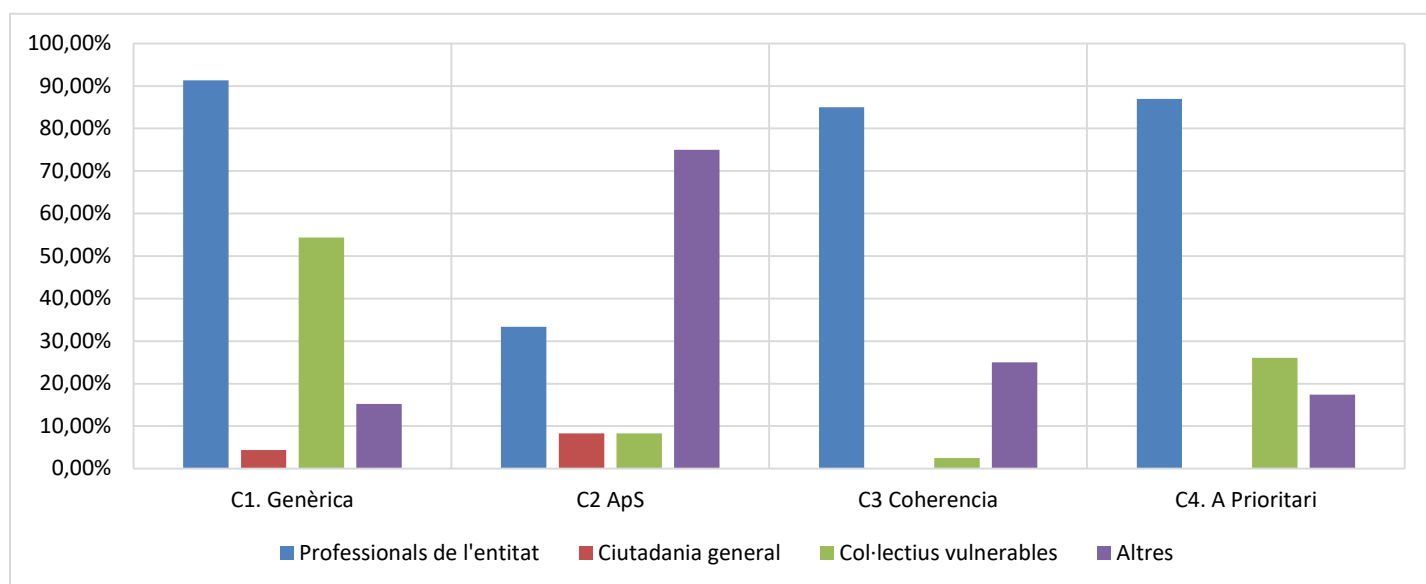

Gràfic 12. Projectes d'incidència i mobilització segons l'agent al qual adrecen les accions. Percentatges (total període 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

Finalment, les actuacions de **recerca** continuen sent les menys explorades per les entitats, les quals consideren que no sempre tenen el temps, els recursos i el personal especialitzat per poder-les abordar de manera rigorosa. Les entitats coincideixen en la necessitat de col·laborar amb agents centrats en la recerca per poder dur a terme aquestes actuacions en millors condicions, ja que no es tracta del seu focus principal de treball. Aquesta proposta

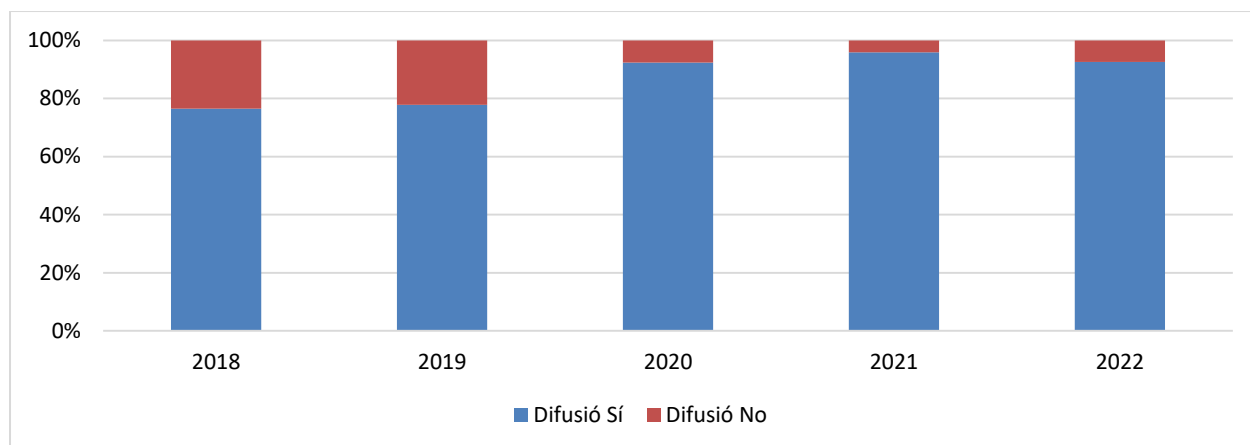
coincideix amb l'interès, per part dels agents vinculats a les universitats, de poder establir aquesta mena de col·laboracions per enriquir accions de recerca en justícia global que hi puguin incorporar coneixement des de la realitat pràctica de les entitats especialitzades del sector. Les universitats consideren que es fa una feina des dels treballs finals de grau i de màster que no queda recollida en la diagnosi i són espais que es podrien visibilitzar com a oportunitats per a actuacions subvencionades als projectes.

Si mirem les accions de recerca, observem que, principalment, les duen a terme professionals de les entitats (gràfic 14). S'observa com els projectes d'ApS obren la possibilitat de col·laboració en aquestes recerques a més agents de la ciutadania, en concret, a l'alumnat dels centres educatius que protagonitzen aquestes accions. Si bé la modalitat genèrica de projectes i, en un grau més baix, la prioritària incorporen en les recerques el paper actiu dels col·lectius vulnerables, aquests tenen menys participació en la modalitat C3 centrada en la coherència de polítiques.

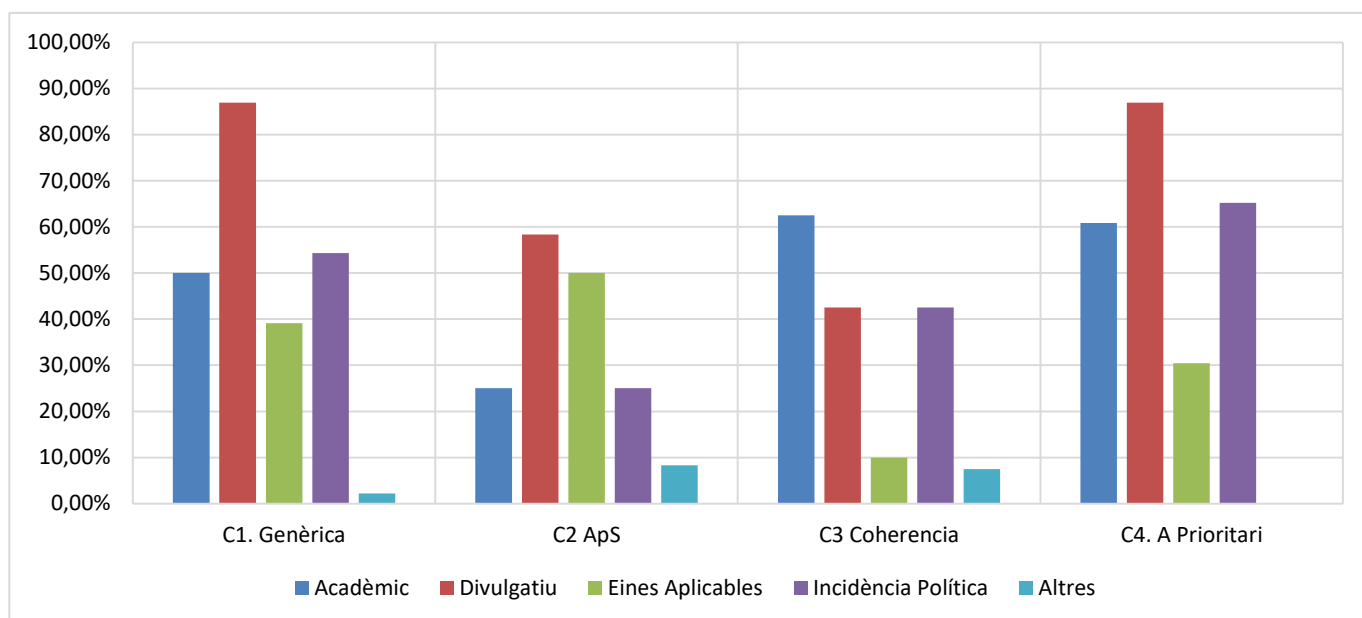
Gràfic 13. Participants en les accions de recerca segons la modalitat de la convocatòria. Percentatges (total període 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

Hem volgut destacar quina mena de producte generen les recerques que es duen a terme i si fan difusió dels seus resultats de manera activa i planificada. Veiem com es dona una evolució positiva en les evidències que presenten les entitats per evidenciar la difusió que fan dels resultats de les recerques els diferents anys (gràfic 14). Els darrers tres anys, per sobre d'un 90% dels projectes difonen els seus resultats de recerca. En un sentit negatiu, cal destacar que el 50% de projectes d'ApS que fan recerca no difonen els resultats. Segons les entitats, això és degut al fet que no es valoren els resultats d'aquestes recerques, més enllà del sentit educatiu que tenen per a les persones participants o per a col·lectius interns del centre. Tot i això, reconeixen que és una visió errònia, si realment justifiquen que les recerques són rellevants i necessàries per a la comunitat i s'haurien de difondre.

Gràfic 14. Realització d'accions de difusió de les accions de recerca. Percentatges (evolució període 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

S'observa que, majoritàriament, es tracta de recerques més pràctiques, ja que els productes que sorgeixen de les recerques són principalment de tipus divulgatiu i d'incidència política. Les entitats valoren de manera positiva que es donin recerques que busquin actuacions mobilitzadores, però consideren que hi ha un marge d'aprofitament d'aquestes recerques pel que fa a productes acadèmics i per generar i aportar coneixement científic des de les realitats on treballen les diferents entitats de l'àmbit de la justícia global.

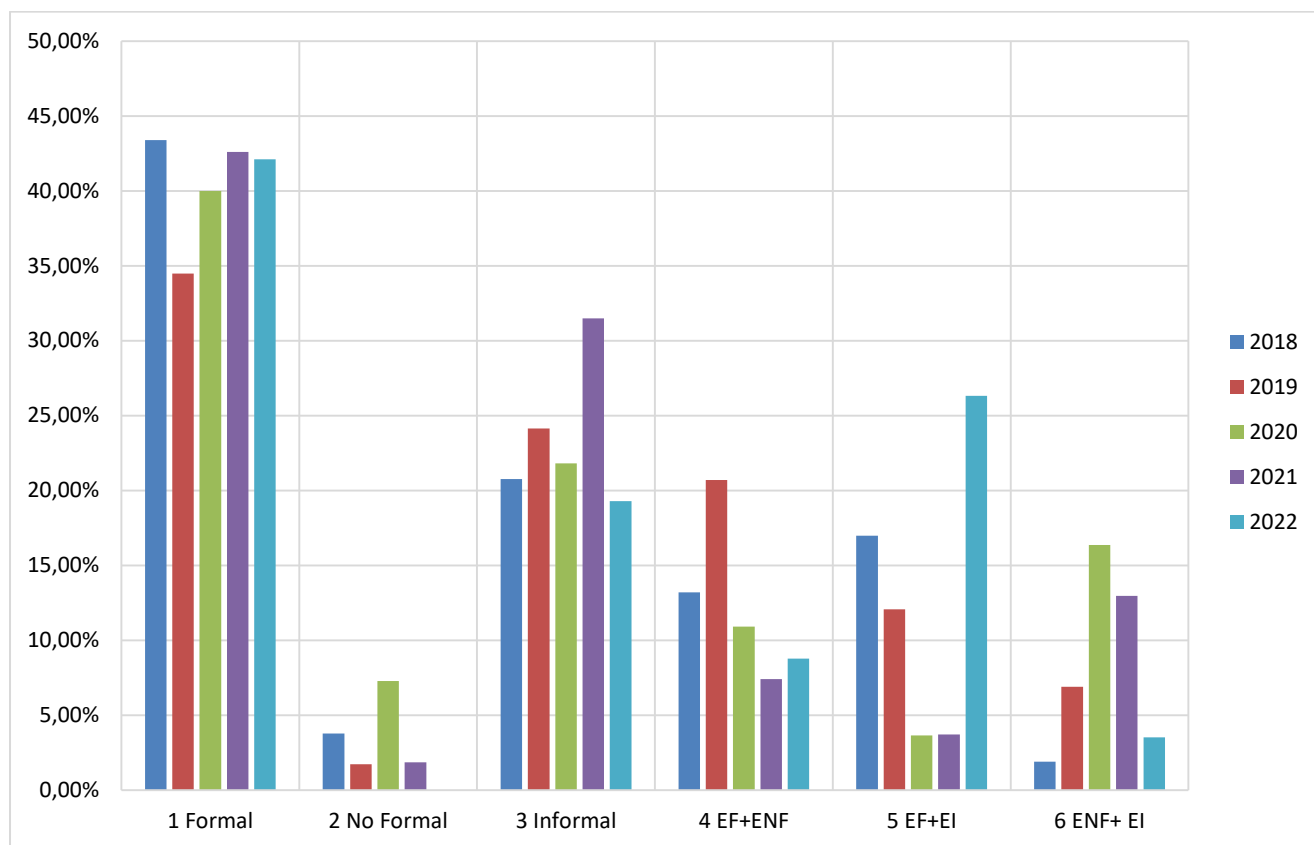
Gràfic 15. Tipus de producte sorgit de les accions de recerca segons la modalitat de la convocatòria. Percentatges (total període 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

3.4. ÀMBITS DE TREBALL I APRENTATGE SERVEI

En aquest apartat es presenten les dades relatives als projectes d'EpJG que es desenvolupen en els diferents àmbits de treball (educació formal, educació no formal, educació informal i àmbits mixtos) i, de manera específica, aquelles de la modalitat C2 (aprenentatge servei). Així mateix, s'aporta una revisió de les principals dades extretes en relació amb les temàtiques i les dimensions que treballen els projectes d'EpJG. En aquest cas, a més de les dades recollides a la part quantitativa, els principals eixos de debat durant

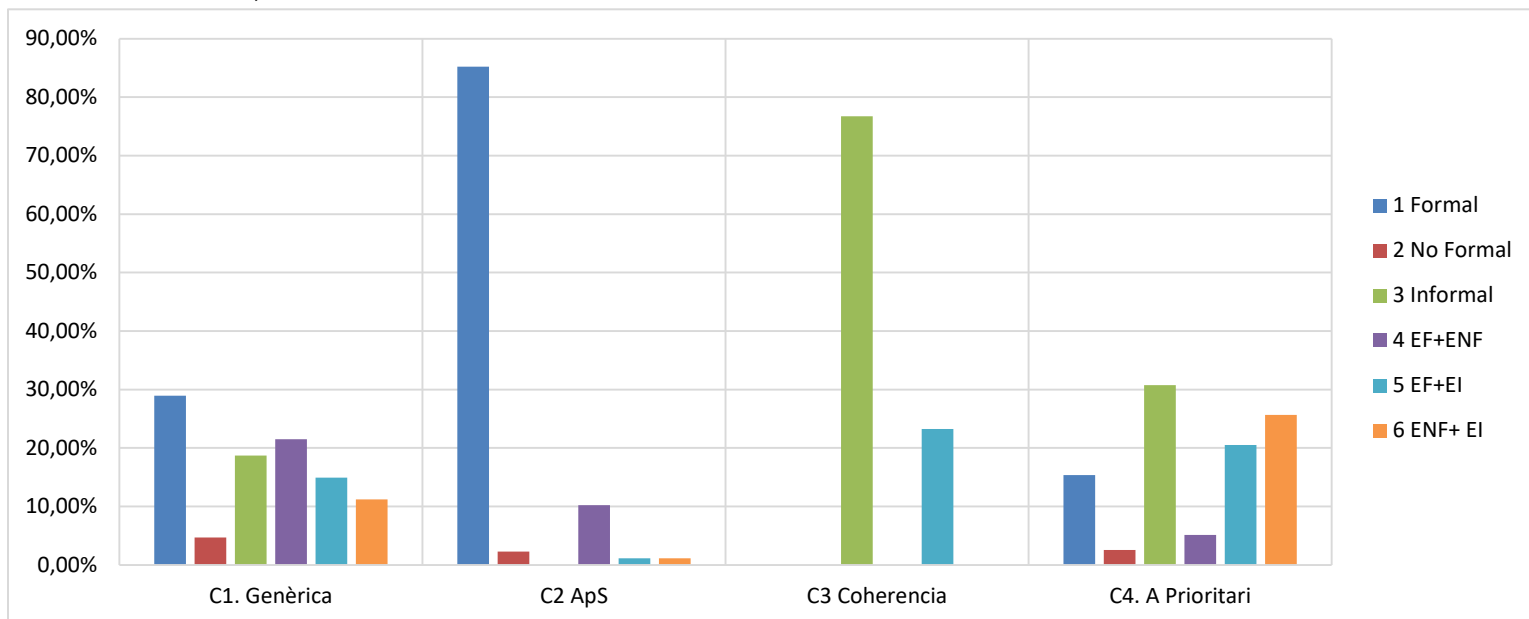
les sessions participatives han girat al voltant dels punts següents: els límits i les oportunitats de l'educació formal en les etapes d'infantil, primària i secundària, el treball en centres de titularitats diferents i el paper de l'aprenentatge servei.

El gràfic següent (gràfic 16) mostra el total dels projectes analitzats segons l'àmbit de treball en què es desenvolupa l'acció amb el pas dels anys. En aquest sentit, s'ha observat com l'educació formal continua sent l'àmbit de treball de preferència. Tot i això, cal destacar també l'augment dels projectes que treballen els àmbits mixtos —educació formal i educació no formal, educació formal i educació informal i educació no formal i educació informal—, així com el repunt en les accions d'educació informal. Tal com mostra el gràfic, l'àmbit d'educació no formal ha patit una disminució pronunciada.

Gràfic 16. Projectes segons l'àmbit en què es desenvolupa l'acció. Percentatges (evolució 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

Quant als projectes segons **l'àmbit de treball i la modalitat de convocatòria** (gràfic 17), s'ha vist com en la modalitat C1. Genèrica hi ha varietat en relació amb els àmbits de treball, mentre que en la modalitat C2. ApS hi ha una clara preferència per treballar en l'educació formal. En la modalitat C3. Coherència de polítiques destaca el treball en l'àmbit informal. En relació amb la modalitat C4. Àmbit prioritari, s'ha observat la rellevància dels àmbits mixtos, així com l'educació informal.

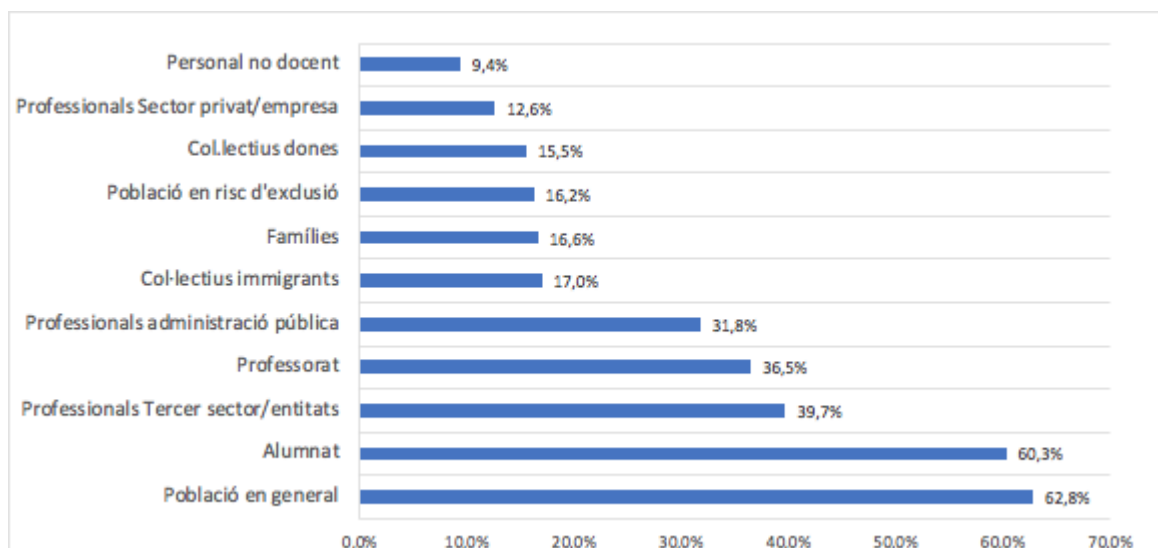
Gràfic 17. Projectes segons àmbit i modalitat. Percentatges (total període 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

En relació amb les **accions d'educació formal**, als tallers participatius es va comentar la preferència de les entitats per dur a terme projectes en aquest àmbit de treball, ja que el nou currículum possibilita continuar desenvolupant propostes que encaixin amb les competències que es treballen des dels centres. Tot i això, també es va compartir la preocupació generalitzada de treballar amb joves des de l'educació formal, ja que les entitats troben cada vegada més dificultats per vincular-se amb els i les joves i que vegin el que se'ls explica de manera atractiva. En aquest sentit, s'esmenta la percepció que tenen els i les joves respecte a l'institut, el qual és vist com un espai no segur i amb una clara jerarquia que provoca resistències. Les entitats expressen la necessitat de trobar noves estratègies d'acció que s'adaptin millor a les necessitats reals i actuals de les persones destinatàries i es proposen els espais d'educació no formal i els àmbits mixtos com una oportunitat de treball amb persones destinatàries joves.

En referència a les persones **destinatàries de l'impacte de les actuacions**, podem observar com la gran majoria tenen com a destinatària la població en general. En concret, un 62,8% incorporen actuacions pensades per a la ciutadania en un sentit més ampli, i no és excloent que alhora es combini amb un altre públic. En aquest sentit, les entitats comenten que mantenen algunes actuacions obertes a la població general, però que la seva tendència ha estat delimitar aquesta població per adreçar millor els seus impactes a públic nou o a qui més pugui necessitar-les. Així doncs, aquesta població general a la qual s'adrecen els projectes a vegades està vinculada a entitats amb què col·laboren, equipaments, associacions de veïns i veïnes o altres agents que els permeten arribar a

públics no sensibilitzats en la temàtica. Igualment, consideren que encara és un repte anar més enllà d'alguns cercles concrets i poder ampliar el seu àmbit, garantint que les accions arribin realment a la població. A més a més, les entitats consideren que, si no actuen d'aquesta manera dirigida, no tenen capacitat per realment tenir un impacte massiu en la població general.

Un segon destinatari important són els centres educatius. En aquest cas, un 60,3% de les actuacions estan orientades a alumnat, ja que consideren que és un públic important en el qual impactar. Tot i que sembla que moltes de les actuacions s'adrecen a centres, les entitats valoren que és on troben la població més variada amb què treballar i és un tipus de població que té una gran rotació anual. Dintre d'aquests espais educatius destaca la bona acollida d'accions en FP i universitats. El que consideren que és un repte és que l'impacte romangui al centre després d'un o dos cursos de treball. En aquest sentit, valoren positivament haver adreçat les seves actuacions al professorat. És un col·lectiu creixent al qual s'adrecen el 36,5% dels projectes i obre la porta a la continuïtat de les actuacions, tot i que també tenen una important rotació entre centres. Pel que fa al col·lectiu de famílies, aquestes formen part del públic destinatari en un 16,6% dels projectes.

Gràfic 18. Públic destinatari de les actuacions. Percentatges (total període 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

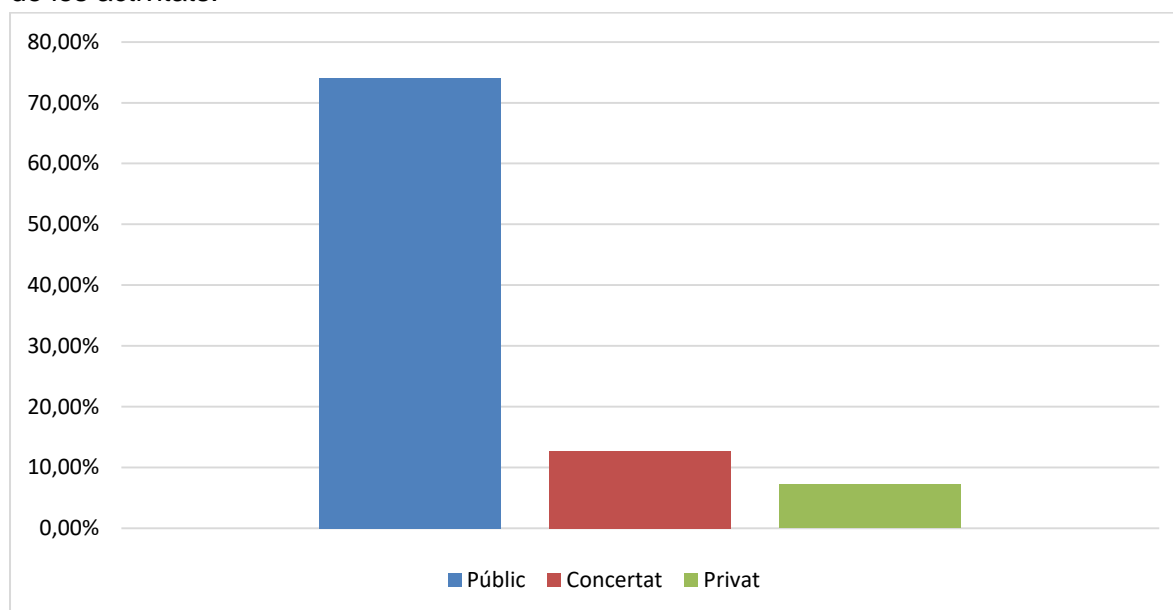
També és interessant com les entitats plantegen, en un 39,7% dels casos, que les destinatàries de les seves actuacions siguin entitats del tercer sector. En aquest sentit, busquen que altres entitats incorporin la mirada global o que fins i tot hi ha hagi un treball interseccional compartit, és a dir, que una entitat feminista incorpori també una mirada antiracista, que entitats ambientalistes incorporin una mirada sobre les migracions, etc. En el fons, valoren que és una manera de fomentar un impacte conjunt. Tanmateix, al debat es va plantejar la necessitat de fer aquest impacte amb aquelles entitats que més puguin necessitar-ho per sumar-se a la mirada de justícia global i no acabar per sensibilitzar entitats que ja ho estan.

En darrer lloc, altres destinataris també són col·lectius de persones que pateixen vulneracions; en aquest cas, s'han detectat projectes orientats a col·lectius de dones i persones migrades. Des dels espais de discussió s'obria la necessitat de plantejar-se com arribar que les poblacions del sud global també puguin ser destinatàries més directes de les accions que es duen a terme de manera conjunta amb altres col·lectius.

Les entitats comparteixen la visió de **l'espai no formal** com un repte. D'una banda, troben que els processos en aquest àmbit de treball costen molt de sostenir en el temps a causa del constant canvi en els equips educatius i d'infants. De l'altra, els grups de discussió expressen que, en l'educació no formal, el perfil de famílies i infants és molt similar i, per tant, no troben la diversitat que els proporcionen l'educació formal o els àmbits mixtos. Així i tot, les entitats comparteixen el fet que sí que treballen en espais no formals, però no arriben a presentar-se a convocatòria perquè els projectes solen ser menys previsibles i volàtils.

El gràfic següent (gràfic 19) posa en relleu com el 74,03% de projectes d'EpJG que s'han desenvolupat al llarg del període 2018-2022 s'han realitzat en centres d'educació pública; seguidament, hi ha els centres concertats (12,71%) i els centres de titularitat privada (7,18%).

Quant a la **titularitat del centre**, els grups de discussió van comentar que, en general, no tenen cap preferència a l'hora de desenvolupar els projectes en determinats centres. Tanmateix, també comenten que el treball en centres privats i concertats possibilita arribar a un públic destinatari al qual no s'arribaria d'una altra manera. Així mateix, les entitats expressen com, sovint, els centres de titularitat privada són una oportunitat per treballar en l'educació formal, ja que acostumen a ser més flexibles quant a calendari i temporalització de les activitats.

Gràfic 19. Titularitat dels projectes. Percentatges (total període 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

D'altra banda, la diagnosi també ha permès analitzar en quines **etapes educatives**, dins de l'àmbit de l'educació formal, es desenvolupen majoritàriament els projectes d'EpJG (gràfic

20): destaquen de manera significativa els que estan ubicats en l'etapa d'educació secundària, seguits pels de l'educació primària (entre un 39,13% i un 16,67%) i la universitat (entre un 41,67% i un 15,91%). Amb menys rellevància hi ha l'educació infantil, els cicles formatius i el batxillerat i la formació d'adults. Aquesta darrera només és present en les modalitats C1 i C2, amb un 4,35% i un 4,55% respectivament.

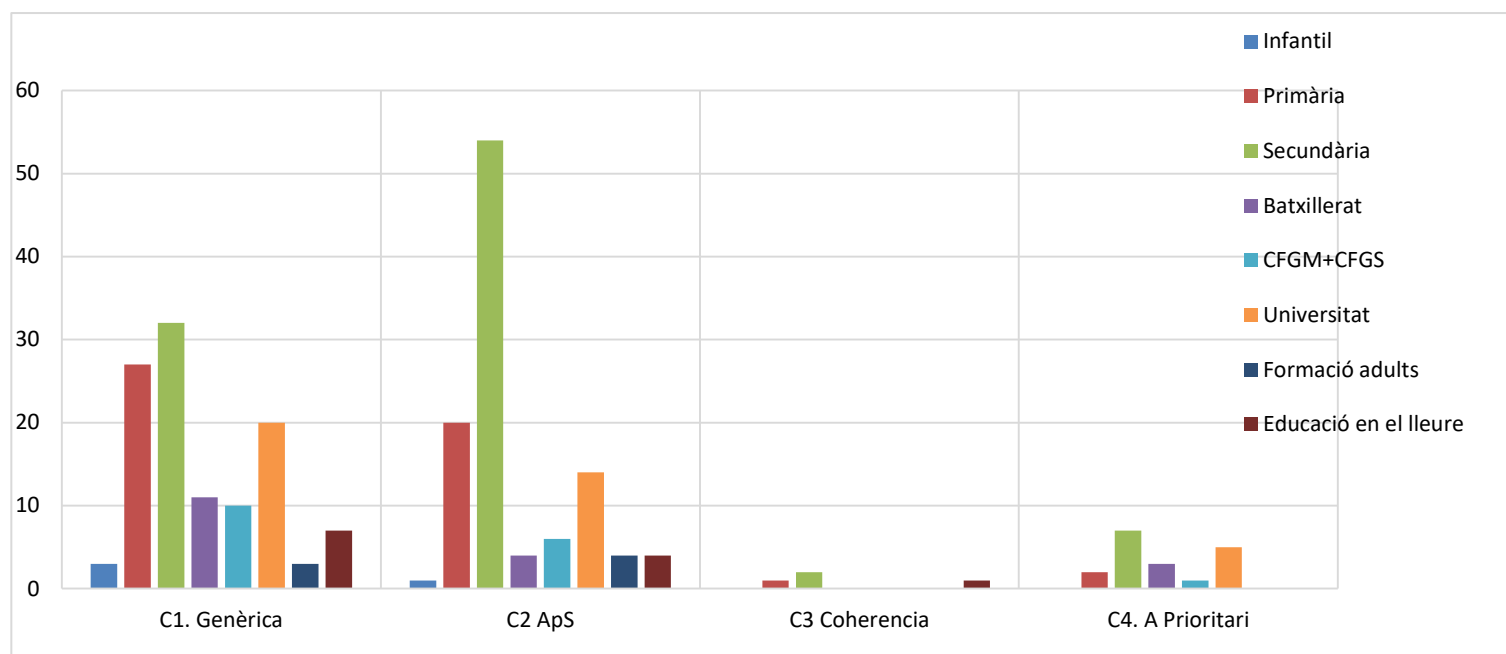
Si aprofundim en el gràfic, observem que l'educació secundària suposa entre un 46,38% i un 66,67% dels projectes. No obstant això, pel que fa a la modalitat C3, en total hi ha dos projectes que treballen en aquesta etapa educativa; així mateix, encara que al gràfic s'observa un 33,33% en l'etapa primària i l'educació en el lleure, en total hi ha un projecte que treballa en cada etapa. Igualment, en la modalitat C4, tot i que l'etapa secundària es reflecteix amb un 58,33%, en total hi ha set projectes.

En aquest sentit, als tallers participatius es va destacar l'**educació secundària obligatòria** com l'etapa educativa on més oportunitats de treball i més reptes hi ha. D'una banda, aquesta etapa educativa obre la possibilitat de fer projectes que vagin més enllà de la sensibilització i que també treballin accions d'incidència i mobilització política, ja que es pot aconseguir més aprofundiment i comprensió de les temàtiques per treballar. De l'altra, les entitats expressaven que és l'etapa on més demanda troben. Aquesta demanda respon a la necessitat dels centres d'un acompanyament a l'hora de treballar temàtiques com la guerra, l'educació sexoafectiva, etc. Així mateix, als tallers participatius es detecta, de manera compartida, l'increment de les resistències dels i les joves a treballar certes temàtiques arran de la polarització dels discursos que s'està produint actualment.

Es va comentar la dificultat d'apropar els projectes d'educació per a la justícia global a **altres etapes educatives**. Tot i la bona acollida que es comenta en cicles formatius, encara costa aprofundir. Seguint aquest fil, es va expressar com en etapes educatives primerenques el tutor o tutora té molta més maniobra per treballar diversitat de temàtiques sense el suport de les entitats. Tanmateix, en general, es va compartir la importància de treballar de manera preventiva en etapes inicials, ja que això té un impacte directe en la manera de relacionar-se dels infants amb el món que els envolta.

Des dels espais universitaris, es destaca la necessitat d'incorporar especialment l'EpJG en graus educatius de magisteri, educació social o formació del professorat pel seu efecte multiplicador. Tot i així, es considera que totes les formacions professionals s'han de poder mirar en clau de justícia global com a professionals responsables. Es planteja que es podrien proposar reptes des de les entitats que interpel·lin de manera activa la universitat.

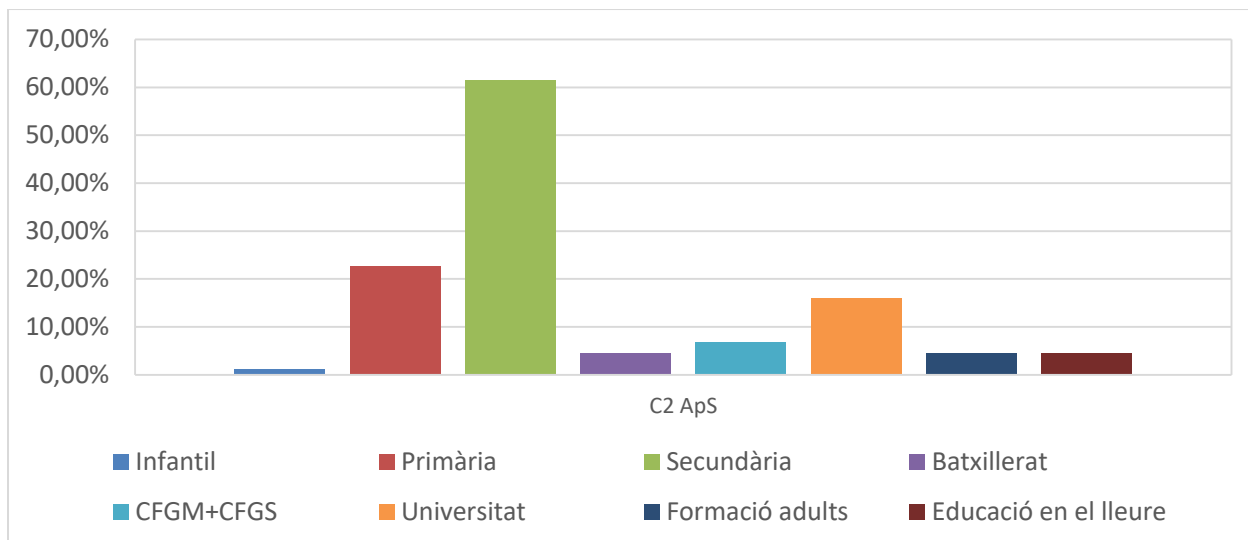
Finalment, quant a la **COVID-19**, als grups de discussió es comparteix que, en general, en l'espai formal i les etapes d'infantil i primària han pogut superar les dificultats arran de la pandèmia, i també continuar les col·laboracions adaptant les accions al context.

Gràfic 20. Projectes segons la modalitat i l'etapa educativa. Percentatges (total període 2018-2022).
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

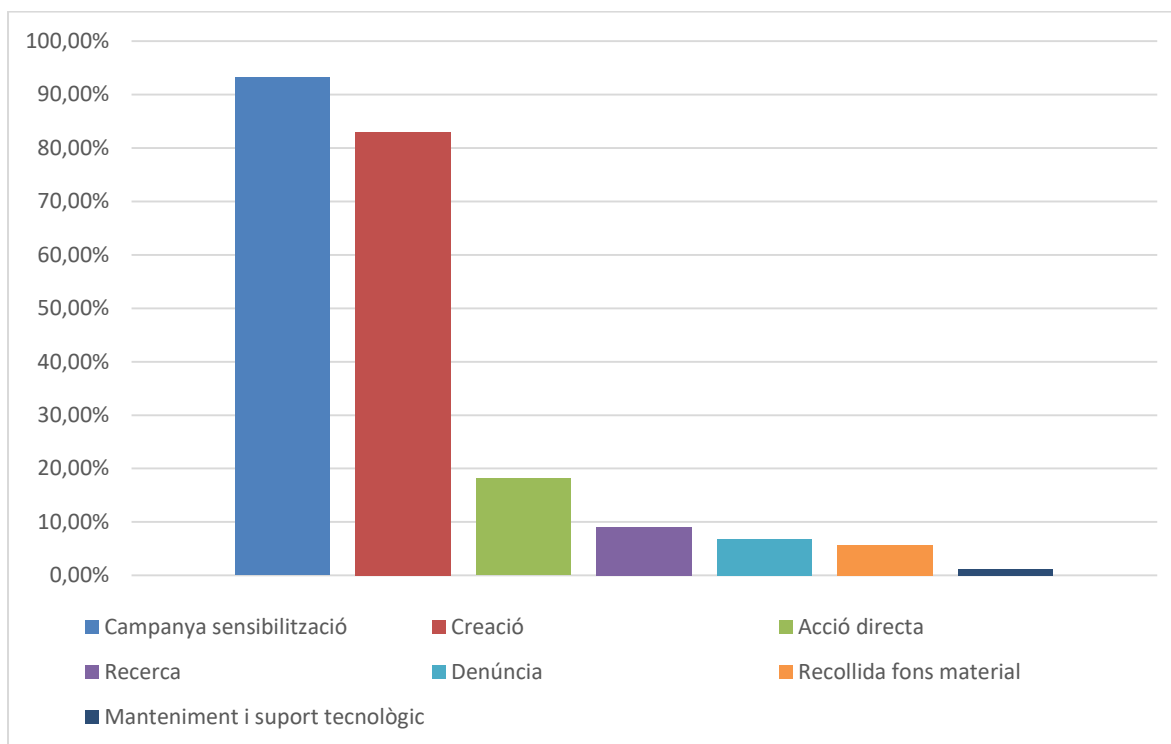
Pel que fa a l'**aprenentatge servei**, el període comprès entre el 2018 i el 2022 s'ha caracteritzat pel manteniment de l'educació formal com a àmbit principal d'actuació, l'augment dels projectes que treballen àmbits mixtos i la consolidació de la modalitat C2 (aprenentatge servei).

Si s'observa concretament l'**etapa educativa a la modalitat C2. ApS** (gràfic 21), el 61,36% de les accions es duen a terme a l'educació secundària, seguida de l'educació primària (22,37%) i l'etapa universitària (15,91%). Amb menys rellevància hi ha els cicles formatius i el batxillerat, la formació d'adults, l'educació en el lleure i l'educació infantil amb un 1,14%. Per tant, des d'aquesta modalitat s'aposta fortament per l'educació formal. Respecte a això, els grups de discussió esmenten que els projectes d'aprenentatge servei s'adrecen principalment a l'educació formal perquè en l'educació secundària es pot integrar dins de servei comunitari. A més, manifesten la dificultat per encabir les accions d'ApS en l'educació no formal i informal.

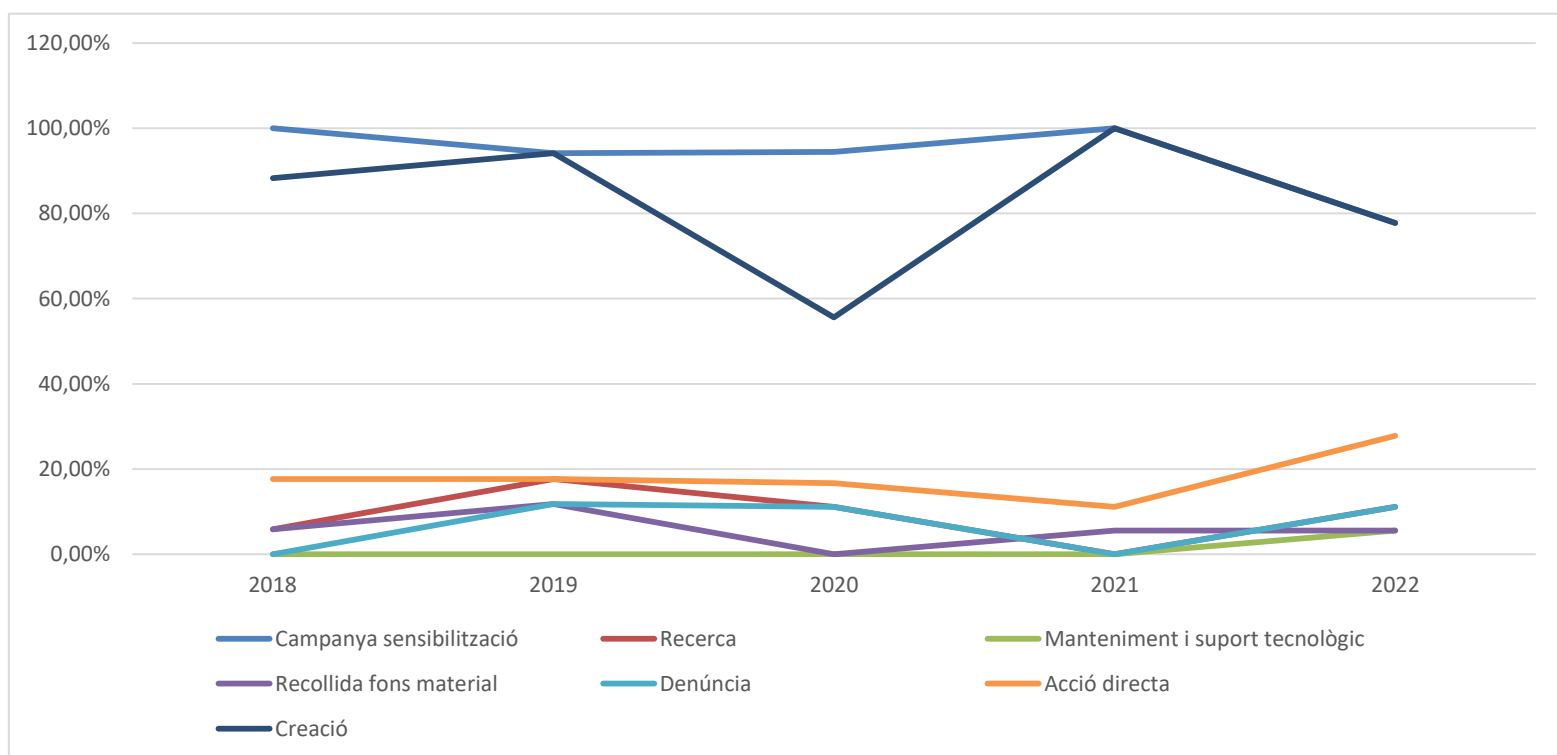
Gràfic 21. Accions segons C2 ApS i etapa educativa. Percentatges (total període 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

Seguint amb els projectes de la modalitat C2. ApS, el gràfic següent permet analitzar el **tipus de servei** que fan les persones participants des del 2018 fins al 2022 (gràfic 22) i la seva evolució (gràfic 23). Es pot veure com més del 93,18% d'accions estan relacionades amb tasques de sensibilització, és a dir, impliquen informar i sensibilitzar diferents sectors de la ciutadania sobre la temàtica central del projecte. Seguidament, amb un 82,95%, hi ha les accions de creació i, en un grau més baix, hi apareixen propostes d'acció directa, recerca i denúncia, així com accions de recollida de fons materials i manteniment i suport tecnològic.

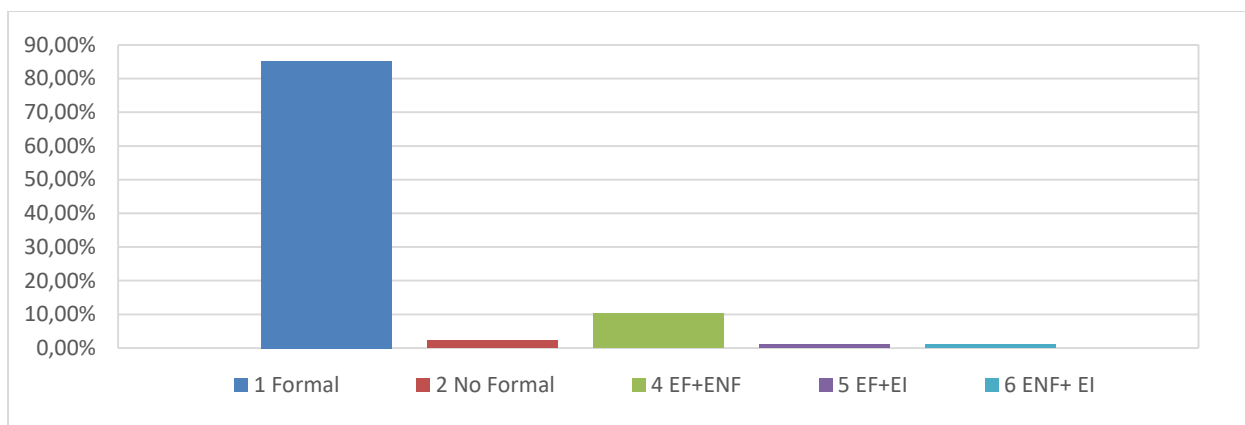
Gràfic 22. Accions segons el tipus de servei que realitzen els projectes de C2. Percentatges (total període 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

Observem com en el moment de la pandèmia es perden serveis de creació, com ara obres de teatre i exposicions fetes per les participants, que s'han d'adaptar a campanyes en línia de sensibilització, però es recuperen en altres formats en un futur. Les accions d'educació i formació que sovint estan dins d'accions d'intervenció directa i generen tallers o espais formatius assumits per les participants es transformen en altres tipus d'intervencions directes que s'obren davant de les necessitats detectades durant la pandèmia. Hi ha una sèrie de tipologies de servei poc treballades, com la recerca, la incidència i les diferents modalitats d'accions directes, que són reptes importants en els projectes d'ApS per portar les participants més enllà de les accions sensibilitzadores, les quals es valoren com a importants en moments del projecte.

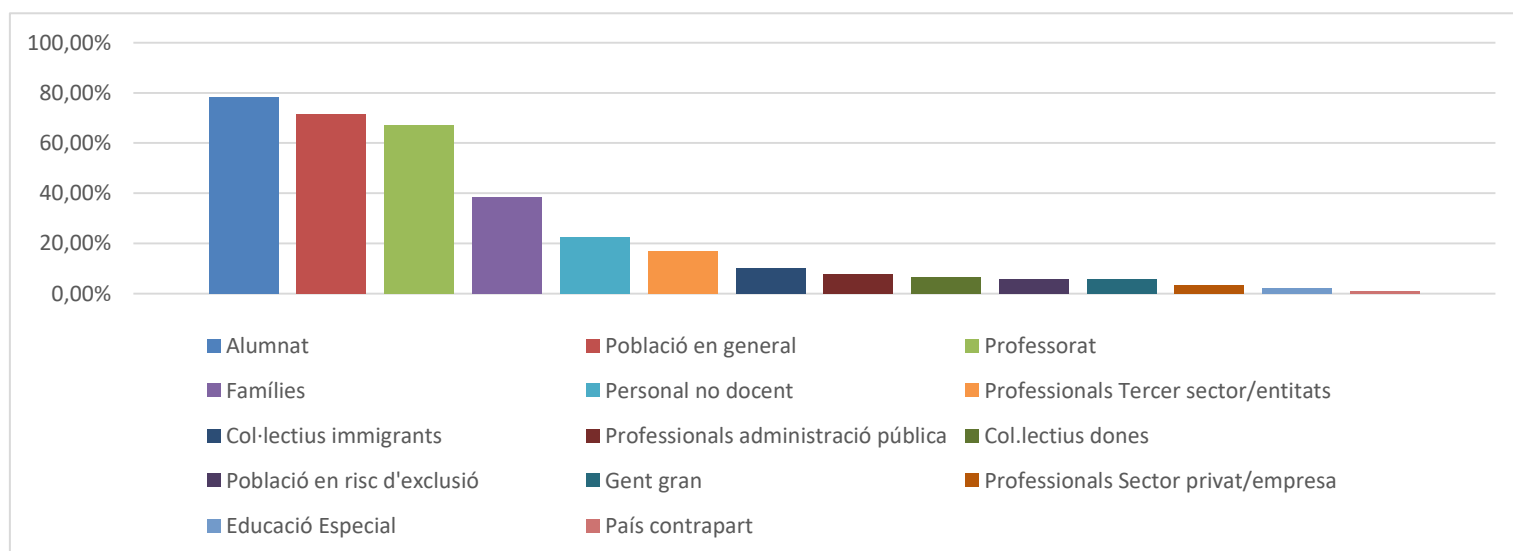
Gràfic 23. Accions segons el tipus de servei que realitzen els projectes de C2. Percentatges (evolució 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

Tenint en compte el gràfic 24, on s'observa una rellevància més gran de l'àmbit formal en la modalitat d'aprenentatge servei, els grups de discussió van expressar l'oportunitat d'obrir la modalitat C2 a l'educació no formal a partir de noves estratègies i metodologies com, per exemple, l'aprenentatge basat en jocs (ABJ) i la creació de materials didàctics específics per treballar l'educació per a la justícia global. A més a més, les entitats valoren molt positivament els espais del CRP, les fires d'aprenentatge servei, així com altres jornades que serveixin per continuar creant sinergies entre entitats i centres educatius; aquests espais de coordinació són possibilitadors d'educació per a la justícia global i suposen una obertura a treballar diversitat de projectes en els diferents àmbits de treball.

Gràfic 24. Projectes segons la modalitat C2 i l'àmbit de treball. Percentatges (total període 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

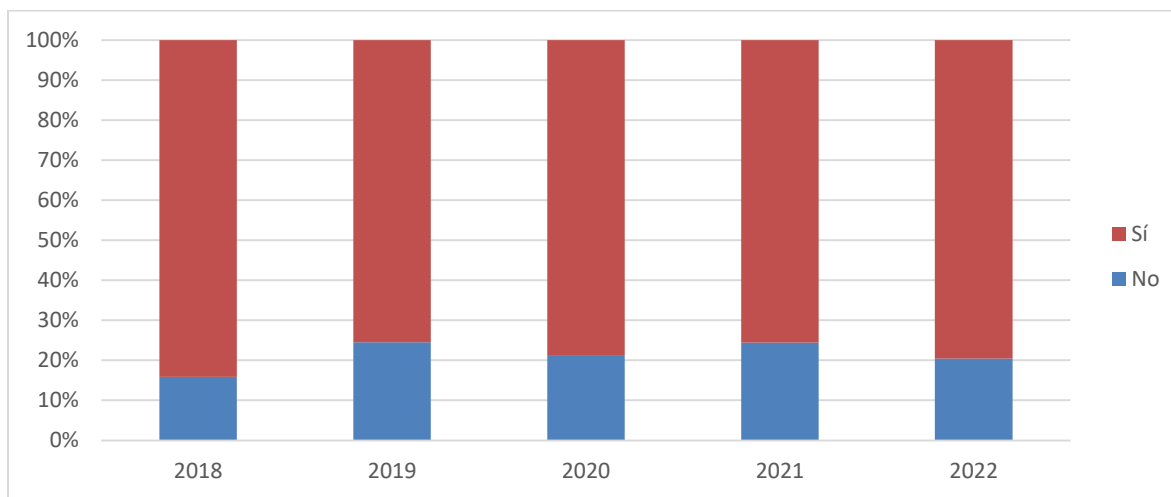
Finalment, com ja havíem comentat anteriorment, el gruix de projectes d'ApS es concentren en educació formal, per tant, quant al públic destinatari de les accions desenvolupades en la modalitat C2, hi trobem l'alumnat (78,41%), la població en general (71,59%), el professorat (67,05%) i les famílies (38,64%). En grau més baix, també hi trobem el personal no docent, els i les professionals del tercer sector i les entitats, els col·lectius de persones migrades, els i les professionals de l'Administració pública, els col·lectius de dones, la població en risc d'exclusió, la gent gran, els i les professionals del sector privat i empresa, l'educació especial i el país contrapart, amb un 1,14%. En aquest sentit, es posa de manifest la necessitat de les entitats d'ampliar la mirada a dur a terme projectes d'aprenentatge servei que incloguin el treball amb altres destinataris, especialment, amb aquells amb qui encara no s'ha aprofundit la possibilitat de col·laboració.

Gràfic 25. Públic destinatari de les accions de la modalitat C2. Percentatges (total període 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

3.5. TERRITORI I COL-LABORACIONS

Aquest apartat posa la mirada en la **territorialització de les accions** que es duen a terme en els projectes finançats i les col·laboracions entre agents que aquestes teixeixen. Hi ha una aposta clara, des de l'Administració i de manera compartida amb les entitats, per vincular les accions als districtes i territorialitzar en barris concrets de la ciutat les seves accions per afavorir el treball en xarxa. Al període anterior es va produir un canvi substancial, i del 52,4% dels projectes localitzats territorialment l'any 2012 es va passar al 81,8% el 2017. Hi havia la preocupació que aquesta localització de les accions es veiés afectada per la pandèmia. Es comprova una baixada poc significativa des del 84% dels projectes localitzats del 2018 (gràfic 26) i amb una tendència a recuperar-se. Segons les entitats, algunes accions sí que van passar a ser en línia o es van dificultar les col·laboracions, però no han deixat de tenir aquesta prioritat ni han descartat aquesta manera d'enfocar el seu treball en espais concrets de la ciutat. Aquesta manera de fer forma part del canvi de paradigma cap a la manera d'entendre l'EpJG, que connecta qüestions globals amb realitats locals i vinculacions concretes i potencia les col·laboracions entre agents del territori de diversos tipus. Valoren que és una eina per millorar l'impacte de les actuacions i dotar-les de més sentit, millorant-ne l'encaix amb realitats concretes. També es comenta com guanyen les accions quan s'arrelen a altres actuacions existents al territori, sumant accions o perspectives en clau global, per exemple, a festivals de cinema, fires existents o d'altres actuacions.

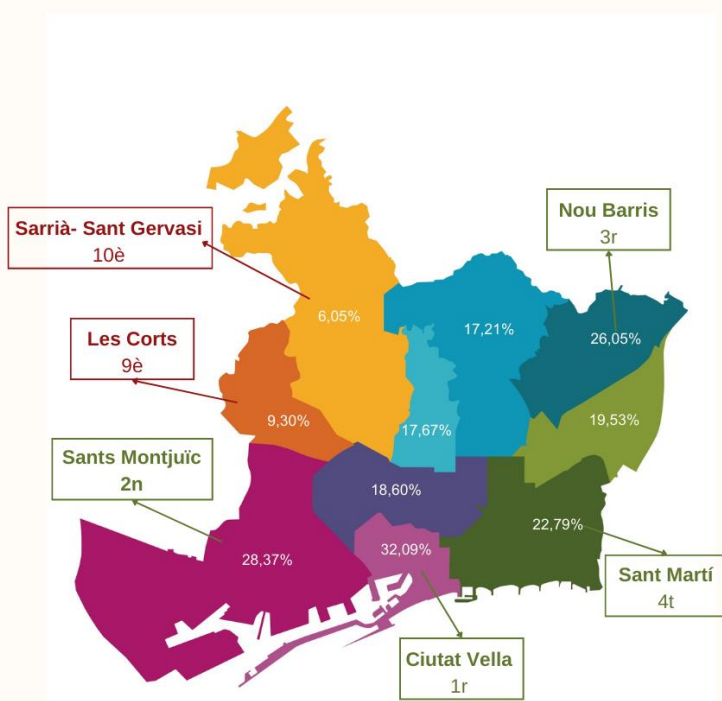

Gràfic 26. Projectes localitzats territorialment. Percentatges (evolució 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

La majoria dels projectes localitzats territorialment són projectes d'àmbit formal (58,2%) o mixtos amb vinculació de l'àmbit formal (23,4%). Aquest fet fa palès que la vinculació a centres educatius facilita la territorialització de les accions i l'enxarxament local. Els projectes d'ApS (modalitat C2) són els que estan més localitzats i les entitats consideren que guanyen en qualitat dels impactes, ja que es fan de manera més atterrada al territori. En el cas de les col·laboracions amb universitats, les entitats consideren que aquestes col·laboracions no sempre comporten accions situades al territori. En aquestes ocasions, la sensació que tenen és que la feina queda més a les aules i al campus i és un repte obrir aquestes actuacions a l'entorn veritablement.

Altres aportacions recollides als espais participatius deixaven en evidència que la territorialització és més complexa segons l'objecte de treball, com, per exemple, quan es duen a terme accions de recerca. Però, igualment, els agents consideren que aquesta territorialització es pot donar no només vinculada a un territori, sinó a diversos territoris i enfortint les col·laboracions en xarxa amb altres agents per millorar els impactes.

Pel que fa a la **distribució territorial per districtes** dels projectes a la ciutat, la podem observar recollida al mapa 1. En aquest mapa podem observar que on més projectes s'han realitzat en aquest període, entre el 2018 i el 2022, és als districtes de Ciutat Vella, Sants-Montjuïc i Nou Barris; mentre que on menys projectes s'han dut a terme és a Sarrià-Sant Gervasi i Les Corts. Es tracta d'una tendència que ja es donava al període anterior i que sembla indicar que les entitats prefereixen treballar en aquells districtes on es concentren més situacions de vulnerabilitat social i amb rendes més baixes. Les entitats consideren que se n'acaba fent una distribució (lògica per a elles), perquè volen enriquir les propostes educatives dels centres d'aquests districtes com a estratègia d'apoderament de la població que pot connectar més amb les vulneracions socials globals i connectar-les amb les que pateixen en les seves realitats a la ciutat de Barcelona. A vegades es tracta dels mateixos districtes i barris on ja tenen les seves seus o hi estan arrelades i, per tant, és lògic treballar amb l'entorn i potenciar relacions comunitàries amb els agents que les envolten.

Mapa 1. Districtes on es desenvolupen més i menys accions d'EpJG (total període 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI [Excel T10]

De cara a analitzar la distribució territorial, destaquen els equips tècnics de districte; a més d'aquestes actuacions de ciutat, hi ha actuacions que es financen i es duen a terme mitjançant els projectes de justícia global dels districtes de manera directa. Si considerem aquestes actuacions, hi ha districtes, com Sarrià-Sant Gervasi, Horta-Guinardó o Sant Andreu, molt actius i amb una programació consolidada amb les seves entitats locals que després no tenen molts projectes finançats per la convocatòria de ciutat.

Un altre aspecte interessant que cal considerar i que es destaca als espais participatius de contrast és que, encara que es reculli la informació per districtes, caldria revisar en quins barris concrets es donen els projectes, perquè la distribució potser és desigual. Les entitats tenen la percepció que, si bé a Sants hi ha moltes actuacions, aquestes no es concentren al barri de la Marina, per exemple. El mateix passa amb Nou Barris, on pocs projectes es donen a la zona nord de Torre Baró.

També es recull als espais participatius que, a vegades, acaben sorgint col·laboracions amb barris i centres amb els quals ja tenen contactes per projectes anteriors. D'una banda, aquesta repetició d'espais es valora positivament, perquè els proporciona més coneixement de la realitat i l'opció de donar continuïtat a les accions. De l'altra, reconeixen certa concentració en alguns barris o centres educatius concrets.

Es valora com la temporalització en la qual han de presentar projectes no ajuda al fet que puguin obrir-se a noves col·laboracions de manera dinàmica. El fet d'haver de tenir una col·laboració signada a principi d'any natural, quan es proposen els projectes per a subvenció, impossibilita poder fer altres contactes a final de curs, quan els centres busquen possibles incorporacions de nous projectes.

A fi de potenciar que els projectes estiguin situats territorialment i sorgeixin col·laboracions, es considera que les figures tècniques de districte i, en alguns casos, les referents dels Centres de Recursos Pedagògics poden tenir un paper rellevant. No sempre són figures conegudes, o no en tots els districtes estan actives i donen resposta, però les entitats que han entrat en contacte i han tingut una resposta positiva veuen la potencialitat que tenen per donar sentit local a les accions i vincular-les amb altres agents o actuacions similars existents del territori. També es considera que aquestes figures poden tenir un paper per redistribuir projectes territorialment entre districtes o fer propostes segons temàtiques d'interès o segons la necessitat dels espais educatius. Es té la sensació que els projectes s'acumulen als mateixos centres i que l'alumnat treballa diverses vegades projectes de temàtiques similars i se'n deixa altres sense treballar. Alguns centres mencionen certa saturació, però després es té coneixement que a molts centres no arriben les propostes o hi ha la necessitat de cercar col·laboracions amb recursos per dur a terme un projecte en bones condicions.

En aquest sentit, es valora que durant els anys 2016-2020 hi va haver una aposta d'impuls i acompanyament territorial, inicialment centrada en l'ApS, que després es va ampliar a les actuacions d'EpJG en un sentit més ampli i que va ajudar a apoderar els equips tècnics de districte per assumir aquesta mena de tasques. Aquest fet va suposar un avenç en algunes línies de treball clau per l'enfortiment del treball territorial i aquestes línies es mantenen allà on s'ha donat la continuïtat de les persones referents. Aquest treball també va fer possible

alinejar actuacions amb el paradigma de justícia global i donar un paper d'acompanyament en aquest procés a les figures tècniques de districtes. De manera més generalitzada, aquestes assumeixen que el seu paper va més enllà de la gestió de recursos i plantegen, entre les seves funcions, impulsar projectes propis, fer propostes als projectes acompanyats per encaminar-les a l'EpJG i superar propostes més assistencialistes o situades en la funció més informativa, així com ser un agent que busqui proposar i connectar col·laboracions per potenciar el treball en xarxa. En aquest sentit, tot i compartir les intencionalitats, es comenta com les limitacions de temps dels equips tècnics de districte per exercir aquesta funció i la manca dels suports que es van tenir en moments anteriors limita poder assumir aquests objectius, especialment, el de poder estar en contacte amb els CRP de zona i altres agents.

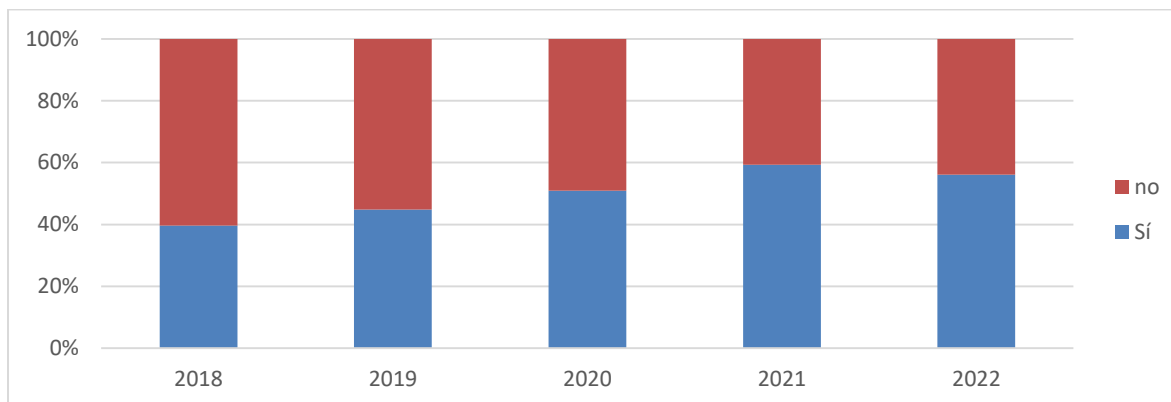
També s'esmenten els espais i les figures vinculades als plans comunitaris i els espais de participació local com a oportunitats per connectar les actuacions. Consideren que aquests espais ajuden a tenir vies obertes de comunicació i coneixement de la realitat. Així i tot, es menciona que no sempre és possible participar-hi quan no tens disponibilitat de persones contractades, perquè no hi ha un projecte actiu per manca de temps. Es fa una alerta, considerant que no sempre totes les organitzacions del territori són presents en aquests espais; es troba a faltar en molts espais col·lectius de persones migrades o grups menys formals.

En el cas de les universitats, també es considera interessant buscar figures que puguin teixir aquestes relacions i col·laboracions: poden ser les responsables de les àrees de cooperació, solidaritat, etc., així com les oficines d'ApS, si n'hi ha. Les responsables d'universitats es plantegen la possibilitat de conèixer anualment els projectes que es duen a terme als seus centres per poder establir col·laboracions amb altres actuacions i agents.

Un altre aspecte que enriqueix la territorialització de les accions són les **col·laboracions que s'estableixen**. En aquest sentit, podem observar que hi ha una tendència a augmentar els projectes que es fan en col·laboració amb altres agents. Aquesta aposta ja era clarament a l'alça al període anterior, en què es va passar del 38,1% de projectes en col·laboració l'any 2012 al 92,7% el 2017, de manera natural, per incorporar aquesta intencionalitat i de manera acompanyada pels agents de l'Administració. En el període actual, podem dir que el 100% dels projectes detecten col·laboracions d'alguna mena. No hi ha cap projecte que no mencioni altres agents amb els quals col·labora per dur a terme les seves accions. Per tant, es consolida de manera clara aquesta aposta de les entitats i l'Administració pel treball en xarxa i col·laboratiu. Les entitats consideren que necessiten temps i recursos humans per dedicar-los a establir col·laboracions; sovint amb projectes anuals, o fins i tot en els de dos anys, no és possible mantenir un bon treball d'aquesta mena. Igualment, aposten per fer-ho perquè consideren que millora l'impacte i la qualitat de les actuacions i poden donar continuïtat a les accions que s'inicien o d'altres futures.

A més de les col·laboracions informals que tenen lloc en tots els projectes, alguns es fan en **agrupació** i més d'una entitat assumeix corresponsabilitat en la presentació del projecte. Si bé totes les col·laboracions són enriquidores per als projectes, veiem com també s'han ampliat aquells projectes en què sorgeix un partenariat en agrupació. Quant a finançament i gestions, hi ha més projectes compartits per les entitats. Als espais participatius es recull que la limitació que es va incorporar a la convocatòria, segons la qual les entitats no poden presentar més de tres projectes, ha fet que més entitats decideixin que una altra entitat

col·laboradora assumeixi el paper principal en el projecte i una altra amb més experiència faci d'agrupada. Aquest fet potencia l'entrada de noves entitats i un repartiment del finançament per donar continuïtat a les actuacions. A més a més, les entitats consideren que abans la competència era més alta i ara es troben encaixos per tenir més col·laboració i diversificar les ajudes, i aquesta situació possibilita mantenir-se millor entre entitats de la ciutat que tenen relació. Destaquen que aquest fet és més coherent amb els valors de l'àmbit.

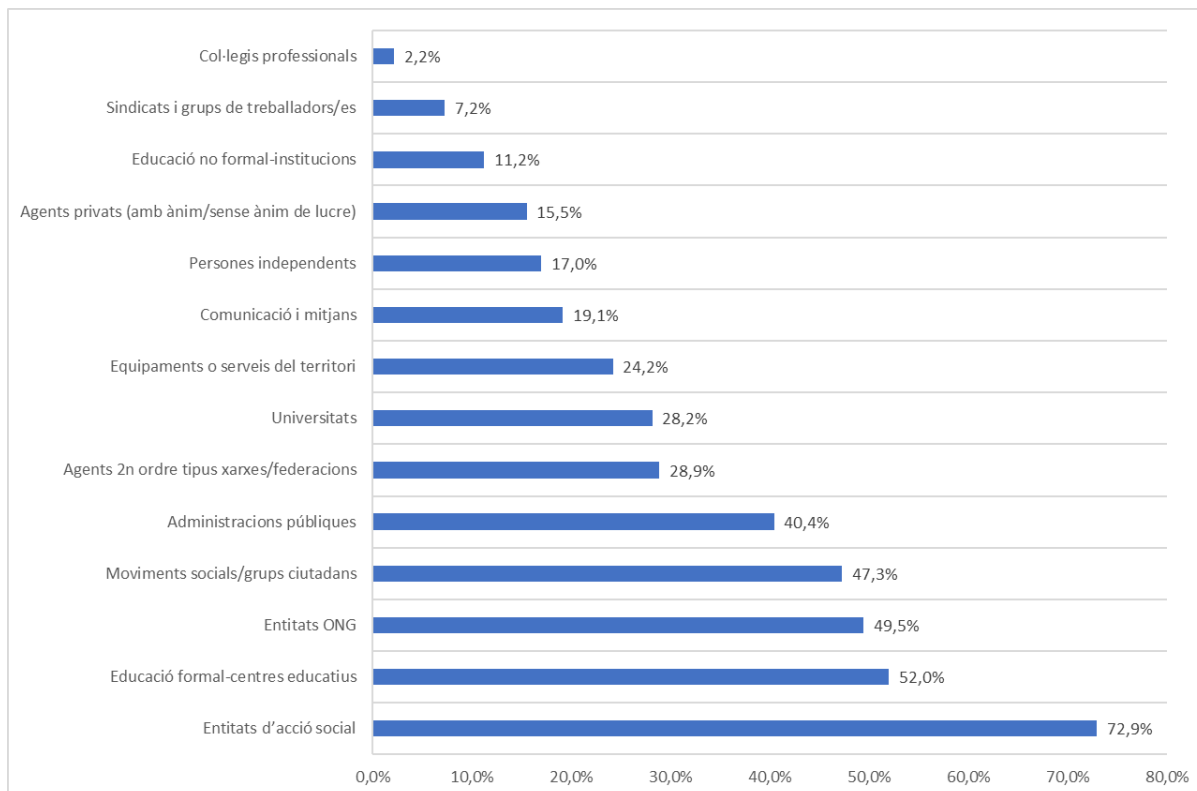
Gràfic 27. Nombre de projectes en agrupació. Percentatges (evolució 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI

Igualment, les col·laboracions es destaquen més enllà d'aquelles formals de les agrupacions. Les entitats valoren d'igual manera altres modalitats de col·laboració. Donen importància al fet que les col·laboracions informals obren la possibilitat a fer lligams amb entitats no formalitzades o amb menys estructura per assumir certes gestions formals. A més, es considera interessant que pugui haver-hi col·laboracions de tipologia diversa, ja que no sempre és possible assumir col·laboracions coliderades i pot ser valuosa una participació puntual o més intensa segons el sentit del projecte. També alerten que una burocràcia excessiva pot desincentivar el treball col·laboratiu i que les col·laboracions són especialment complexes en espais no formals on les persones són molt variables.

Les col·laboracions porten les entitats a col·laborar amb agents molt diversos, més enllà dels agents clàssics de la cooperació. Tal com s'observa al gràfic 28, hi ha diversos agents amb els quals s'estableixen les col·laboracions (entitats socials, altres ONG, centres educatius, moviments socials, equipaments i sindicats, entre d'altres). L'obertura del paradigma de justícia global porta a treballar amb altres agents, més enllà dels clàssics del món de la cooperació, per aportar aquesta mirada global. Destaquen especialment els projectes en què el treball de les entitats d'EpJG s'aterria amb entitats socials; el 72,9% dels projectes incorporen una entitat d'aquest tipus, majoritàriament agents locals amb els quals aterren les accions. Aquest tipus d'agent destaca en relació amb la diagnosi anterior, en què el principal col·laborador eren altres entitats tipus ONG, que també és important i es dona en aproximadament un 50% dels projectes. En segon lloc, també és destacable el nombre de projectes que incorporen col·laboracions amb centres educatius, un 52%. Cal destacar també les col·laboracions amb entitats de mobilització ciutadana, com plataformes o sindicats laborals o de reivindicació de drets (sindicat de llogateres, sindicat de maners o de treballadores en situació de precarietat). Hi apareixen més col·laboracions que les detectades amb anterioritat, amb equipaments municipals com un agent rellevant, que

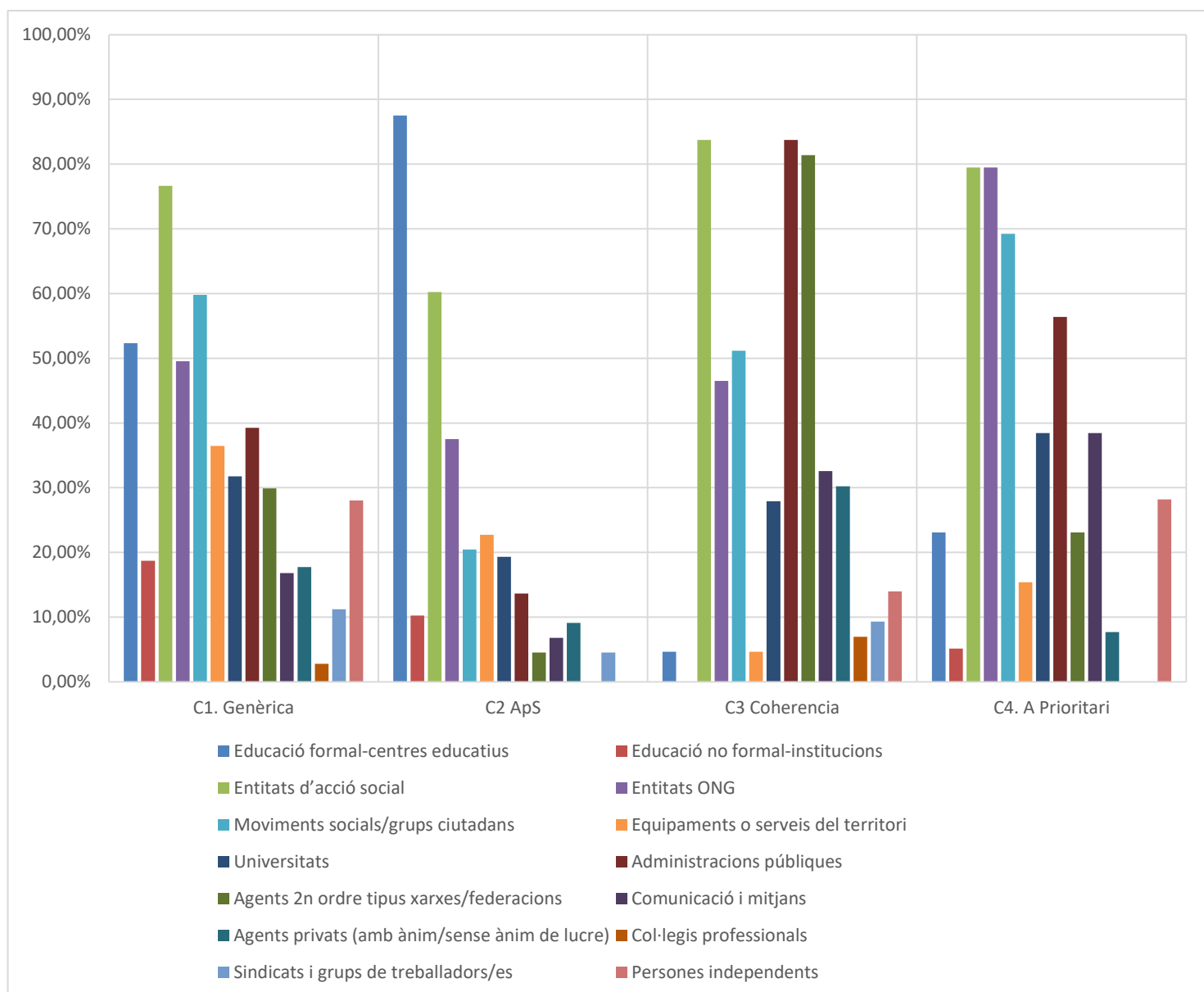
també és destacat als espais de participació que han col·laborat amb biblioteques, centres cívics i equipaments de referència d'alguna temàtica (centre LGTBI, oficina per a la no-discriminació, etc.).

Les entitats consideren que les actuacions més àmplies i globals que es generen amb les col·laboracions les ajuden a arribar millor al conjunt de la població i introduir la perspectiva global en àmbits més diversos. A més, segons l'especificitat de la col·laboració, aquestes permeten ampliar les actuacions i respondre a diferents dimensions de treball de l'EpJG: fer sensibilització, recerca, incidència, actuacions comunicatives, etc.

Gràfic 28. Agents amb els quals s'estableixen col·laboracions. Percentatges (totals període 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI

Segons la modalitat de la convocatòria, les col·laboracions més destacades poden variar (gràfic 29). Als projectes d'ApS (C2) són principals les col·laboracions amb centres educatius i entitats d'acció social; als projectes de coherència de polítiques (C3) destaquen les col·laboracions amb administracions i agents que agrupen altres entitats, com federacions o agrupacions d'associacions o empreses; a la modalitat de temàtica prioritària es busquen col·laboracions entre entitats socials, ONG i moviments socials en aquell moment més actius, i la genèrica té més diversitat de col·laboracions (C1).

Gràfic 29. Agents amb els quals s'estableixen col·laboracions segons la modalitat de la convocatòria. Percentatges (total període 2018-2022). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI

A l'hora de buscar aquestes col·laboracions, les entitats consideren que el criteri de compartir l'enfocament de l'economia social i solidària és important i els obre les portes a trobar col·laboracions més adients que responguin als mateixos valors.

Les entitats també alerten que les col·laboracions no sempre són sòlides i tenen efectes positius. Hi ha col·laboracions forçades, poc cuidades, que es busquen per demanda de la convocatòria i acaben per produir un efecte invers a l'esperat. Cal temps i cura perquè siguin fructíferes. No sempre totes les entitats estan preparades per treballar de manera col·laborativa.

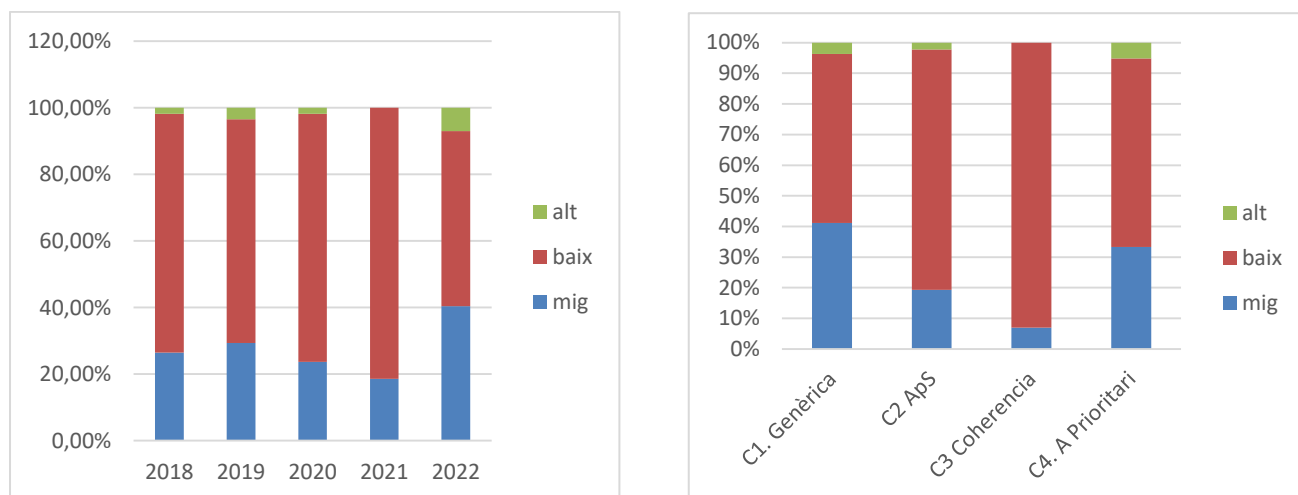
Les entitats lamenten aquelles col·laboracions que queden aturades quan acaba un projecte per la seva poca durada. Fins i tot consideren que l'efecte de la pandèmia no ha estat

trencador en el treball en xarxa i han pogut mantenir llaços i col·laboracions que ara tornen a estar actius sense restriccions en el context actual.

3.6. IMPACTE, COMUNICACIÓ I AVALUACIÓ

El darrer apartat el dedicarem a destacar allò que aporten les dades pel que fa a la manera en què els projectes recullen els impactes de les actuacions que es duen a terme, com les comuniquen i com hi incorporen la cultura avaluadora. Hem d'advertir que la diagnosi realitzada no és una avaluació d'impacte pròpiament dita, tot i que ens aporta algunes dades per aproximar-nos a aquest abordatge. De fet, tota la diagnosi ens aporta informació sobre com s'executen les actuacions amb les quals busquem aquest impacte (en quins àmbits s'efectuen, quines temàtiques tracten i amb qui col·laboren, entre altres aspectes). En aquest apartat mirarem de respondre sobre qui impacten les actuacions, quina visió tenen les entitats i els equips tècnics implicats en els projectes sobre aquests impactes i de quina manera els projectes incorporen mecanismes per mesurar-ne l'impacte, comunicar-ne els resultats i avaluar-ne les actuacions.

Sobre la manera en què els projectes **incorporen la valoració de l'impacte**, al gràfic 30 podem veure l'evolució del grau d'aquesta incorporació durant el període del 2018 al 2022 i segons la modalitat de la convocatòria amb tres nivells d'alineament: baix, mitjà i alt. Veiem que el grau d'incorporació de la valoració d'impacte en els projectes en general no és alt, amb una certa tendència a incorporar aquesta preocupació l'any 2022. Pel que fa a les modalitats, hi ha menys incorporació d'aquests aspectes d'impacte als projectes d'ApS i coherència de polítiques.

Gràfic 30. Valoració de l'impacte dels projectes. Percentatges (evolució 2018-2022 i segons modalitat). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

Els formularis han incorporat aquest aspecte de manera més clara i ara és una demanda cada cop més freqüent, però les entitats destaquen en els espais qualitatius que és un repte encara per abordar. Segons les entitats, els falta formació en eines per poder realment avaluar el seu impacte i construir indicadors realment útils, acotats i factibles. En aquest sentit, consideren que són expertes en actuacions educatives i que una avaluació profunda d'aquesta mena s'escapa del seu àmbit de treball.

Consideren que tenen experiència recollint resultats (visualitzacions, visites, etc.), però no l'impacte social en canvis de creences i dinàmiques del projecte. També plantegen que podria ser més realista sistematitzar aprenentatges i compartir-los que no pas recollir impactes que són molt limitats. Consideren que per a elles i per a altres entitats seria útil que es poguessin compartir.

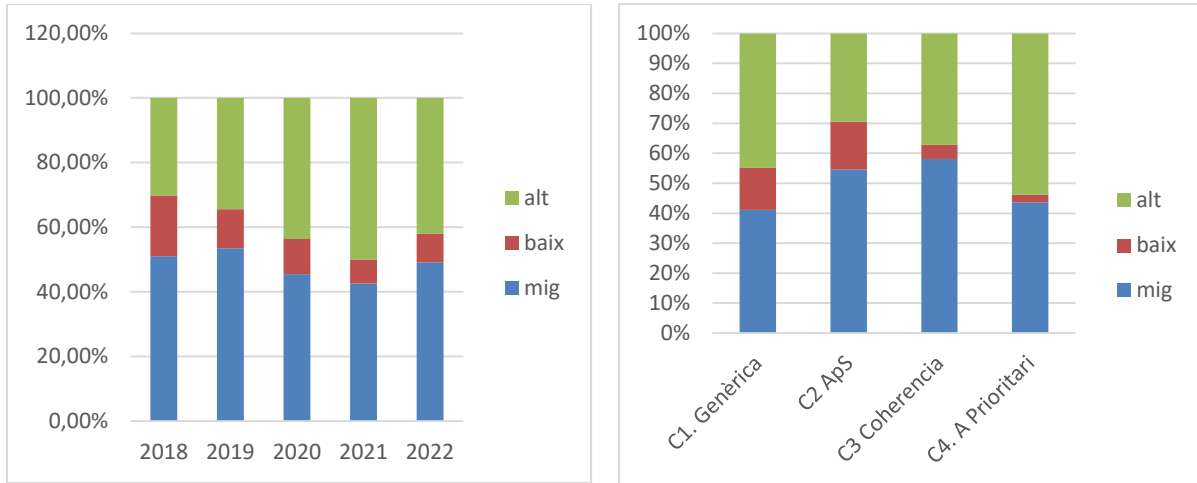
També plantegen que l'avaluació d'impacte pot ser més interessant a posteriori del projecte, fins i tot mitjançant cursos per després saber si s'han produït canvis en les persones i fer-ne un seguiment. Consideren que els impactes dels projectes no sempre són immediats i són acumulatius. Tanmateix, creuen que cal temps i continuïtat per saber quin impacte s'ha tingut, i sovint els projectes són massa curts per poder-ho recollir.

En aquest sentit, algunes veus plantegen que perd sentit si es fa només des d'una entitat i s'hauria de fer amb una visió global de manera compartida entre les entitats. Aquest fet es podria coordinar des de les administracions o amb la participació d'agents amb aquest coneixement sobre avaluació d'impacte. Consideren que les entitats recullen alguns indicadors, però aquests són parcials i diferents en cada entitat. Podria ser factible unificar-los, fer un seguiment més ampli en agents i de llarga durada.

També destaquen que seria interessant no limitar-se als indicadors quantitius i recollir impactes qualitius dels projectes: veus de les persones que hi participen o aportacions sobre com canvien les seves visions.

En relació amb la **incorporació d'una estratègia de comunicació** i difusió, veiem que hi ha pocs (i cada cop menys) projectes que incorporen en un grau baix estratègies comunicatives. Aquesta temàtica augmenta la seva rellevància a partir de la pandèmia, segons les entitats. Però, així i tot, consideren que els costa tenir estratègies comunicatives definides i estables. Les entitats petites consideren que no tenen prou capacitat per tenir plans de comunicació i persones responsables d'aquestes accions de manera estable. Les tenen durant la concessió d'un projecte amb col·laboracions puntuals externes. Això fa que la seva comunicació sigui molt activa durant alguns moments i després es perdi. Altrament, la comunicació queda a càrrec de les referents educatives que no són expertes en aquests temes.

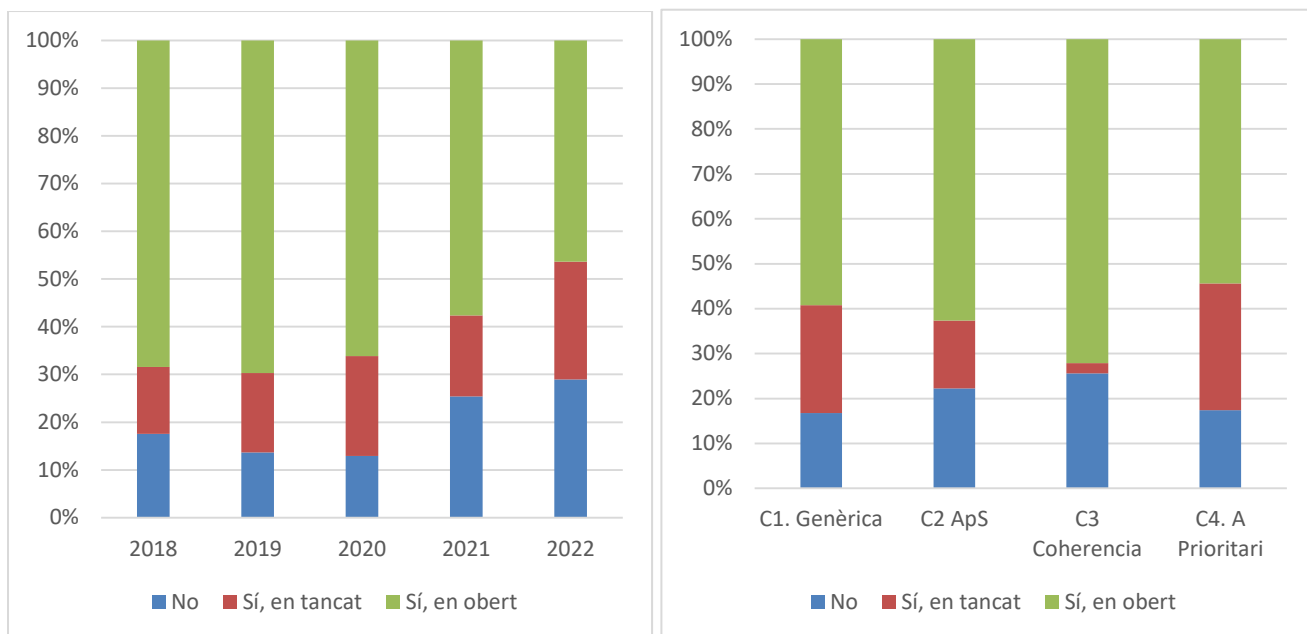
D'altra banda, les entitats més grans amb equips centrals a altres territoris plantegen que no controlen la seva comunicació de manera directa i els costa poder fer difusió de les seves accions. Els agradaria que la comunicació fos un procés més continuat i que no només es donés al final dels projectes, com els passa ara.

Gràfic 31. Estratègia de comunicació dels projectes. Percentatges (evolució 2018-2022 i segons modalitat). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

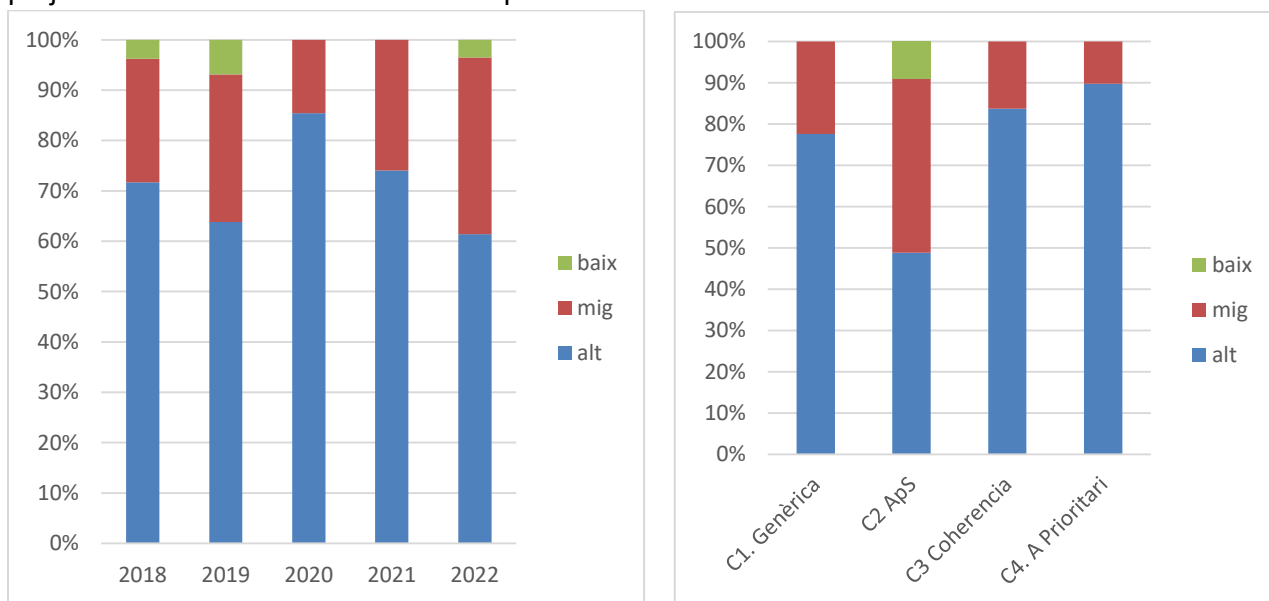
Des de les entitats, es considera que fan una gran inversió en comunicació, però consideren que no sempre aconsegueixen l'impacte desitjat. Valoren com a pràctica positiva l'ús de recursos gràfics i audiovisuals, així com les col·laboracions amb altres entitats i amb persones amb capacitat d'influència o reconeixement per obrir-se a nous públics. També plantegen que els costa explicar el que fan de manera més atractiva i senzilla perquè els continguts siguin més difosos i tinguin més impacte. Els costa conèixer realment l'impacte que tenen els seus continguts.

A més a més, s'ha analitzat si les entitats difonen en la seva gran majoria els resultats dels projectes en obert. Tanmateix, s'esmenta que hi ha un gran nombre de recursos que estan compartits en xarxes internes de l'entitat o només amb els participants dels projectes (guies, informes, vídeos reculls del procés, etc.). La modalitat en què més difonen les seves pràctiques és la de coherència de polítiques. Les entitats comenten que podrien tenir un suport centralitzat entre elles per difondre accions que duen a terme a fi de poder-se assabentar millor del que fan les altres o compartir recursos. No obstant això, reconeixen que no sempre poden assumir la dedicació de mantenir aquests espais de difusió.

Gràfic 32. Publicació de la documentació. Percentatges (evolució 2018-2022 i segons modalitat).
Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

Finalment, pel que fa a la **incorporació de mecanismes d'avaluació** en els projectes, veiem com es tracta d'un aspecte treballat i prioritzat per les entitats que en la seva gran majoria estan situades en un grau alt o mitjà d'incorporació de l'avaluació. Es tracta d'una temàtica abordada en formacions i acompanyaments de manera més intensiva al principi del període analitzat i que és possible que hagi perdut prioritat un cop passada la pandèmia i que aquests indicadors es vegin ressentits el darrer any. Seria interessant observar la tendència en un futur. En relació amb les modalitats, ApS (C2) és la modalitat en què menys projectes tenen una valoració alta d'aquest indicador.

Gràfic 33. Mecanismes d'avaluació dels projectes. Percentatges (evolució 2018-2022 i segons modalitat). Font: Elaboració pròpia a partir de dades de la DJGCI.

4. CONCLUSIONS I ORIENTACIONS

4.1. Sobre l'aprofundiment en el paradigma d'EpJG, la connexió sud i les seves implicacions

Aquesta diagnosi ha permès constatar la consolidació del nou paradigma d'EpJG, el qual connecta les administracions, les entitats i la ciutadania incentivant la generació de canvis i buscant influir positivament en les desigualtats globals. No obstant això, es constata que cal continuar vetllant perquè els projectes subvencionats per la convocatòria tinguin una vinculació amb el sud global. Tanmateix, s'hauria de debatre i acordar quins principis i idees engloben el concepte de connexió amb el sud global per tal de no perpetuar les lògiques hegemòniques i l'antic paradigma de l'educació pel desenvolupament. Dit en altres paraules, cal plantejar si les organitzacions del sud global vinculades a organismes supranacionals i hegemònics es poden considerar un lligam, i també si cal incloure-hi temàtiques que afecten el nord global, a conseqüència del sistema actual, tot i no tenir vinculació directa amb un territori del sud global (per exemple, projectes d'EpJG relacionats amb estrangeria, racisme, discurs de l'odi, gentrificació i pobresa, etc.). En definitiva, cal qüestionar-se si l'emfatització dicotòmica nord-sud, en lloc de centrar-se en les causes estructurals que generen injustícies i desigualtats (capitalisme, patriarcat, racisme, colonialisme, masclisme, LGTBIfòbia, capacitisme, relació ésser humà-planeta, extractivisme, adultocentrisme...), incorre a no erradicar les relacions de poder històricament establertes.

Així mateix, cal apostar per espais oberts i reflexius que permetin, a través de la pràctica, donar nous significats i matisos al concepte de justícia global. És per això que s'ha d'enfortir la participació i incorporar-hi els coneixements de les epistemologies del sud global. En un món globalitzat, el repte és com incorporar la interdependència en les metodologies i les pràctiques, és a dir, com arribar a l'equilibri de sabers i a una justícia cognitiva. A causa d'un passat lligat al colonialisme, la supremacia blanca occidental i les idees d'ajuda al desenvolupament, el nord global s'ha de comprometre a transformar les relacions de poder que l'actual sistema li permet exercir pels privilegis que li atorga. Es tracta d'un seguit de resistències que l'EpJG ha de responsabilitzar-se a canviar.

Per acabar, el nou marc de justícia global fa una anàlisi més àmplia i complexa de les injustícies, i això fa que sorgeixi la necessitat de vincular-se amb més agents i, alhora, dedicar-hi més recursos. Aquest paradigma ja ha generat canvis en el currículum d'educació bàsica i, per tant, s'observa que les col·laboracions i les relacions amb el Departament d'Educació de Barcelona i altres administracions amb competències educatives hauran de ser més freqüents i estretes. Aquest és un primer pas que corrobora la importància de la coherència de polítiques per anar més enllà de les actuacions subvencionades per la DJGCI i transversalitzar la idea de justícia global des de diferents àrees de l'Administració. Aquesta nova mirada també ha d'aflorar en el treball interdisciplinari amb agents de diversos àmbits de treball i oferir, per exemple, pràctiques als graus universitaris de tots els àmbits de coneixement, més enllà dels educatius i socials.

Per tant, es proposa:

- **Definir el concepte de connexió amb el sud global i parar atenció perquè els projectes subvencionats compleixin aquest requisit.**
- **Obrir espais reflexius i participatius que incorporin les epistemologies del sud global per tal d'aprofundir en el concepte de justícia global i avançar cap a l'equilibri de sabers.**
- **Mantenir el pressupost dedicat a polítiques de cooperació i EpJG (el 0,7% dels ingressos propis municipals) o vincular-hi altres àrees de l'Ajuntament de Barcelona perquè dediquin part del pressupost a la perspectiva de justícia global.**

4.2. Sobre les justícies i les dimensions de l'EpJG

Pel que fa a les justícies, la diagnosi recull la necessitat de continuar indagant en la transversalitat de la justícia de gènere i se centra especialment en aquells projectes que no marquen aquesta justícia com a temàtica principal. En aquest sentit, s'apunta la importància de vetllar perquè els projectes que treballen la justícia de gènere de manera transversal ho facin correctament, afavorint la interseccionalitat de la temàtica i el treball explícit amb aquesta. Finalment, tot i que la diagnosi ens encamina cap a la transversalització de les justícies, l'EpJG també ha de continuar apostant per aquells projectes que treballen plenament una justícia concreta.

Quant a les dimensions, són tres els reptes que se'ns presenten. D'una banda, en relació amb la sensibilització, la diagnosi mostra la necessitat que aquesta dimensió formi part d'una estratègia més àmplia. En aquest sentit, tal com s'apuntava en la diagnosi anterior, des de l'EpJG és important que les accions que es duen a terme no es quedin només en l'esglauó de la sensibilització, sinó que s'avanci cap a altres camins possibilitats per la resta de dimensions. Per això mateix, resulta interessant apostar pel treball en xarxa amb altres organitzacions i entitats amb les quals generar aliances perquè els projectes de sensibilització tinguin una continuïtat en educació-formació, recerca o mobilització i incidència política.

D'altra banda, respecte a l'educació-formació, la diagnosi mostra una davallada en els projectes que actuen en aquesta dimensió. A més, es recull la dificultat de mantenir accions de llarga durada, així com l'increment d'accions puntuals en aquesta dimensió. Tot plegat, es manifesta la necessitat de recuperar les accions d'educació-formació i s'incideix en el fet que aquestes es puguin dur a terme a llarg termini, seguint alhora la idea de procés i desenvolupament d'un treball més profund amb els destinataris.

Finalment, des de l'EpJG resulta interessant aprofitar la complementarietat entre dimensions, buscant col·laboracions amb altres entitats i organitzacions i potenciant projectes que plantegin accions mixtes.

Per tant, es proposa:

- **Continuar treballant per trobar un equilibri entre els projectes transversals i els projectes específics, especialment pel que fa a la justícia de gènere.**

- **Vetllar perquè els projectes de sensibilització tinguin una continuïtat en altres dimensions de l'EpJG.**
- **Impulsar accions per augmentar la qualitat, l'impacte i la difusió de les recerques realitzades des de les entitats.**
- **Potenciar espais de trobada i treball en xarxa (jornades, formacions, etc.) que ajudin a teixir col·laboracions entre entitats i altres agents que puguin fer un suport per treballar les diferents dimensions de l'EpJG (grups d'investigació per a les accions de recerca, entitats que hi fan incidència, etc.).**

4.3. Sobre els àmbits de treball i els projectes d'ApS

Tal com s'ha pogut observar a la diagnosi, els projectes d'EpJG han tingut especial rellevància en l'educació formal, concretament, en centres d'educació secundària i centres de titularitat pública. A partir d'aquestes dades s'identifica la necessitat d'un canvi d'estratègia d'acció quant al treball amb joves, tot potenciant la innovació en metodologies educatives.

A més a més, es posa en relleu la importància d'aproximar els projectes d'educació formal a altres etapes educatives, així com a altres destinataris més enllà de l'alumnat. En aquest sentit, cobren especial rellevància les etapes d'infantil i primària, els cicles formatius i el batxillerat i la formació d'adults, així com el professorat i altres professionals de l'educació.

D'altra banda, es visualitza la necessitat de plantejar propostes en altres àmbits de treball, com l'educació no formal o els àmbits mixtos, els quals són generadors d'oportunitats educatives. Per això mateix, es recull la necessitat de continuar impulsant espais de coordinació i diàleg entre entitats i centres educatius, i també la realització de jornades amb entitats d'educació no formal.

Així mateix, pel que fa a l'aprenentatge servei, s'ha evidenciat la necessitat d'obertura cap a altres àmbits de treball i etapes educatives, així com la necessitat d'indagar en les possibilitats d'abordar projectes d'ApS des d'altres dimensions. En aquest sentit, es posa especial èmfasi, d'una banda, a acompanyar els projectes de sensibilització d'altres accions i, de l'altra, a fomentar la difusió de les recerques d'ApS valorant les investigacions dels i les participants en els projectes, ja que, tal com s'ha vist en la diagnosi, són les recerques que menys difusió fan dels resultats. Finalment, és necessari vetllar per la qualitat dels projectes d'aprenentatge servei.

Per tant, es proposa:

- **Promoure projectes que treballin l'educació al llarg de la vida, remarcant especialment les etapes poc treballades, com l'educació infantil, la formació d'adults i l'educació en el lleure.**
- **Vetllar per la consolidació de projectes que incideixin en la diversitat d'àmbits de treball, amb especial atenció als projectes d'educació no formal.**
- **Establir i recuperar mecanismes, eines i espais de coordinació amb les administracions educatives.**
- **Contribuir a la millora de la qualitat dels projectes d'ApS, apostant per aquells projectes amb diversitat d'accions i àmbits de treball.**

4.4. Sobre l'arrelament territorial i les col·laboracions dels projectes

Un element clau per desplegar la justícia global és la conscienciació dels efectes que tenen les pràctiques locals a escala global. Per això, és essencial que l'EpJG territorialitzi les seves accions. Per tal de revertir les desigualtats i les injustícies que es desprenen dels nostres hàbits, costums, consums, etc., cal una estratègia que se centri a detectar les necessitats del territori (no dels projectes) i fomenti les col·laboracions en els diferents districtes de Barcelona. Per consegüent, s'han d'articular activitats per apropar i donar a conèixer les figures tècniques (centre de recursos pedagògics, tècniques de districte, entre d'altres) a les entitats, i també potenciar espais de trobada entre els diferents agents del districte que puguin tenir vinculació en l'EpJG.

A més a més, cal flexibilitzar els processos educatius i dotar-los del temps necessari perquè es puguin desplegar a la comunitat. Un exemple n'és no haver de tindre les col·laboracions tancades en la fase de planificació. D'altra banda, el desenvolupament comunitari és aquella praxi que aspira a una plena participació, en iguals condicions, de totes les membres de la comunitat, tot i l'existència de diferències socials i culturals. Uns processos que generen una democràcia profunda: la instauració d'una democràcia cultural que considera els seus membres com a creadors i productors de la mateixa cultura. Per tant, són unes iniciatives que es complementen amb l'EpJG, ja que els seus propòsits són sensibilitzar, empoderar i generar canvis en la ciutadania. Tanmateix, formar part dels plans comunitaris de cada districte facilita connectar els projectes i evita la generació de duplicats. És per tot això que és important destacar que un agent de territorialització clau per facilitar l'EpJG són els equipaments municipals, ja que són la porta d'entrada a l'Administració i al barri i representen un espai on es desplega teixit comunitari.

D'altra banda, després d'analitzar els resultats, cal destacar la necessitat de promoure canvis en la distribució territorial dels projectes. En les dues diagnosi (l'anterior i l'actual) s'observa una forta concentració de projectes d'EpJG als districtes més populars. Les entitats ho argumenten com una estratègia per empoderar aquella població víctima d'injustícies. No obstant això, aquest sobrepès i la manca de subvencions en els districtes on potencialment s'acumulen més privilegis fan que no es facin prou esforços a subvertir les relacions de poder que aquesta part de la ciutadania de Barcelona pot acabar exercint. Aquest fet fa que no s'arremetin les causes de les desigualtats ni se'n responsabilitzi la població que les desencadena.

Per tant, es proposa:

- **Recuperar una estratègia per a l'abordatge territorial dels projectes a fi de conèixer les necessitats de cada entorn i així poder continuar potenciant les col·laboracions i el teixit amb els diferents agents del districte.**
- **Dotar de temps i flexibilitat l'EpJG, ja que afavoreix processos vinculats amb el desenvolupament comunitari i enriqueix la territorialització.**
- **Promoure una distribució dels projectes amb l'objectiu de generar pensament crític i focus d'emancipació i subvertir la realitat transformant les relacions de poder.**

4.5. Sobre la comunicació, l'avaluació i l'impacte

Durant aquest procés de valoració s'ha tingut en compte la importància d'incorporar l'avaluació de l'impacte de les actuacions que es duen a terme per visibilitzar els canvis i poder prendre decisions més adequades. S'han obert interrogants sobre com avaluar les actuacions per la seva complexitat i per la cerca de canvis a llarg termini que suposen. Les entitats han valorat positivament els acompanyaments i els espais formatius existents en moments anteriors. Reconeixen una falta de formació en alguns aspectes i es demana formació i la possibilitat de fer accions coordinades i que els permetin sumar forces i fer un seguiment de l'impacte a llarg termini, donat el punt d'experiència d'alguns projectes. A més, consideren que la col·laboració i el treball en xarxa amb altres agents com entitats o grups de recerca de manera coordinada amb la DGJGCI les pot ajudar a assumir aquest objectiu.

També s'ha evidenciat la difusió com una acció amb impacte positiu, ja que es maximitzen les actuacions i se suma xarxa. Les entitats han fet palesos els seus límits i les possibilitats que veuen de poder dur a terme més accions compartides o coordinades en l'àmbit comunicatiu. A més, les entitats consideren que els costa fer una comunicació planera i senzilla a l'hora d'abordar les temàtiques amb la complexitat i la profunditat amb què ho volen fer des del marc de la justícia global. En aquest darrer sentit, expressen una preocupació principal per arribar amb el seu discurs al públic més jove.

Per tot això, es proposa:

- **Obrir espais de formació, capacitació i reflexió conjunta sobre impacte que ajudin les entitats a buscar estratègies concretes per definir indicadors per mesurar i avaluar amb mirada de processos.**
- **Plantejar la possibilitat de dur a terme avaluacions de l'impacte a llarg termini compartides entre entitats, amb la possibilitat de col·laboració d'agents externs que n'assumeixin l'execució. Aquesta podria incloure establir uns criteris comuns en les subvencions o justificacions a partir dels quals es pugui recollir informació periòdica per ser analitzada.**
- **Buscar estratègies per fer accions comunicatives conjuntes possiblement coordinades des de la DGJGCI. Es planteja la possibilitat de dur a terme campanyes conjuntes de difusió de projectes, cercar relats més senzills i comunicatius, fer accions per temàtiques, facilitar eines per compartir materials o productes, etc.**

5. REFERÈNCIES

- Ajuntament de Barcelona (2018). *Pla director cooperació per a la justícia global 2018-2021 de l'Ajuntament de Barcelona*. Barcelona, Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional.
http://ajuntament.barcelona.cat/economiatreball/sites/default/files/documents/pla_director_cooperacio_2018-2021_cat_v.web_0_0.pdf
- Ajuntament de Barcelona (2023). *Pla director cooperació per a la justícia global 2023-2026 de l'Ajuntament de Barcelona*. Barcelona, Direcció de Justícia Global i Cooperació Internacional.
https://ajuntament.barcelona.cat/relacionsinternacionalsicooperacio/sites/default/files/doc_pladtor_2023-26_pdf_web_cat_def_0.pdf
- Ajuntament de Barcelona (2024). *Pla anual 2024*.
https://ajuntament.barcelona.cat/relacionsinternacionalsicooperacio/sites/default/files/pla_anual_2024_final_maquetat.pdf
- Albalá, M. A. i Guido, J. I. (2020). *La brecha socioeducativa derivada del Covid-19: posibles abordajes desde el marco de la justicia social*. RLEE Nueva época, 50 (Extra 1), 173-194. <https://rlee.iberomex.mx/index.php/rlee/article/view/101/475>
- Andreotti, V. (2016). *El repte educatiu d'imaginar altrament: Mapeig d'imaginari de justícia global*. <http://lafede.cat/fentipensant-justiciaglobal/art05.html>
- Argibay, M., Celorio, G. i Celorio J. (2009). *Educación para la ciudadanía global. Debates y desafíos*. Bilbao, Hegoa.
- Aznar, P. i Barrón, A. (2017). *El desarrollo humano sostenible: un compromiso educativo*. *Teoría de la educación*, 29, 1, 25-53.
- Barbeito, C. (2022). *Educación en contextos polaritzats. Retrats i propostes des de l'Educació per la Justícia Global*. Escola de Cultura de Pau, Bellaterra.
<https://escolapau.uab.cat/wp-content/uploads/2023/02/Polaritzacio.pdf>
- Boni, A. (2011). *Educación para la ciudadanía global*. Significados para un cosmopolitismo transformador. *Revista Española de Educación Comparada*, 17, 65-86.
<http://revistas.uned.es/index.php/REEC/article/view/7545>
- Caride, J. A. (2005). *La animación sociocultural y el desarrollo comunitario como educación social*. *Revista de educación*, 336, 802.
- Carrillo, M. (2022). COVID-19 i cooperació. Com ha afectat la pandèmia a les cooperacions locals catalanes (Document intern de treball). Nadir i Observatori de la Cooperació Municipal del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament.
- Castejón, A.; Garcia-Albà, A. i Rubio, L. (2019). Informe de la Diagnosi d'Educació para la Justícia Global (2012-2017). Ajuntament de Barcelona. Recuperado de https://ajuntament.barcelona.cat/relacionsinternacionalsicooperacio/sites/default/files/20190529_def_diagnosi_v5_0.pdf

- Celorio, G., i del Río, A. (2015). *La Educación para el Desarrollo: análisis del estado, evolución y tendencias para el período 2005-2014. Estudio elaborado para la Agencia Vasca de Cooperación para el Desarrollo (Gobierno Vasco) por el equipo de Hegoa (UPV/EHU)*. Bilbao, Hegoa. http://www.elankidetza.euskadi.eus/contenidos/informacion/estrategia_educacion/es_def/adjuntos/resumen_ejecutivo.pdf
- Coordinadora de Organizaciones para el Desarrollo (2020). *Educación para la ciudadanía global. Una necesidad urgente en la era post COVID-19*. <https://coordinadoraongd.org/wp-content/uploads/2020/12/2020-08-16-ECG-necesidad-urgente-post-COVID-FINAL.pdf>
- Escudero, J. i Mesa, M. (2011). *Diagnóstico de la Educación para el Desarrollo en España. Centro de Educación e Investigación para la Paz*. <https://ceipaz.org/wp-content/uploads/2020/06/Diagno%CC%81sticompleto.pdf>
- Gutiérrez, E. (2020). *Un momento precioso para rediseñar la educación que necesitamos. El Salto*. Disponible a: <https://www.elsaltodiario.com/laplaza/coronavirus-momento-precioso-redisenar-educacion-necesitamos>
- Grosfoguel, Ramón (2011) "Decolonizing Post-Colonial Studies and Paradigms of Political-Economy: Transmodernity, Decolonial Thinking and Global Coloniality" *Transmodernity: Journal of Peripheral Cultural Production of the LusoHispanic World*. Vol. 1, No. 1: 1-38
- Herrero, Y. (2020). *Construir utopías en los tiempos del cólera*. ctxt Contexto y Acción. Disponible a: <https://ctxt.es/es/20201101/Firmas/34193/utopias-emergencia-coronavirus-yayo-herrero.htm>
- LaFede.Cat (2016). *Treballar per a la justícia global en un món global*. Barcelona, LaFede.Cat. http://www.lafede.cat/wp-content/uploads/2016/09/Treballar_per_la_justicia_global_PUBLIC_DEF.pdf
- LaFede.Cat (2020). *Educar per a futurs alternatius. Guia d'Educació per a la Justícia Global*. Barcelona, LaFede.Cat. https://www.lafede.cat/wp-content/uploads/2020/10/EducarFutursAlternatius_LafedeCat.pdf
- Llistar, D., i Monzó, M. (2022). Justicia Global i aprenentatge servei: nous horitzons educatius transformadors. *RIDAS. Revista Iberoamericana de Aprendizaje-Servicio*, (14), 156-172. <https://revistes.ub.edu/index.php/RIDAS/article/view/41648/38904>
- Marcos, S. (2018). "En sus propios términos": reflexiones para una epistemología decolonial. A Leyva, X., Alonso, J., Hernández, R. A., Escobar, A., Köhler, A., Cumes, A., Sandoval, R., Speed, S., Blaser, M., Krotz, E., Piñacué, S., Nahuelpan, H., Macleod, M., Intzín, J. L., García, J. L., Báez, M., Bolaños, G., Restrepo, E., de Sousa Santos, B. (2018). In *Prácticas otras de conocimiento(s): Entre crisis, entre guerras. Tomo III* (pp. 93–104). CLACSO. <https://doi.org/10.2307/j.ctvn96g99.7>

- Massip, C. (coord.), Egea, A., Barbeito, C. i Flores, M. (2018). *Competències per transformar el món. Cap a una educació crítica i per a la justícia global a l'escola*. Barcelona, Graó.
- Mesa, M. (2004). *La educación para el desarrollo: entre la caridad y la ciudadanía global*. *Papeles de Cuestiones Internacionales*, 70, 11-26.
- Monzó, M., Rifà, J. i Rubio, L. (2018). *Implementación y extensión del aprendizaje-servicio en las entidades de justicia global y cooperación internacional en la ciudad de Barcelona*. *RIDAS, Revista Iberoamericana de Aprendizaje Servicio*, 6, 127-140. DOI10.1344/RIDAS2018.6.12
- Muñoz, J. i Montané, A. (2022). *Construir puentes entre la justicia global y la educación transformadora*. *Revista Izquierdas*, 2022, núm. 51, p. 1-18. <https://diposit.ub.edu/dspace/bitstream/2445/185182/1/722549.pdf>
- Muñoz, J. i Galdames, M. (2022). *Education for global justice: Themes, aims and criteria for transformative education*. *HUMAN REVIEW. International Humanities Review / Revista Internacional de Humanidades*, 15(5), 1–10. <https://doi.org/10.37467/revhuman.v11.4298>
- Nagel, T. (s. d.). *El problema de la justicia global*. *Revista jurídica de Palermo*, 169-196. https://www.palermo.edu/derecho/revista_juridica/09Jurica07.pdf
- Nussbaum, M. C. (2010). *Sin fines de lucro. Por qué la democracia necesita de las humanidades*. Buenos Aires/Madrid, Katz Editores.
- Ortega, M. L. (1994). *Las ONGD y la crisis del desarrollo*. Madrid, IEPALA/ETEA.
- Oxfam (2022). *Cooperación Internacional para la Justicia global*. Informe 2022". Disponible en: <https://cdn2.hubspot.net/hubfs/426027/Oxfam-Website/oi-informes/cooperacion-internacional-justicia-global-web.pdf>
- Paredes, J. & Guzmán, A. (2014). *El tejido de la rebeldía. ¿Qué es el feminismo comunitario? La Paz: Comunidad Mujeres Creando Comunidad*. Disponible en: <https://redclade.org/wp-content/uploads/El-Tejido-de-la-Rebeldia.pdf>
- Pogge, T. (2007). *¿Qué es la justicia global? Revista Latinoamericana de Filosofía*. XXXIII, 2, primavera, 181-203.
- Rawls, J. A. (1971). *A Theory of Justice*. Cambridge, Harvard University Press.
- Rubio, L. i Lucchetti, L. (2016). *Aprenentatge servei, pau, drets humans i solidaritat. Noves propostes d'EpJG*. Barcelona: Centro Promotor de Aprendizaje-Servicio, Fundació Jaume Bofill. www.aprenentatgeservei.cat
- Sen, A. (2010). *La idea de la justicia*. Madrid, Taurus.
- Sousa, B. (2016). *Otro mundo es posible*. En B. Sousa, *La difícil democracia*. Argentina: Akai, 197-207.
- Young, M. (2011). *La responsabilidad por la justicia*. Madrid, Morata.

6. ANNEXOS

6.1 Annex 1: Llistat de projectes per anys

Projectes 2018

Entitat	Títol	Modalitat
FUNDACION CALALA FONDO MUJERES	Defensant Drets.Protegint moviments	C1-A
APA C.P. DRASSANES	JUNTS/eS	C1-A
ALBA SUD INVESTIGACIÓ I COMUNICACIÓ	Enfortir el criteri d'inclusivitat en el turisme responsable	C1-A
FUNDACIÓ PRIVADA CATALANA AKWABA	Com vivim? Convivint: per una escola i un món sostenible i de pau-fase1	C1-A
ASSOCIACIÓ D'EDUCADORS EN DRETS HUM	Educació en Drets Humans: pràctica local construint Ciutadania Global	C1-A
ASSOCIACIO CULTURAL ELPARLANTE	II Seminari d'Educomunicació Glocal	C1-A
INTERED CATALUNYA	Visibilitzar la cadena global de cures a la ciutat de Barcelona	C1-A

FIL A L'AGULLA SCCL	Benvinguda Diversitat! Construint escoles coeducadores i interculturals	C1-A
FUNDACION VICENTE FERRER	Imagina i conta l'Índia	C1-A
EDUALTER-EDUCACIO ALTERNATIVA	STEMxJG: La integració de l'Educació per la Justícia Global	C1-A
MEDICUS MUNDI MEDITERRÀNIA	SALUT, DRETS I ACCIÓ - Gènere i Salut #LaPitjorEpidèmia	C1-A
ASSOCIACIÓ PLANIFICACIÓ FAMILIAR DE	Tira pel Dret(s)!	C1-P
XARXA DE CONSUM SOLIDARI	Consum Critic, sobirania alimentaria i feminisme, nou paradigma Justícia	C1-P
XARXA OBSERV.DEUTE EN GLOBALITZACIÓ	Accions per una sobirania energètica amb justícia global a Barcelona	C1-P
CRUZ ROJA ESPAÑOLA	ALIANCES PÚBLIC-PRIVADES PER L'ASSOLIMENT DE L'AGENDA 2030	C1-P
ASS. INT. SOLIDARITAT I COOP. SUDS	Desmuntant el negoci de l'ocupació en les conflictes del Sàhara i Palestina	C1-P
METGES DEL MÓN	Impulsando el Vivir Bien mediante la reflexión y la participación	C1-P
SERVICE CIV.INTERNACION.-SERV.CATAL	Del Raval al món: defensant drets, construint alternatives	C1-P

ASSOCIACIO SETEM CATALUNYA	Pam a pam, ESS i sobirania alimentària a Barcelona	C1-P
ASSOCIACIO CREART	Camins i cruïlles de l'Art i l'Educació per a la Justícia Global	C1-P
L'ESCOLA EL SOL, C.B.	En la Recerca del Desenvolupament, descobrint projectes de transformació	C1-P
FUNDACION ADSIS	APROPA'T 2018	C2-A
AVALON-INIC.PER A LES ASSOCIACIONS	DEL PATI AL MÓN	C2-A
MEDICUS MUNDI MEDITERRÀNIA	La Febre de l'Or. Mercuri de la mina al plat. Minería artesanal i salut glo	C2-A
CONNECTATS SCCL	Fes! Festival - Cinema i Drets Humans -	C2-A
FARMACEUTICOS MUNDI	Educació i Acció transformadora per a l'equitat de gènere	C2-A
INSTITUT DIVERSITAS SCCL	«Drets en acció»	C2-A
FETS PROM.FINANÇ.SOLIDARI I ÈTIC	APS, Una eina per potenciar les finances ètiques i els ODS a la Universitat	C2-A
FUNDACIÓ GUNE PER A LA INFÀNCIA	Recreem el món - Fent camí cap a l'equitat de gènere	C2-A

INTERED CATALUNYA	Joves actuant per desconstruir la concepció social i cultural de gènere	C2-A
PLATAFORMA CONTRA VIOLÈNCIES GÈNERE	Teixim barris igualitaris des de les aules	C2-A
SOLIDARIDAD EDUCACIÓN Y DESARROLLO	PANGEA: TRANSFORMANT EL MON VERSIÓ 2.0	C2-A
JUSTICIA I PAU DE BARCELONA	[Rec]fugiades	C2-A
ASSOCIACIO ESPIGOLADORS	Som part de la solució al malbaratament alimentari	C2-A
DESOS OPCIÓN SOLIDARIA	Innovem en el circuit alimentari transformant el valor dels aliments	C2-A
METGES DEL MÓN	Centres educatius antirumors	C2-A
FUNDACIÓ AROA	Altaveus x la Igualtat!!	C2-A
ASAMBLEA DE COOPERACION POR LA PAZ	Nosaltres creem II: Nois i noies, els mateixos drets, els mateixos deures	C2-A
VETERMON	Dret a Alimentació i conflicte interessos	C3-A
UNIVERSIDAD AUTONOMA BARCELONA Escola de Cultura de Pau	"Entre línies" Justícia Global als llibres de text de ciències socials	C3-A

FARMACEUTICOS MUNDI	Incidint en l'atenció sanitària des de la interculturalitat	C3-A
ASS.CAT.ENGINYERIA SENSE FRONTERES	Contribuint a un canvi en el model municipal per l'accés als serveis bàsics	C3-A
NOVACT	Compra pública ètica: recerca, seguretat jurídica i coherència política	C3-A
CENTRE ESTUDIS PER LA PAU J.M.DELAS	Desarmem les nostres institucions, de la banca armada a la banca ètica	C3-A
MEDICUS MUNDI MEDITERRÀNIA	La fiebre del oro: Consumo responsable de Oro para la salud global	C3-A
XARXA OBSERV.DEUTE EN GLOBALITZACIÓ	Coneixement i co-disseny per un nou model turístic	C3-A
ASOC. ENTREPUEBLOS DE BARCELONA	Des del municipalisme fem xarxa europea front els Tractats de Lliure Comerç	C3-A
ASSOCIACIO PERIODISME FORA QUADRE	El dret de refugi i asil a Barcelona	C4-A
CENTRE ESTUDIS PER LA PAU J.M.DELAS	Militarització i necropolítica a les fronteres de la UE	C4-A
UNIVERSIDAD AUTONOMA BARCELONA	Conflictes i refugi: comprendre les causes del desplaçament forçat	C4-A
FUNDACIO AUTONOMA SOLIDARIA	Projecte MAR: Migracions, Asil i Refugi a la Universitat	C4-A

ASOC. ENTREPUEBLOS DE BARCELONA	Un viatge que no acaba mai? Somnis i expectatives de les filles de migrades	C4-A
COMISSIO CATALANA AJUDA AL REFUGIAT	Les maras i el dret d'asil: La pèrdua del valor de la vida	C4-A

Projectes 2019

Entitat	Títol	Modalitat
VOLS - VOLUNTARIAT SOLIDARI	Sense filtres	C1-A
FUNDACION VICENTE FERRER	Il Imagina i conta l'Índia	C1-A
INSTITUT DRETS HUMANS DE CATALUNYA	SUPPORT.Creació d'eines per garantir els drets de les supervivents	C1-A
FUNDACION ADSIS	impACT	C1-A
ASSOCIACIÓ LA XIXA TEATRE ASSOCIACI	Identitats en transit: formacio en migracions, genere i no-discriminacio	C1-A
CENTRE INTERNACIONAL ESCARRÉ	Formar, informar i incidir pels drets col·lectius en clau de gènere	C1-A
FUNDACIÓ PRIVADA CATALANA AKWABA	Com vivim? Convivint: per una escola i un món sostenible	C1-A
NOVACT	Prevenió del Shock Mediambiental	C1-A
CENTRE ESTUDIS PER LA PAU J.M.DELAS	Pacifistes pel Desarmament i la Desmilitarització.	C1-A
HÈLIA ASSOC. DONES VIOLÈNCIA GÈNERE	Teixint xarxes contra les violències masclistes	C1-A

FIL A L'AGULLA SCCL	Benvinguda Diversitat!	C1-A
APA C.P. DRASSANES	JUNTS/eS	C1-A
UNIVERSIDAD AUTONOMA BARCELONA	Barcelona Conviu. Pràctiques de Cultura de Pau i transformació	C1-P
ASSOCIACIO COOPERACCIO	EPEF comunicant i investigant per la justícia global	C1-P
ASSOCIACIÓ RUIDO PHOTO	Efectes de l'odi. Recerca, sensibilització i educació.	C1-P
FETS PROM.FINANÇ.SOLIDARI I ÈTIC	Teixint la xarxa estatal d'educació i finances ètiques	C1-P
DESOS OPCIÓN SOLIDARIA	MenjaDrets	C1-P
FUNDACION CALALA FONDO MUJERES	Moviment feminista divers i protegit per a la defensa dels DDHH	C1-P
ASSOCIACIÓ OBSERVATORI DRETS HUMANS	La lluita pel dret a la ciutat i la defensa dels DESCA a la Barcelona global	C1-P
MEDICUS MUNDI MEDITERRÀNIA	Salut, drets, acció. Activisme i cinema contra #LaPitjorEpidèmia	C1-P
VETERMON	Escola d'AFA per al foment d'una alimentació sana i sostenible d'acord ODS	C1-P

EDUALTER-EDUCACIO ALTERNATIVA	Avaluar per transformar el món	C1-P
ASSOCIACIO CREAT	Educació en el Lleure par a la Justícia Global	C2-A
ASSOCIACIO ESPIGOLADORS	Som part de la solució al malbaratament alimentari	C2-A
ASAMBLEA DE COOPERACION POR LA PAZ	Al Doctor Puigvert fem la REC!	C2-A
FUNDACION ADSIS	Apropa't	C2-A
SOLIDARIDAD EDUCACIÓN Y DESARROLLO	PANGEA. Participació i inclusio al Gòtic	C2-A
MEDICUS MUNDI MEDITERRÀNIA	La febre de l'or. Mercuri, de la mina al plat. Salut global i mineria	C2-A
AVALON-INIC.PER A LES ASSOCIACIONS	Promovent la cultura de pau a les aules	C2-A
MITJANS XARXA EDUCAD.I COMUNICADORS MARIA CARMEN MAYUGO MAJO	Entre totes construïm Justícia de Gènere: Testimonis de Trinitat Vella	C2-A
FARMACEUTICOS MUNDI	Per una comunitat educativa compromesa amb l'equitat de gènere	C2-A
ASSOCIACIO SETEM CATALUNYA	L'APS de l'ESS. El suport mutu al barri per transformar el món!	C2-A

COOP.PROMOTORA MEDIOS AUDIOVISUALES	Cine ÀGORA	C2-A
XARXA OBSERV.DEUTE EN GLOBALITZACIÓ	L'impacte climàtic del gas natural i les grans infraestructures energètiques	C2-A
FETS PROM.FINANÇ.SOLIDARI I ÈTIC	Implicant als i les joves en les finances ètiques a la universitat i els cicles formatius	C2-A
DESOS OPCIÓN SOLIDARIA	Innovem en el circuit alimentari transformant el valor dels aliments_Fase 2	C2-A
METGES DEL MÓN	Ni tòpics ni típics, centres educatius interculturals 2019	C2-A
FUNDACIÓ AROA	Altaveus x la Igualtat!!	C2-A
EDUALTER-EDUCACIO ALTERNATIVA	Memòria i corresponsabilitat: Drets humans, participació i canvi social	C2-A
CENTRE ESTUDIS PER LA PAU J.M.DELAS	Desarmem les nostres institucions, de la banca armada a la banca ètica II	C3-P
ALTERN.INTERC.AMB POBLES INDÍGENES	Aigua és Vida. Incorporació i Aplicació dels Drets Humans a la Contractació	C3-P
ASSOCIACIO SETEM CATALUNYA	Desvestim les institucions públiques d'injustícies.	C3-P
ASSOCIACIO COOPERACCIO	Incidint pels DDHH dones davant la impunitat de les grans empreses	C3-P

ASOC. ENTREPUEBLOS DE BARCELONA	Emergència climàtica 2030: acció local, compromís global i ecofeminista	C3-P
NOVACT	Compra Pública Estratègica: Drets Humans i Extraterritorialitat	C3-P
ASS.CAT.ENGINYERIA SENSE FRONTERES	Desmuntant arquitectura impunitat de les ETNs d'aigua i energia	C3-P
XARXA OBSERV.DEUTE EN GLOBALITZACIÓ	Financiarització vs. vida. La contractació pública com a eina	C3-P
ASSOCIACIÓ OBSERVATORI DRETS HUMANS	La governança econòmica de la ciutat en clau drets socials i justícia global	C3-P
S.O.S. RACISME	RACISME(S). Entendre el racisme com mecanisme estructural de dominació	C4-A
UNIVERSIDAD AUTONOMA BARCELONA	Conflictes, refugi i gènere	C4-A
CRUZ ROJA ESPAÑOLA	Construcció de nous paradigmes locals lliures de racisme.	C4-A
FUNDACIO AUTONOMA SOLIDARIA	Projecte MAR: Migracions, Asil i Refugi a la Universitat	C4-A
ASOCIACION COMITÉ ESPAÑOL DE LA UNRWA - UNRWA CATALUNYA	Población refugiada de Palestina: comunicar crisis humanitarias	C4-A
MEDICUS MUNDI MEDITERRÀNIA	Saharauis en medio de la nada	C4-A

CENTRE ESTUDIS PER LA PAU J.M.DELAS	Cap a l'apartheid global	C4-A
ASS. IRIDIA CENTRE PER LA DEF. DDHH	Sistema de deportació i racisme. Estudi del cas: Marroc	C4-A
COMISSIO CATALANA AJUDA AL REFUGIAT	Camins, Més enllà de les Fronteres	C4-A
MITJANS XARXA EDUCAD.I COMUNICADORS MARIA CARMEN MAYUGO MAJO	Barcelona, refugi en curt	C4-A

Projectes 2020

Entitat	Títol	Modalitat
FUNDACION ADSIS	impACT	C1-A
CENTRE INTERNACIONAL ESCARRÉ	Formar, informar i incidir pels drets col·lectius en clau de gènere 2020-21	C1-A
HÈLIA ASSOC. DONES VIOLÈNCIA GÈNERE	Teixint xarxes contra les violències masclistes per enfortir les resistènci	C1-A
FUNDACIÓ GUNE PER A LA INFÀNCIA	Contra l'odi, fem art. Per una societat antiracista	C1-A
VOLS - VOLUNTARIAT SOLIDARI	SENSE FILTRES, Creant relacions igualitàries amb perspectiva de gènere...	C1-A
FUNDACION VICENTE FERRER	III Imagina i Conta l'Índia. La Justícia Global a la Trinitat Vella	C1-A
FUNDACIÓ PRIVADA CATALANA AKWABA	Fem Eco: connectem el gènere i el medi ambient a l'escola i al món - 1a fase	C1-A
S.O.S. RACISME	RACISME(S)2 Entendre el racisme com mecanisme estructural de dominació	C1-A
FIL A L'AGULLA SCCL	"Benvinguda diversitat!". Projecte d'acompanyament en millora convivència	C1-A
ASOCIACION COMITÉ ESPAÑOL DE LA UNRWA - UNRWA CATALUNYA	Arte local para la justicia ambiental de las personas refugiadas en Gaza	C1-A
FARMACEUTICOS MUNDI	Drets sexuals i drets reproductius: diferents cultures, mateixos drets	C1-A
CENTRE ESTUDIS PER LA PAU J.M.DELAS	Pacifistes pel Desarmament i la Desmilitarització (Fase II)	C1-A
ALBA SUD INVESTIGACIÓ I COMUNICACIÓ	Turisme inclusiu, una demanda de Justícia Global	C1-P

ASSOC. NEXES INTERCULTURALS JOVES P	ParticipAcció per la Pau II	C1-P
SERVICE CIV.INTERNACION.-SERV.CATAL	Joves defensores de DDHH a la Mediterrània: compartint lluites...	C1-P
ASSOCIACIÓ PLANIFICACIÓ FAMILIAR DE	Contribuint a la defensa de les defensores de drets sexuals i reproductius	C1-P
ASSOCIACIÓ CATALANA PER LA PAU	Sumem constructores de pau: l'entramat cultural i social barceloní	C1-P
ASAMBLEA DE COOPERACION POR LA PAZ	TRANSgredint la norma: escoles inclusives LGTBI+ amb perspectiva global	C1-P
ASOC. ENTREPUEBLOS DE BARCELONA	Ciutats Vivibles, acció ecofeminista per aturar l'extractivisme urbà	C1-P
ASSOC. INSTITUT DE LES DESIGUALTATS	Islamofòbia amb ulls de dones	C1-P
ASSOCIACIO CREART	Camins i Cruilles. Artivisme i Justícia Global	C1-P
AVALON-INIC.PER A LES ASSOCIACIONS	gestio de conflictes. provoment la cultura de pau dins les aules	C2-A
FUNDACION ADSIS	Apropa't	C2-A
ASSOCIACIÓ RUIDO PHOTO	Sortint de la Infraexposició	C2-A
ASSOC. NEXES INTERCULTURALS JOVES P	Codi 3b6i: drets humans en acció glocal	C2-A
SOLIDARIDAD EDUCACIÓN Y DESARROLLO	Pangea. Transformem el Gòtic!	C2-A
MEDICUS MUNDI MEDITERRÀNIA	La febre de l'or. Mercuri, de la mina al plat.	C2-A
FUNDACIÓ AROA	Altaveus x la Igualtat!!	C2-A

FETS PROM.FINANÇ.SOLIDARI I ÈTIC	Implicant joves en les finances étiques a la universitat i cicles formatiu	C2-A
INSTITUT DIVERSITAS SCCL	Drets en Acció / Teatre i Gènere	C2-A
PLATAFORMA CONTRA VIOLÈNCIES GÈNERE	Agents de canvi cap a la igualtat de gènere a la comunitat	C2-A
DESOS OPCIÓN SOLIDARIA	Innovem en el circuit alimentari transformant el valor dels aliments (F3)	C2-A
INTERED CATALUNYA	Joves compromesos amb la construcció d'un món lliure de violència masclista	C2-A
TARPUNA, SCCL	Dr. Puigvert for Future!	C2-A
UNIVERSIDAD AUTONOMA BARCELONA	SexAFIN-APS: Educació afectivosexual i reproductiva a escoles primària	C2-A
Associació Mitjans. Xarxa d'Educadors i Comunicadors	Nosaltres creem: dones en lluita per la transformació social	C2-A
XARXA OBSERV.DEUTE EN GLOBALITZACIÓ	Comunicació, incidència i mobilització com a eines per a la justícia climàtic	C2-A
METGES DEL MÓN	Ni tòpics ni típics, comunitats educatives interculturals 2020	C2-A
ASS DESENV CULTURAL AMBIENTAL HUMÀ CEHDA	En moviment MigrAmbiental:	C2-A
MEDICUS MUNDI MEDITERRÀNIA	OR+ JUST per la salut global. Compra pública, joieria i consum responsable	C3-P
XARXA OBSERV.DEUTE EN GLOBALITZACIÓ	Justícia financera al Sud i Nord global: propostes de coherència política	C3-P
ASSOCIACIÓ OBSERVATORI DRETS HUMANS	Right to housing, coherències i fons voltors a #Bcn: un pols per la Justíci	C3-P
FARMACEUTICOS MUNDI	El medicament, un bé estratègic per a la compra pública responsable	C3-P

NOVACT	Cap a la diligència deguda en la compra pública. Protegir els drets humans	C3-P
VETERMON	Dret a l'alimentació sana i adequada vs falses solucions verdes sostenibles	C3-P
ASS.CAT.ENGINYERIA SENSE FRONTERES	Des dels centres educatius demuntem la impunitat corporativa aigua i energi	C3-P
ASOC. ENTREPUEBLOS DE BARCELONA	En temps d'emergència importa encara més la coherència	C3-P
Federació d'Ecologistes en Acció de Catalunya	El port i l'aeroport de Barcelona front l'emergència climàtica i la justícia global.	C4-A
ASSOCIACIÓ RUIDO PHOTO	Primary. Vulneracions de drets i desforestació del bosc tropical primari	C4-A
ASS.CAT.ENGINYERIA SENSE FRONTERES	Construint un discurs global de justícia ambiental per garantir el DHAS	C4-A
COMISSIO CATALANA AJUDA AL REFUGIAT	Sense refugi:els desplaçaments forçats per motius ambientals	C4-A
VETERMON	Contribució de l'alimentació industrial al canvi climàtic	C4-A
EDUALTER-EDUCACIO ALTERNATIVA	STEM x Emergència climàtica. Un repte social urgent que necessita ciencia	C4-A
OBSERVATORI DEL DEUTE EN LA GLOBALITZACIÓ	Implicacions del Green New Deal pels moviments climàtics i la ciutat de Barcelona	C4-A
UNIVERSIDAD AUTONOMA BARCELONA Escola de Cultura de Pau	Conflictes, justícia climàtica i construcció de pau	C4-A

Projectes 2021

Entitat	Títol	Modalitat
APA DE LA ESCUELA SAGRADO CORAZON D SHARMINE ANN LAITAN BAUTISTA	Mots viatgers	C1-A
ASOCIACION COMITÉ ESPAÑOL DE LA UNRWA - UNRWA CATALUNYA	Voces refugiadas de Palestina por la soberanía alimentaria en Gaza	C1-A
LA FABRICA@ SCCL	EESS i Pau, el cas Colombià	C1-A
FUNDACIÓ GUNE PER A LA INFÀNCIA	Contra l'odi, fem art. Per una societat antiracista	C1-A
HÈLIA ASSOC. DONES VIOLÈNCIA GÈNERE	Teixint xarxes de resistència feminista contra les violències masclistes	C1-A
FUNDACION VICENTE FERRER	IV Imagina i Conta l'Índia:Justícia Global i ODS a través de les arts	C1-A
ASSOCIACIO ESPIGOLADORS	Líders comunitàries per la sobirania alimentària i aprofitament alimentari	C1-A
HUACAL ONG	Veritat, justícia i reparació. Les ferides obertes de El Salvador	C1-A
FUNDACIÓ PRIVADA CATALANA AKWABA	Fem Eco: connectem el gènere i el medi ambient a l'escola i al món- 2a fase	C1-A
CRUZ ROJA ESPAÑOLA	Contribuïm a la defensa i el respecte dels DH de les persones migrades	C1-A

CENTRE INTERNACIONAL ESCARRÉ	Som Part. Diversitat, drets col·lectius i gènere	C1-A
FARMACEUTICOS MUNDI	DSDR i dret a migrar: transformant ciutadania amb eines d'activisme digital	C1-P
JUSTICIA ALIMENTARIA	Alimentar és educar, construint models sostenibles d'alimentació escolar	C1-P
ASSOCIACIO SETEM CATALUNYA	Repressió laboral i gènere: resistències compartides en clau feminista	C1-P
SUDS - ASSOCIACIÓ INTERNACIONAL DE SOLIDARITAT I COOPERACIÓ	Visibilitzant el Greenwashing de l'ocupació	C1-P
ASSOCIACIO COOPERACCIO	Economia feminista i crisis ecosocials: construcció metodologies x JGlobal	C1-P
FETS PROM.FINANÇ.SOLIDARI I ÈTIC	Teixint la xarxa estatal d'educació i finances ètiques	C1-P
INTERED CATALUNYA	Actuant amb cures pels drets de les dones deconstruint els discursos d'odi	C1-P
UNIVERSIDAD AUTONOMA BARCELONA Escola de Cultura de Pau	Barcelona Conviu. Pràctiques de cultura de pau des de la capacitat	C1-P
JUSTICIA I PAU DE BARCELONA	Empremta (CO)4 (fase 1)	C1-P
NEXES INTERCULTURALS, SCCL	Migrarratives: transformant narratives migratòries als barris	C2-A

COMITE CATALA PER ALS REFUGIATS	Docents pel Dret d'Asil	C2-A
XARXA OBSERV.DEUTE EN GLOBALITZACIÓ	Next Generation EU, compatible amb una transició ecosocial real i justa?	C2-A
CONNECTATS SCCL	Fes! Pel dret a migrar	C2-A
INSTITUT DIVERSITAS SCCL	Drets en Acció - Teatre i Gènere.	C2-A
ASSOCIACIO CREART	Construir la Pau des de l'ombra	C2-A
ASSOCIACIÓ RUIDO PHOTO	Videopodcasts des de la infraexposició	C2-A
CEHDA ASS DESENV CULTURAL AMBIENTAL HUMÀ	En moviment MigrAmbiental II: Ampliant el tàndem per un mon glocal just	C2-A
GRUP EIRENE	Descobrim persones i entitats defensores de Drets Humans de la comunitat	C2-A
ASSOCIACIO ESPIGOLADORS	Som part de la solució al malbaratament alimentari	C2-A
METGES DEL MÓN	NI TOPICS NI TIPICS, suma't a les comunitats educatives interculturals BCN	C2-A
EDUALTER-EDUCACIO ALTERNATIVA	Tramant conflictes: Una mirada del jo i del nosaltres	C2-A

FETS PROM.FINANÇ.SOLIDARI I ÈTIC	Implicant els i les joves en les finances ètiques a les universitats i CF	C2-A
AVALON-INIC.PER A LES ASSOCIACIONS	Promovent la cultura de pau a l'aula	C2-A
DESOS OPCIÓN SOLIDARIA	Innovem en el circuit alimentari transformant el valor dels aliments_Fase 4	C2-A
INTERED CATALUNYA	Joves deconstruint i actuant per un món lliure de violències masclistes	C2-A
FUNDACION ADSIS	VEU I BROT	C2-A
UNIVERSIDAD AUTONOMA BARCELONA Centre AFIN	SexAFIN-APS: educació afectivosexual i reproductiva a escoles de primària	C2-A
CENTRE ESTUDIS PER LA PAU J.M.DELAS	De la banca armada a la banca ètica, el desarmament comença aquí	C3-P
OPCIONES DE CONSUM RESPONSABLE SCCL	Coherència de polítiques: la contractació pública en context d'emergència	C3-P
XARXA OBSERV.DEUTE EN GLOBALITZACIÓ	Propostes de coherència política per a una recuperació socioecològica justa	C3-P
ALTERN.INTERC.AMB POBLES INDÍGENES	Vulneracions en origen liti i Drets Humans compra Pública vehicles elèctrics	C3-P
JUSTICIA ALIMENTARIA	Pesticides químics, ni aquí ni enlloc	C3-P

ASOC. ENTREPUEBLOS DE BARCELONA	Polítiques públiques per desprecaritzar les cadenes globals de les cures	C3-P
ASSOCIACIÓ CATALANA PER LA PAU	Envers una Justícia Cultural: Coherència de polítiques públiques culturals	C3-P
ASSOCIACIÓ OBSERVATORI DRETS HUMANS	Polítiques més coherents: repensem la mobilitat amb justícia global ecofeminista	C3-P
FETS PROM.FINANÇ.SOLIDARI I ÈTIC	Destapant vincles del sector financer amb paradisos fiscals i empreses	C3-P
CENTRE ESTUDIS PER LA PAU J.M.DELAS	Aturem el militarisme, per la pau ambiental i la justícia climàtica global	C4-A
XARXA OBSERV.DEUTE EN GLOBALITZACIÓ	Implicacions de la recuperació econòmica verda i digital	C4-A
COMISSIO CATALANA AJUDA AL REFUGIAT	Sense refugi.Lluitem contra la vulneració de drets ambientals al Sud global	C4-A
ASSOCIACIÓ RUIDO PHOTO	Primary 2. Vulneracions de drets i desforestació del bosc tropical primari	C4-A
REVISTA SOBERANIA ALIMENTARIA BIODI	Energia-Terra, establint connexió. Sobirania alimentària i renovables	C4-A
Federació d'Ecologistes en Acció de Catalunya	Migracions ambientals: comunitats expulsades per la vulneració del DHAS en un context de crisi ambiental global	C4-A
UNIVERSIDAD AUTONOMA BARCELONA	Justícia climàtica, conflictes i pau	C4-A

Projectes 2022

Entitat	Títol	Modalitat
CENTRE INTERNACIONAL ESCARRÉ	Som Part. Diversitat, Drets Col·lectius i Gènere	C1-A
FUNDACION VICENTE FERRER	V Imagina i Conta l'Índia: Justícia Global i ODS a la Marina de Sants	C1-A
FUNDACIÓ GUNE PER A LA INFÀNCIA	Contra l'odi, fem art. Per una societat antiracista	C1-A
ASSOCIACIO ESPIGOLADORS	Pèrdues al Senegal: sobirania alimentària, exportacions i malbaratament	C1-A
ASS. IRIDIA CENTRE PER LA DEF. DDHH	Alertes transfrontereres davant vulneracions de drets a migrants al Marroc	C1-A
HÈLIA ASSOC. DONES VIOLÈNCIA GÈNERE	Teixint xarxes de resistència feminista contra les violències masclistes	C1-A
CENTRE ESTUDIS PER LA PAU J.M.DELAS	Pacifistes pel Desarmament i la Desmilitarització (Fase III)	C1-A
MAS RETINA	BCN-DH International Photo Festival	C1-A
INTERED CATALUNYA	No ho neguis! Joves actuant per la deconstrucció dels discursos d'odi	C1-A
FUNDACION ADSIS	ImpACT	C1-A

ASOCIACION COMITÉ ESPAÑOL DE LA UNRWA - UNRWA CATALUNYA	Gaza Amal: Justicia Ambiental y de Género para refugiadas de Palestina	C1-A
DESOS OPCIÓN SOLIDARIA	Menjadrets Fase 2	C1-P
ASSOC. INSTITUT DE LES DESIGUALTATS	Islamofòbia amb ulls de dones	C1-P
XARXA OBSERV.DEUTE EN GLOBALITZACIÓ	Propostes per assolir la sobirania energètica amb justícia global	C1-P
SERVICE CIV.INTERNACION.-SERV.CATAL	Articulant estratègies de lluita des de les joves defensores de DH	C1-P
COMISSIO CATALANA AJUDA AL REFUGIAT	Camins de refugi	C1-P
ASSOCIACIÓ CATALANA PER LA PAU	Som constructores de pau: l'entramat cultural barceloní	C1-P
ASSOCIACIO CREART	Els valors de la Justícia Global: compromeses amb el món des de l'escola	C1-P
HUACAL ONG	Les Veus del Silenci. El dret a la reparació de les víctimes de violències	C1-P
FUNDACIÓ PRIVADA CATALANA AKWABA	COMunitats: relacions sostenibles a l'escola i al món	C1-P
ASSOCIACIÓ OBSERVATORI DRETS HUMANS	Repensem el dret a la ciutat post-pandèmia	C1-P

NOVACT	(des)Connecta't pels teus Drets	C1-P
ASAMBLEA DE COOPERACION POR LA PAZ	TRANSgredint la norma!: comunitats globals lliures d'LGTBIfòbia	C1-P
NEXES INTERCULTURALS, SCCL	Migrarratives2: transformant narratives migratòries als barris	C2-A
DESOS OPCIÓN SOLIDARIA	Repensem el valor dels aliments	C2-A
CONNECTATS SCCL	Fes! Pel dret a migrar 2 ^a edicio	C2-A
INSTITUT DIVERSITAS SCCL	"Drets en Acció. Teatre i gènere"	C2-A
PLATAFORMA CONTRA VIOLÈNCIES GÈNERE	Agents de canvi cap a la igualtat de gènere a la comunitat	C2-A
ASSOCIACIO SETEM CATALUNYA	L'APS de la Justícia Global: transformem el món des de les aules.	C2-A
ASS DESENV CULTURAL AMBIENTAL HUMÀ CEHDA	En TANDEM III pel moviment MigrAmbiental: bper un món glocal just	C2-A
ASSOCIACIO ESPIGOLADORS	Som part de la solució al malbaratament alimentari	C2-A
CENTRE CULTURAL SANT VICENÇ SARRIA	EL TRIANGLE INCLUSIU	C2-A

GRUP EIRENE	Descobrim persones i entitats defensores de drets humans a la comunitat	C2-A
FETS PROM.FINANÇ.SOLIDARI I ÈTIC	ApS en finances ètiques a les universitats i els cicles formatius de BCN	C2-A
ASSOC NADIR AUDIOVISUAL I EDUCACIO	Rèpliques. Joves compromesos per un món sense violències	C2-A
METGES DEL MÓN	FENT CAMÍ CAP A UNA SALUT EQUITATIVA DES DEL GÈNERE I LA DIVERSITAT	C2-A
SOLIDARIDAD EDUCACIÓN Y DESARROLLO	Pangea. APS i participació infantil per a una escola més sostenible	C2-A
FUNDACION ADSIS	Veü i Brot	C2-A
AVALON-INIC.PER A LES ASSOCIACIONS	Promovent la cultura de la Pau a l'aula	C2-A
FUNDACIÓN BOSCO GLOBAL	Som part del canvi	C2-A
UNIVERSIDAD AUTONOMA BARCELONA CENTRE AFIN	SexAFIN-APS: educació afectivosexual i reproductiva a les escoles de primàr	C2-A
ASSOC. INSTITUT DE LES DESIGUALTATS	La factura de l'aigua a Barcelona vulnera la salut al Sud Global	C3-P
XARXA OBSERV.DEUTE EN GLOBALITZACIÓ	Promovent polítiques per a una recuperació i transició ecosocial feminista	C3-P

MEDICUS MUNDI MEDITERRÀNIA	MINERALS CRÍTICS: RESPOSTES DES DE LA COMPRA PÚBLICA I LA INDÚSTRIA JOIERA	C3-P
JUSTICIA ALIMENTARIA	Coherència de polítiques: lús noves tecnologies en el consum alimentari	C3-P
ASSOCIACIO COOPERACCIO	Teories i pràctiques de dones fent front a la impunitat de transnacionals	C3-P
ASS.CAT.ENGINYERIA SENSE FRONTERES	Coherència de polítiques per a transicions socioecològiques amb justícia global	C3-P
ASS. INT. SOLIDARITAT I COOP. SUDS	Coherencia de politiques davant del control, vigilancia i seguretat	C3-P
ASSOCIACIÓ OBSERVATORI DRETS HUMANS	Contractació pública, empresa i Drets Humans en època de transició ecosocial	C3-P
TARPUNA, SCCL	Escoles For Future! Calculem la petjada de carboni?	C4-A
XARXA OBSERV.DEUTE EN GLOBALITZACIÓ	Implicacions de polítiques de transició ecològica en els límits dels recurs	C4-A
COMISSIO CATALANA AJUDA AL REFUGIAT	Sense Refugi 2022	C4-A
ASSOCIACIÓ RUIDO PHOTO	Oceans. Crisi climàtica i vulneració de drets	C4-A
CENTRE ESTUDIS PER LA PAU J.M.DELAS	Aturem juntes la militarització del canvi climàtic (fase II)	C4-A

REVISTA SOBERANIA ALIMENTARIA BIODI	Energia-Terra, establint connexió (2a fase). Decreixement i canvi cultural	C4-A
FUNDACIO PRIVADA MON-3	Del Besós al Senegal, una opció comuna per a la Justícia Ambiental	C4-A
ASS.CAT.ENGINYERIA SENSE FRONTERES	Joventut en acció per la justícia ambiental global	C4-A

6.2. Annex 2: Proposta d'eina de buidatge i anàlisi per a futures diagnosis

Nom de la variable	Tipus de variable	Definició de la variable	Categories	Definició de les categories
Any de la convocatòria	Camp lliure	Any de la convocatòria a la qual es presenta l'acció analitzada	-	-
Entitat	Camp lliure	Nom de l'entitat que desenvolupa l'acció	-	-
Títol del projecte	Camp lliure	Títol del projecte subvencionat	-	-

Nom de la variable	Tipus de variable	Definició de la variable	Categories	Definició de les categories
Tipus de subvenció	Categories excloents	Línia de la modalitat de la convocatòria a la qual es presenta l'acció analitzada i durada de l'acció	Modalitat C1 - durada anual	Projectes d'EpJG que incideixin positivament en els objectius estratègics i objectius específics que estableix el Pla director (durada anual)
			Modalitat C1 – durada pluriennal	Projectes d'EpJG que incideixin positivament en els objectius estratègics i objectius específics que estableix el Pla director (durada pluriennal)
			Modalitat C2 - durada anual	Projectes d'aprenentatge servei presentats entre una ONG i un o més centres educatius (educació formal i no formal)
			Modalitat C3 - durada anual (2018)	Projectes adreçats a promoure la coherència de polítiques públiques per al desenvolupament

			durada plurianual (2019-2022)	i la responsabilitat exterior
			Modalitat C4 - durada anual Migracions (2018-2019)	Projectes d'EpJG que incideixin en la sensibilització i la conscienciació en la temàtica del refugi i l'asil, els fluxos migratoris, els desplaçaments forçats i les causes que els originen
			Modalitat C4 - justícia climàtica (2020-2022)	Projectes d'EpJG que incideixin en la sensibilització i la conscienciació en la temàtica de la justícia climàtica, el medi ambient, el canvi climàtic i les causes que l'originen
Àmbit d'actuació educativa	Categories excloents	Àmbit principal en què es desenvolupa l'acció	Formal	Activitat pedagògica sistematitzada i organitzada dins el sistema reglat (àmbit escolar)
			No formal	Activitat pedagògica sistematitzada i organitzada ubicada fora del sistema reglat
			Informal	Accions no clarament sistematitzades ni intencionals, però amb repercussions educatives en els individus i/o la comunitat
			Formal - No formal	Acció que es desenvolupa de manera equilibrada tant en l'àmbit formal com en el no formal
			Formal - Informal	Acció que es desenvolupa de manera equilibrada tant en l'àmbit formal com en l'informal
			No formal - Informal	Acció que es desenvolupa de manera equilibrada tant en l'àmbit no formal com en l'informal

Nom de la variable	Tipus de variable	Definició de la variable	Categories	Definició de les categories
Dimensió d'EpJG de l'acció	Categories no excloents	Dimensió d'EpJG de l'acció	Sensibilització	Accions a curt termini per donar a conèixer alguns aspectes de la realitat, denunciar, qüestionar idees, creences o valors preconcebuts a través de la informació i la identificació afectiva
			Educació-formació	Accions a mitjà-llarg termini destinades a comprendre les desigualtats nord-sud i les seves causes i conseqüències, a partir d'una proposta pedagògica curricular adreçada a un públic concret i amb una visió crítica que cerca promoure accions cap a un canvi d'actituds
			Recerca	Anàlisi en profunditat de la problemàtica de desenvolupament i fonament de propostes de canvi quant a un desenvolupament humà
			Incidència política - mobilització social	Mobilització ciutadana i incidència pública i política: accions encaminades a la transformació de polítiques municipals, nacionals o internacionals vers un món més just

Nom de la variable	Tipus de variable	Definició de la variable	Categories	Definició de les categories
Participants en els projectes de recerca	Categoria excloent	Agents que participen en la recerca	Professionals de l'entitat	La participació és exclusiva de professionals de l'entitat
			Ciutadania general	Fan participar la ciutadania del territori, a més dels professionals de l'entitat.
			Col·lectius vulnerables	Fan participar-hi les persones que pateixen vulneració, a més dels professionals de l'entitat
			Altres	

Difusió dels projectes de recerca	Categories excloents	El projecte planteja una estratègia de difusió planificada dels productes de les recerques que es duen a terme	Sí	Hi ha una estratègia de difusió accessible al públic dels productes de la recerca
			No	No hi ha cap estratègia de difusió dels productes de la recerca
Producte resultant dels projectes de recerca	Categories no excloents	Tipus de producte que es genera a partir de la recerca realitzada	Productes acadèmics	A partir de la recerca es generen productes adreçats a persones especialitzades en la temàtica en forma d'articles acadèmics, informes de recerca o similars
			Productes divulgatius	A partir de la recerca es generen productes amb voluntat de divulgació a públic general, com ara pòdcasts, articles de premsa, infografies, vídeos o similars
			Eines aplicables	A partir de la recerca es generen eines pràctiques en forma de guies, rúbriques o similars
			Productes d'incidència política	A partir de la recerca es generen productes que busquen la incidència política com manifestos, propostes de llei, mocions o similars
			Altres	En general, altres productes de la recerca no recollits en les propostes anteriors
Actors destinataris dels projectes d'incidència política - mobilització social	Categories no excloents	Tipus d'agent o institució al qual s'adrecen les accions de mobilització o incidència	Administració local	L'acció s'adreça a produir canvis o incidir en l'Administració local, tant si es tracta de l'Ajuntament de Barcelona, com dels seus districtes o àrees
			Diputació provincial	L'acció s'adreça a produir canvis o incidir en l'Administració provincial
			La Generalitat de Catalunya	L'acció s'adreça a produir canvis o incidir en l'Administració autonòmica
			Administració estatal	L'acció s'adreça a produir canvis o incidir en l'Administració estatal

			Unió Europea	L'acció s'adreça a produir canvis o incidir en l'Administració europea
			Empreses	L'acció s'adreça a produir canvis o incidir en empreses privades
			Entitats o organitzacions	L'acció s'adreça a produir canvis o incidir en entitats o organitzacions socials
			Administracions d'altres països	L'acció s'adreça a produir canvis o incidir en l'Administració d'altres països
			No es concreta	No es concreten les accions d'incidència a un agent concret
Dimensió de la justícia global	Categories no excloents	Dimensions de la justícia global que treballa el projecte (font: Pla director justícia global 2023-2026)	Justícia econòmica	Aquesta justícia fa referència a les accions que aborden una economia ecològica, democràtica, feminista i més justa, posada al servei de les persones, que prioritzi la satisfacció de les necessitats humanes per sobre del lucre i la responsabilitat social i ambiental. En conseqüència, implica incidir sobre les relacions de producció, comerç i finances globals, que es troben a la base de les desigualtats i que minven la sobirania alimentària dels pobles.
			Justícia ambiental	Aquesta justícia fa referència a les accions que afavoreixen un accés just i equitatiu a béns o serveis ambientals i que promogui que tota persona, independentment del seu origen o situació socioeconòmica, tingui dret a una qualitat de vida ambiental (aigua i aire nets, gestió eficient de residus, etc.) i assumeixi les seves responsabilitats envers els impactes ambientals generats per la seva manera de viure.
			Justícia de gènere	Aquesta justícia fa referència a les accions que promouen l'equitat de gènere en la vida cultural, econòmica, social i política; que qüestionen el sistema heteropatriarcal i les relacions de poder; que donen resposta a les interseccionalitats de les opressions; que promouen

				l'aplicació de l'ètica de la cura de manera equitativa, i que contribueixen a construir societats lliures de violències, en les quals es reconegui i defensi la diversitat sexual, cultural, religiosa i funcional.
			Dret al refugi, a desplaçar-se i a migrar	Aquesta justícia fa referència a tres premisses. La primera és que els moviments de persones són una realitat. La segona, enfront de la visió que tendeix a percebre les migracions com un problema, valora la diversitat i promou l'enderrocament de murs (tangibles i intangibles). La tercera considera que el respecte i la garantia dels drets humans deriven de la dignitat que correspon a tota persona.
Nom de la variable	Tipus de variable	Definició de la variable	Categories	Definició de les categories
Localització	Categories excloents	Grau de localització/territorialització de l'acció	Sí	L'acció es desenvolupa a un territori concret
			No	L'acció no es desenvolupa a un territori concret
Ubicació territorial de l'acció 1 (districtes)	Categories no excloents	Territori o territoris on s'ubica l'acció, a escala de districte	Ciutat Vella	L'acció s'ubica, com a mínim en part, a Ciutat Vella
			L'Eixample	L'acció s'ubica, com a mínim en part, a l'Eixample
			Sants-Montjuïc	L'acció s'ubica, com a mínim en part, a Sants-Montjuïc
			Les Corts	L'acció s'ubica, com a mínim en part, a Les Corts
			Sarrià - Sant Gervasi	L'acció s'ubica, com a mínim en part, a Sarrià-Sant Gervasi
			Gràcia	L'acció s'ubica, com a mínim en part, a Gràcia
			Horta-Guinardó	L'acció s'ubica, com a mínim en part, a Horta-Guinardó

			Nou Barris	L'acció s'ubica, com a mínim en part, a Nou Barris
			Sant Andreu	L'acció s'ubica, com a mínim en part, a Sant Andreu
			Sant Martí	L'acció s'ubica, com a mínim en part, a Sant Martí
Existència de connexió amb el sud global	Categories excloents	Hi ha la presentació d'una realitat del sud global com a contrapart	Sí	El projecte planteja una connexió amb el sud global
			No	El projecte no planteja cap connexió amb el sud global
Àrea geogràfica de vinculació	Categories no excloents	Territori o territoris del sud global amb què es connecta el projecte	No hi fa referència concreta	El projecte no fa referència a la connexió amb la realitat concreta d'una àrea geogràfica on es vulnerin drets o es generin injustícies, sinó que ho fa de manera genèrica
			Mediterrània i Pròxim Orient	El projecte es vincula amb la realitat del Marroc, Algèria, Tunísia, Líbia, Egipte, Líban, Jordània, Síria, Turquia, poblacions palestines de Cisjordània o la Franja de Gaza
			Àfrica al sud del Sàhara	El projecte es vincula amb la realitat d'alguna part de l'Àfrica subsahariana (exceptuant-ne el Marroc, Algèria, Tunísia, Líbia i Egipte)
			Mèxic, Amèrica Central i el Carib	El projecte es vincula amb la realitat de Mèxic, alguna part d'Amèrica Central o el Carib
			Amèrica del Sud	El projecte es vincula amb la realitat d'alguna part d'Amèrica del Sud
			Àsia o d'altres	El projecte es vincula amb la realitat d'alguna part d'Àsia
			Concertat	Centre de titularitat privada que rep finançament públic

Titularitat del centre	Categories no excloents	Titularitat del centre receptor de l'acció educativa, en cas de centres educatius formals	Privat	Centre de titularitat privada que no rep finançament públic
			No pertinent	-

Nom de la variable	Tipus de variable	Definició de la variable	Categories	Definició de les categories			
Públic destinatari	Categories no excloents	Tipus de públic destinatari de l'acció	Alumnat	Accions adreçades a infants i joves de centres educatius formals i no formals			
			Professorat	Accions adreçades a professorat			
			Famílies	Accions adreçades a famílies			
			Personal no docent	Accions adreçades a personal no docent dels centres educatius i d'educació en el lleure			
			Població en general	Accions adreçades a la població en general			
			Professionals Administració pública	Accions adreçades a professionals de l'Administració pública			
			Professionals tercer sector/entitats	Accions adreçades a professionals del tercer sector			
			Professionals sector privat/empresa	Accions adreçades a professionals del sector privat/empresa			
			Població en risc d'exclusió	Accions adreçades a població en risc d'exclusió			
			Col·lectius dones	Accions adreçades a col·lectius de dones			
			Col·lectius de persones migrades	Accions adreçades a col·lectius de persones migrades			
						Infantil	El públic destinatari cursa educació infantil
						Primària	El públic destinatari cursa educació primària
Secundària	El públic destinatari cursa educació secundària obligatòria						
Batxillerat	El públic destinatari cursa batxillerat						

etapa en la qual es desenvolupa l'acció	Categories no excloents	Etapas educativa en la qual es desenvolupa l'acció	CFGM	El públic destinatari cursa CFGM
			CFGS	El públic destinatari cursa CFGS
			Universitat	El públic destinatari estudia a la universitat
			Formació d'adults	El públic destinatari cursa centres de formació de persones adultes
			Educació en el lleure	El públic destinatari estudia en entitats d'educació en el lleure

Nom de la variable	Tipus de variable	Definició de la variable	Categories	Definició de les categories
Mecanismes d'avaluació	Categories excloents	Grau d'incorporació de mecanismes previstos per a l'avaluació interna de l'acció (només projectes de les convocatòries 2015-2017)	Baix	Sistema de seguiment i avaluació interna del projecte en procés incipient: no hi ha previstos mecanismes per dur a terme aquesta tasca, ni preguntes d'avaluació, indicadors o fonts de verificació.
			Mitjà	Sistema de seguiment i avaluació interna del projecte en procés de sistematització: existència de preguntes d'avaluació qualitatives, indicadors i fonts de verificació associades (teoria del canvi del projecte).
			Alt	Sistema de seguiment i avaluació interna del projecte en procés de consolidació: preguntes d'avaluació qualitatives, indicadors i fonts de verificació associades ben sistematitzades / en procés d'integració a l'entitat (teoria del canvi del projecte).
Valoració de l'impacte	Categories excloents	Grau d'incorporació de mecanismes per valorar l'impacte de les accions	Baix	El projecte no planteja activitats, eines o indicadors per mesurar l'impacte de les accions que porta a terme.

de les accions		que es duen a terme.	Mitjà	El projecte planteja algunes activitats, eines i indicadors per mesurar l'impacte de les accions que porta a terme.
			Alt	El projecte planifica la valoració de l'impacte de les accions i hi incorpora una evidència dels indicadors avaluats.
Publicació de materials	Categories excloents	Estat de la publicació i l'accessibilitat als materials generats.	No	El projecte no publica els materials generats.
			Si, en obert	El projecte publica els materials generats i estan disponibles amb accés obert.
			Si, en tancat	El projecte publica els materials generats i estan disponibles amb accés restringit.
Estratègia de comunicació	Categories excloents	L'acció integra un pla de comunicació dels seus processos o resultats (només projectes de les convocatòries 2015-2017).	Baix	El projecte no integra ni sistematitza accions de difusió i comunicació dels seus processos i resultats esperats mitjançant la definició d'objectius, públics, missatges, eines de difusió i mitjans.
			Mitjà	El projecte integra algunes accions de difusió i comunicació dels seus processos i resultats esperats mitjançant la definició d'objectius, públics, missatges, eines de difusió i mitjans, però no les sistematitza.
			Alt	El projecte integra i sistematitza accions de difusió i comunicació dels seus processos i resultats esperats mitjançant la definició d'objectius, públics, missatges, eines de difusió i mitjans.
Partenariat	Categories excloents	Establiment de col·laboracions entre l'entitat promotora	No	El projecte no planteja estratègies de col·laboració entre l'entitat promotora i altres actors.
			Agrupació	El projecte es presenta amb la fórmula agrupació a la convocatòria de subvencions.

		i altres actors	Altres tipus de partenariat	El projecte planteja estratègies de col·laboració entre l'entitat promotora i altres actors.
Nom de la variable	Tipus de variable	Definició de la variable	Categories	Definició de les categories
Tipus de partenariat	Categories no excloents	Naturalesa de les institucions/entitats que estableixen col·laboració	ONG + ONG	El partenariat es produeix entre dues ONG
			ONG + institució pública	El partenariat es produeix entre una ONG i una institució pública o un equipament del territori (biblioteques, centres cívics...)
			ONG + entitat d'acció social	El partenariat es produeix entre una ONG i una entitat d'acció social
			ONG + agent del territori (moviments socials, plataformes, xarxes, no estan formalitzades)	El partenariat es produeix entre una ONG i agents del territori (moviments socials, plataformes, xarxes, no estan formalitzades)
Tipus d'agent en partenariat	Categories no excloents	Tipus d'agent col·laborador amb el qual s'estableix una relació de partenariat en el projecte	Educació formal-centres educatius	La col·laboració s'estableix amb un centre educatiu d'educació formal (escola, institut, etc.)
			Educació no formal-institucions	La col·laboració s'estableix amb un centre d'educatiu de l'educació no formal (esplai, clau, etc.)
			Entitats d'acció social	La col·laboració s'estableix amb una entitat del sector social
			Entitats ONG	La col·laboració s'estableix amb una entitat de justícia global
			Moviments socials/grups ciutadans	La col·laboració s'estableix amb un grup de persones agrupat per reivindicar un dret o causa social (grup d'activistes, associació en defensa d'un dret, grups feministes, etc.)
			Equipaments o serveis del	La col·laboració s'estableix amb un equipament o servei del

			territori	territori (biblioteca, centre cívic, etc.)
			Universitats	La col·laboració s'estableix amb una universitat
			Administracions públiques	La col·laboració s'estableix amb un agent de l'Administració pública (equip tècnic de districte, Consorci d'Educació, programa Agenda 21, etc.)
			Agents 2n ordre tipus xarxes/federacions	La col·laboració s'estableix amb una federació o xarxa que agrupa entitats o agents (exemples: Fundesplai agrupa grups d'esplai, Fede.cat agrupa les ONG, etc.)
			Comunicació i mitjans	La col·laboració s'estableix amb mitjans d'informació i comunicació
			Agents privats (amb ànim/sense ànim de lucre)	La col·laboració s'estableix amb altres agents privats com empreses
			Col·legis professionals	La col·laboració s'estableix amb un col·legi professional
			Sindicats i grups de treballadors/es	La col·laboració s'estableix amb un sindicat o grup de defensa dels drets dels treballadors/es
			Persones independents	La col·laboració s'estableix amb persones individuals agents de la comunitat

Font: Elaboració pròpia